

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την ετήσια περίοδο 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2019

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT A.B.E.E.

ΑΡ. Μ.Α.Ε: 31055/04/Β/94/157 (2006)

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 001579901000

Ερμού 2 & Νίκης, Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Δηλώσεις των εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	4
2	Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE» επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την χρήση 2019	5
	ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	29
	ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007)	41
3	Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	43
4	Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	49
4.1	Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31/12/2019 (Εταιρική και Ενοποιημένη)	49
4.2	Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης 2019 (Εταιρική και Ενοποιημένη)	50
4.3	Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης 2019 (Εταιρική και Ενοποιημένη)	51
4.4	Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	52
4.5	Εταιρική Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	53
4.6	Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Εταιρική και Ενοποιημένη)	54
5	Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο	56
5.1	Αντικείμενο δραστηριοτήτων	57
6	Πλαίσιο κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων	59
6.1	Δήλωση συμμόρφωσης	59
6.2	Νόμισμα παρουσίασης	59
6.3	Χρήση εκτιμήσεων	59
6.4	Βάση επιμέτρησης	59
6.5	Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές	60
6.6	Συγκριτικά στοιχεία	60
7	Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές	60
7.1	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	60
7.2	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	62
8	Βασικές λογιστικές αρχές	64
8.1	Ενοποίηση	64
8.2	Μετατροπή ξένου νομίσματος	67
8.3	Ενσώματα πάγια	67
8.4	Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	68
8.5	Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	69
8.6	Χρηματοοικονομικά μέσα	69
8.7	Αποθέματα	72
8.8	Εμπορικές απαιτήσεις	72
8.9	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	73
8.10	Μετοχικό κεφάλαιο	73
8.11	Δανεισμός	73
8.12	Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	73
8.13	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	74
8.14	Επιχορηγήσεις	76
8.15	Προβλέψεις	76
8.16	Αναγνώριση εσόδων και εξόδων	77
8.17	Μισθώσεις	77
8.18	Πληροφόρηση κατά Τομέα	79
8.19	Διανομή μερισμάτων	79
9	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης	79
10	Δομή του Ομίλου	83
10.1	Ενοποιούμενες εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2019	83
10.2	Μεταβολές στη δομή του Ομίλου	83
10.3	Θυγατρικές με σημαντικά ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών	84
11	Ενσώματα πάγια	84

12	Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	89
13	Επενδύσεις σε θυγατρικές	91
14	Επενδύσεις σε συγγενείς	93
15	Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	94
16	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	94
17	Αποθέματα	96
18	Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	97
19	Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	98
20	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	99
21	Ίδια κεφάλαια	100
22	Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	101
23	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	103
24	Δανειακές υποχρεώσεις	105
25	Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	107
26	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	108
27	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	108
28	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	109
29	Προβλέψεις	109
30	Πωλήσεις	109
31	Λειτουργικά έξοδα ανά κατηγορία	110
32	Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης	110
33	Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	112
34	Κέρδη ανά Μετοχή	113
35	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	113
36	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	115
37	Πληροφόρηση κατά τομέα	117
38	Μερίσματα	119
39	Αριθμός προσωπικού	119
40	Φόροι Εισοδήματος	119
41	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	120
42	Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων	121
43	Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	126
44	Έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	128
45	Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου με καταβολή μετρητών για την περίοδο από 20/06/2017 μέχρι την 31/12/2019	129

1 Δηλώσεις των εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου

Στις κατωτέρω δηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τα άρθρο 4 παρ. 2 του ν.3556/2007, όπως ισχύει σήμερα, προβαίνουν οι ακόλουθοι εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και δη οι ακόλουθοι:

1. Ρούμπεν Μπουρλάς, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
2. Δημήτριος Γκούμας, Αντιπρόεδρος
3. Μιχαήλ Μαστοράκης, Οικονομικός Διευθυντής και Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι κάτωθι υπογράφωντες, υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

- (α) οι συνημμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2019 οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και
- (β) η συνημμένη έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 07 Απριλίου 2020

Οι δηλούντες

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

**Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ
Δ.Σ.**

**ΡΟΥΜΠΕΝ Η. ΜΠΟΥΡΛΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 552845**

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 618155**

**ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 625227**

2 Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE» επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την χρήση 2019

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά την χρήση 2019, συντάχθηκε δε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του νόμου 3556/2007 και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα Έκθεση περιγράφονται συνοπτικά, χρηματοοικονομικές πληροφορίες του Ομίλου και της Εταιρείας για την χρήση 2019, σημαντικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην εν λόγω περίοδο (πριν και μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων) και οι προοπτικές της Εταιρείας και του Ομίλου. Επίσης γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές που διενεργήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων.

1. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 2019

Στο πρώτο εξάμηνο του έτους, οι προσπάθειες της Εταιρείας εστιάστηκαν στην ταχύτερη δυνατόν ανάκτηση της παραγωγικής της δυναμικότητας στα προ της φωτιάς επίπεδα. Η επίτευξη του στόχου τελικά τον Ιούλιο, αποτελεί έναν άθλο, δεδομένης της πολυπλοκότητας και του μεγέθους του έργου αποκατάστασης. Η Διοίκηση, οι εργαζόμενοι και οι μέτοχοι της Sunlight με αρωγούς το σύνολο των stakeholders (τράπεζες, ομολογιούχοι, προμηθευτές μηχανημάτων, κατασκευαστικές εταιρείες, συνασφαλιστικό σχήμα, εμπειρογνώμονες και μελετητές), επέτυχαν την επαναφορά της Εταιρείας στις διεθνείς αγορές βιομηχανικών μπαταριών στις οποίες σημειωτέον, διατηρεί σημαντικά μερίδια. Εντός δε του έτους, ολοκληρώθηκε και το πρόγραμμα επέκτασης της παραγωγικής δυναμικότητας κατά 25%.

Το 2019 επίσης, ολοκληρώθηκε και τυπικά η διαδικασία της ασφαλιστικής αποζημίωσης από το συνασφαλιστικό σχήμα, με την καταβολή των εναπομένοντων 48 εκατ. ευρώ, από το σύνολο των 66 εκατ. ευρώ του συμφωνηθέντος ποσού. Το παραπάνω αποτέλεσε την βασική πηγή χρηματοδότησης του έργου ανακατασκευής του πληγέντος τμήματος του εργοστασίου. Σημειώνεται ωστόσο, ότι οι νέες εγκαταστάσεις ενσωματώνουν βέλτιστες πρακτικές σε θέματα παραγωγικής λειτουργίας, υγιεινής και ασφάλειας, αναβάθμιση η οποία χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από ίδιους πόρους και τραπεζικό δανεισμό.

Το 2019 ήταν επιπλέον και η χρονιά που η Εταιρεία παρουσίασε την σειρά Li-on Force, μπαταρίες λιθίου δηλαδή για ηλεκτρικά οχήματα βιομηχανικού τύπου (Electric Industrial Vehicles - EIVs). Βασισμένη στην πολύχρονη εμπειρία της στην εν λόγω τεχνολογία, για αμυντικού χαρακτήρα εφαρμογές, αναπτύχθηκε μία πρωτοποριακή λύση μπαταρίας λιθίου για EIVs, η οποία ενσωματώνοντας χαρακτηριστικά Internet of Things, επιτρέπει την αμφίδρομη επικοινωνία με την μπαταρία και εξασφαλίζει σημαντικά οφέλη, σε όρους απόδοσης και κόστους συντήρησης για τους ανά τον κόσμο πελάτες της. Με προσέγγιση fit for purpose και σχεδιασμό εξ' ολοκλήρου από μία εξειδικευμένη ομάδα μηχανικών, με έδρα την Ξάνθη, η Εταιρεία συμπληρώνει την προϊοντική της παλέτα κατά τρόπο ώστε να καλύπτει κάθε ανάγκη ηλεκτροκίνησης βιομηχανικού τύπου. Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στις μπαταρίες λιθίου, παρά τις σημαντικές προκλήσεις που ακόμα δεν έχουν ξεπεραστεί, συγκεντρώνει σημαντικά πλεονεκτήματα και θα κερδίζει συνεχώς μερίδιο στην αποθήκευση ενέργειας. Παράλληλα δε με την ανάπτυξη προϊοντικών λύσεων, ολοκληρώθηκε και η μονάδα συναρμολόγησης μπαταριών λιθίου, στο εργοστάσιο της Ξάνθης, συνολικής δυναμικότητας 10 χιλιάδων μπαταριών ετησίως.

Επιπλέον, οι υπόλοιπες δύο παραγωγικές μονάδες (ανακύκλωσης στην Κομοτηνή και συναρμολόγησης μπαταριών στην Βερόνα της Ιταλίας), αναπόσπαστα τμήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα της Sunlight, κινήθηκαν στους ρυθμούς του εργοστασίου μπαταριών της Ξάνθης. Η μονάδα ανακύκλωσης αν και λίγους μήνες λειτούργησε σε επίπεδα πλήρους δυναμικότητας, έδωσε έμφαση στην βελτίωση του yield και του μείγματος των πρώτων υλών, της παραγωγικότητας και τέλος στην περαιτέρω ενίσχυση των υποδομών πυροπροστασίας, υγιεινής και ασφάλειας. Η δε μονάδα της Βερόνα (Sunlight European Battery Assembly), ουσιαστικά στον πρώτο χρόνο πλήρους λειτουργίας της, εστίασε τις προσπάθειές στην εκπαίδευση του προσωπικού, στην ενσωμάτωση των διαδικασιών ποιότητας, υγιεινής και ασφάλειας της Sunlight και στην βελτίωση της παραγωγικότητας, εισάγοντας συστήματα αυτοματισμού και παρακολούθησης της διαδικασίας συναρμολόγησης.

Τέλος, τον Δεκέμβριο 2019, η Sunlight προχώρησε στην σύσταση θυγατρικής εταιρείας στην Β. Καρολίνα των ΗΠΑ, με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 200.000 USD, το οποίο καταβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2020 και στόχο την επιτάχυνση της εξάπλωσης της Εταιρείας στην δεύτερη μεγαλύτερη αγορά παγκοσμίως. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια, η SUNLIGHT έχει παρουσία στην εν λόγω αγορά, παρέχοντας όλη τη γκάμα των μπαταριών για EVs. Ωστόσο, η περαιτέρω διείσδυση και η αύξηση των μεριδίων αγοράς προϋποθέτουν την εκεί εγκατάσταση, δεδομένων του αυξημένου χρόνου παράδοσης από την Ελλάδα αλλά και των ιδιαιτεροτήτων της αμερικάνικης αγοράς. Η κυβέρνηση της Βόρειας Καρολίνας και η πόλη του Greensboro σκοπεύουν να ενισχύσουν την εν λόγω επένδυση με επιχορήγηση περί των 400.000 USD. Η Βόρεια Καρολίνα αποτελεί την 5η μεγαλύτερη βιομηχανική οικονομία στις ΗΠΑ, διαθέτει δε εξαιρετικές υποδομές logistics, ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον και ιδιαίτερα εκπαιδευμένο εργατικό και επιστημονικό προσωπικό.

2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2019

2.1 Επιδόσεις και οικονομική θέση του Ομίλου

Δεδομένης της χαμηλής παραγωγικής δυναμικότητας του εργοστασίου της Ξάνθης, κατά την περίοδο 01.01 – 31.07.2019, τα οικονομικά αποτελέσματα είναι σαφώς επηρεασμένα από την μειωμένη παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα. Υπενθυμίζεται ωστόσο, ότι και τα οικονομικά αποτελέσματα του 2018, είχαν επιβαρυνθεί σημαντικά από το συμβάν της πυρκαγιάς, τόσο σε όρους απομείωσης της αξίας των κατεστραμμένων στοιχείων του ενεργητικού, όσο και μειωμένης παραγωγικής και εμπορικής δραστηριότητας.

Ειδικότερα, ο **Κύκλος Εργασιών** του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, το 2019, ανήλθε σε 180 εκατ. €, έναντι 108 εκατ. € την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο του 2018. Σημειώνεται ότι στην αρχή της χρονιάς η αποκατάσταση της παραγωγικής δυναμικότητας του τμήματος των βιομηχανικών μπαταριών ήταν περί το 40% για να ανέλθει σταδιακά τον Ιούλιο στο 100%, γεγονός που επηρέασε και το ύψος πωλήσεων.

Μικτό κέρδος: Το μικτό περιθώριο κέρδους του Ομίλου ανήλθε σε 20%, προφανώς αυξημένο σε σχέση με πέρυσι (14,3%). Το μικτό κέρδος σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρίας διαμορφώθηκε στα 36,5 εκατ. € και 36 εκατ. €, αντίστοιχα, σημαντικά δε βελτιωμένο στο δεύτερο 6-μηνο έναντι του δυσχερούς παραγωγικά, πρώτου.

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA): Σε ομιλικό επίπεδο, το EBITDA ανήλθε στα 22,2 εκατ. € (23,2 εκατ. €, η Εταιρεία), έναντι 19,7 εκατ. και 19,8 εκατ. €, αντίστοιχα, πέρυσι. Τα έξοδα διοίκησης ανήλθαν σε 7,5 εκατ. €, 12% λιγότερα σε σχέση

με το 2018, ενώ αντίθετα τα έξοδα R&D είναι αυξημένα κατά 35%, απόρροια κυρίως της εταιρικής στρατηγικής για επιτάχυνση του έργου ανάπτυξης προϊόντων λύσεων, στηριγμένων στην τεχνολογία λιθίου. Από το άλλο μέρος, η αύξηση των εξόδων διάθεσης στα 15,3 εκατ. € έρχεται ως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης του κύκλου εργασιών έναντι του δραματικά χαμηλού αντίστοιχου μεγέθους πέρυσι.

Προσαρμοσμένα Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων αποσβέσεων και απομειώσεων (προσαρμοσμένο EBITDA): Απόρροια της φωτιάς, καταστράφηκαν κτίρια, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός και αποθέματα, ενώ από το άλλο μέρος εισπράχθηκε και αναγνωρίστηκε ασφαλιστική αποζημίωση έναντι κινδύνων περιουσίας και απώλειας κερδών. Το Προσαρμοσμένο EBITDA εξυπηρετεί την ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου, εξαιρουμένων αφενός της καθαρής λογιστικής ζημιάς από τις συγκεκριμένες καταστροφές, η οποία αφορά κυρίως το πρώτο εξάμηνο του 2018 και αφετέρου του εσόδου της σχετιζόμενης αποζημίωσης, που για το πρώτο εξάμηνο του 2019, αφορά ποσό αποζημίωσης απώλειας κερδών της εν λόγω περιόδου. Το προσαρμοσμένο EBITDA σε ενοποιημένη βάση για το 2019 ανήλθε σε 14,9 εκατ. €, έναντι 11,1 εκατ. €, το 2018.

Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων: Δεδομένων των παραπάνω και σε συνδυασμό με την μικρή αύξηση των χρηματοοικονομικών εξόδων (5,2 εκατ. € έναντι 5 εκατ. € πέρυσι), τα κέρδη του Ομίλου ανήλθαν σε 11,7 εκατ. €, έναντι 10,1 εκατ. €, της δε Εταιρείας σε κέρδη 12,5 εκατ. € έναντι 11,2 εκατ. €, το 2018. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία προχώρησε σε εκχώρηση χωρίς αναγωγή, απαίτησής της έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, στην συνδεδεμένη εταιρεία «OLYMPIA GROUP ANΩNYMH ETAIPEIA SYMMETOΧΩΝ». Το τίμημα της εν λόγω συναλλαγής ανήλθε στο ποσό των 8.100.000 ευρώ. Η ελεγκτική εταιρεία DELOITTE συνέταξε την σχετική έκθεση αποτίμησης, στην οποία βασίσθηκε και ο προσδιορισμός του παραπάνω τιμήματος. Η εν λόγω εκχώρηση είχε ως σκοπό την χρηματοδοτική αξιοποίηση της απαίτησης, βελτίωσε δε τα ενοποιημένα αποτελέσματα κατά 480.000 ευρώ.

Ο **καθαρός δανεισμός** του Ομίλου, διαμορφώθηκε στα 86,5 εκατ. € έναντι 92 εκατ. € την 31/12/2018. Σημειώνεται, ότι ο Όμιλος απόρροια της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις», εμφανίζει δανεισμό αυξημένο κατά περαιτέρω 3,8 εκατ. €, την 31/12/2019 και κατά 4,3 εκατ. € την 31/12/2018.

Ίδια Κεφάλαια: Τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου την 31/12/2019 ανέρχονται πλέον σε 58 εκατ. €, έναντι 48,7 εκατ. € την 31/12/2018.

2.2 Επιλεγμένοι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ») στο πλαίσιο λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό του καθώς και για την αξιολόγηση των επιδόσεών του. Οι εν λόγω δείκτες εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, της χρηματοοικονομικής του θέσης και της ρευστότητάς του.

Παρακάτω παρατίθεται η εξέλιξη των βασικότερων χρηματοοικονομικών δεικτών, σε επίπεδο Ομίλου:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες	31/12/2019	31/12/2018
Γενική Ρευστότητα	116%	134%
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	40%	29%
Καθαρός Δανεισμός / EBITDA	3,9	4,7

Καθαρός Δανεισμός / προσαρμοσμένο EBITDA	5,8	8,3
EBITDA / Πωλήσεις	12,3%	18,1%
Προσαρμοσμένο EBITDA / Πωλήσεις	8,3%	10,2%

Γενική ρευστότητα : Κυκλοφορούντα στοιχεία Ενεργητικού προς Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις. Τα εν λόγω σύνολα προκύπτουν αυτούσια από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Καθαρός δανεισμός : Το Καθαρό Χρέος υπολογίζεται ως ο συνολικός δανεισμός (συμπεριλαμβανομένων των «βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανείων») όπως παρουσιάζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μείον «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα μετρητών». Ο σχετικός υπολογισμός παρατίθεται στην ενότητα «Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου» της παρούσης «Διαχείριση Κινδύνου Κεφαλαίου».

EBITDA : Λειτουργικό αποτέλεσμα συν το σύνολο των αποσβέσεων ενσωμάτων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού μείον τις αποσβέσεις επιδοτήσεων. Ο εν λόγω δείκτης χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση ως ένας εσωτερικός δείκτης απόδοσης της διαχείρισης των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης. Ο υπολογισμός του δείκτη για τον Όμιλο και την Εταιρεία, παρατίθεται ακολούθως

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Υπολογισμός EBITDA	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κέρδη χρήσης προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Κέρδη) / ζημιές από εταιρείες ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	11.736.481	10.115.079	12.462.535	11.173.206
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	-38.044	-61.527	0	0
Αποσβέσεις	4.709.621	5.142.230	5.581.334	4.693.424
Αποσβέσεις επιδοτήσεων	6.195.634	4.907.787	5.589.458	4.376.511
Αποσβέσεις επιδοτήσεων	-397.517	-441.034	-397.517	-441.034
EBITDA	22.206.176	19.662.535	23.235.810	19.802.106

Προσαρμοσμένο EBITDA: EBITDA πλέον απομειώσεων στοιχείων του ενεργητικού ως αποτέλεσμα της πυρκαγιάς μείον το έσοδο από την ασφαλιστική αποζημίωση για τις ανωτέρω απομειώσεις.

Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	31/12/2019	31/12/2018
EBITDA	22.206.176	19.662.535
Πλέον:		
Λογιστικής ζημιά κατεστραμμένων στοιχείων του ενεργητικού από την πυρκαγιά στο εργοστάσιο στην Ξάνθη	0	32.675.375
Κόστη Επισκευών για ενσώματα πάγια που επηρεάστηκαν από την φωτιά	1.146.546	1.214.118
Μείον:		
Έσοδο ασφαλιστικής αποζημίωσης για τις συγκεκριμένες καταστροφές (βλ. σημείωση 44)	-8.416.289	-38.948.421
Έσοδο από αποσβέσεις επιχορηγήσεων κατεστραμμένων ενσώματων παγίων (βλ. σημείωση 44)	0	-1.628.513
Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των καταστραμμένων αποθεμάτων (βλ. σημείωση 44)	0	-1.870.847
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ EBITDA	14.936.433	11.104.247

3. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Χωρίς αμφιβολία, το 2018 και το 2019 υπήρξαν οι πλέον δυσχερείς περίοδοι στη 30-ετή ιστορία της Sunlight. Ωστόσο, η Εταιρεία πλέον διαθέτει ένα πιο σύγχρονο, παραγωγικό και ασφαλές εργοστάσιο, προκειμένου να εξυπηρετήσει τα στρατηγικά πλάνα των επόμενων ετών. Με την ολοκλήρωση δε του επενδυτικού προγράμματος επέκτασης της παραγωγικής δυναμικότητας κατά 25%, η έμφαση δίδεται στην αύξηση της παραγωγικότητας και την εξασφάλιση της επιχειρηματικής συνέχειας (business continuity).

Ωστόσο, η προσγείωση της παγκόσμιας οικονομίας σε χαμηλότερα μεγέθη και εσχάτως η πανδημία του COVID 19, διαμορφώνουν ένα επιχειρηματικό περιβάλλον γεμάτο προκλήσεις. Παρά την αδιαμφισβήτητη τάση για ηλεκτροκίνηση των logistics, το αδύναμο οικονομικό περιβάλλον δημιουργεί προσκόμματα στην ανέφελη συνέχιση της ανοδικής πορείας των τελευταίων ετών. Η Διοίκηση της Sunlight θεωρεί ότι για το μεγαλύτερο τμήμα του 2020, η ζήτηση για βιομηχανικές μπαταρίες θα απέχει από τα υψηλά των προηγούμενων ετών, για να αρχίσει να ανακάμπτει προς το τέλος του έτους. Εξάλλου, οι συνθήκες που διαμορφώνονται απόρροια του COVID19 είναι πρωτόγνωρες, οι δε συνέπειες ιδιαίτερα δύσκολο να εκτιμηθούν.

Η Εταιρεία εφαρμόζοντας τις οδηγίες των Αρχών και τα best practices, προσπαθεί αφ' ενός να προστατέψει τους εργαζομένους της, αφ' ετέρου να περιορίσει τις απώλειες από την διαμορφούμενη κατάσταση. Σημειώνεται, ότι πέραν των συμβολαιοποιημένων projects, η Sunlight έχει υψηλή διείσδυση στην δευτερογενή αγορά μπαταριών έλξης (αντικατάσταση μπαταριών που φτάνουν στο τέλος της ωφέλιμης ζωής), η ζήτηση των οποίων είναι σχετικά ανελαστική.

Πέραν ωστόσο του εξωτερικού περιβάλλοντος, η στόχευση της Εταιρείας εξακολουθεί να είναι η επέκταση σε νέα τμήματα της αγοράς, όπου έως σήμερα έχει μικρή παρουσία (OEMs, αγορές εκτός Ευρώπης) και η διεύρυνση της ηγεσίας κόστους (cost leadership), εξασφαλίζοντας ότι οι προσφερόμενες λύσεις πέραν της υψηλής τεχνογνωσίας και ποιότητας, προσφέρουν χαμηλό κόστος κτήσης και χρήσης (Total Cost of Ownership - TCO). Βάσει των στατιστικών, η διείσδυση των eIVs έχει σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης σε περιοχές όπως η Β. Αμερική, η Ινδία και η ΝΑ Ασία και προς τούτο, η Εταιρεία επιταχύνει τις προσπάθειες για την αξιοποίηση των ανταγωνιστικών της πλεονεκτημάτων στις εν λόγω υποσχόμενες αγορές. Στα πλαίσια αυτά εντάσσεται και η σύσταση της θυγατρικής Sunlight Batteries USA Inc., στην οποία θα γίνεται φόρτιση, συναρμολόγηση και διανομή μπαταριών μολύβδου και λιθίου. Η έναρξη λειτουργίας της εν λόγω μονάδας στο Greensboro της Β. Καρολίνας τοποθετείται το τέταρτο τρίμηνο του 2020 και αναμένεται να προσδώσει στην Εταιρεία ταχύτητα παραδόσεων και υψηλού επιπέδου service στους Αμερικάνους πελάτες.

Πέραν των παραπάνω, η Εταιρεία έχει αποφασίσει την διάθεση επιπλέον πόρων (ανθρώπινων και οικονομικών):

Ι) Στην περαιτέρω ανάπτυξη λύσεων, βασιζόμενων στην τεχνολογία λιθίου. Ειδικότερα, η εστίαση εντοπίζεται αφ' ενός στην ανάπτυξη και τοποθέτηση στην αγορά νέων προϊόντων που θα είναι προσαρμοσμένα στο να καλύπτουν τις εκάστοτε ανάγκες κίνησης των EIVs (fit for purpose solutions), αφ' ετέρου στην κάλυψη άλλων εφαρμογών, προεξάρχουσας των μπαταριών εφεδρικής χρήσης (Energy Storage Systems – ESS), κυρίως για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

και

II) Στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Sunlight. Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι η ψηφιοποίηση των επιχειρησιακών λειτουργιών και κυρίως η εφαρμογή του Internet of Things στην εφοδιαστική αλυσίδα θα είναι από τους πλέον σημαντικούς παράγοντες επιχειρηματικής επιτυχίας (critical success factors) στο άμεσο μέλλον.

4. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ

Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων

Πηγές κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου του Ομίλου εστιάζεται στις διακυμάνσεις των αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στην χρηματοοικονομική απόδοσή του.

Η διαχείριση του κινδύνου πραγματοποιείται από το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης της Εταιρείας, βάσει πολιτικών εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων.
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δε σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, συμβόλαια προαγοράς συναλλάγματος και μολύβδου, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους, δάνεια, επενδύσεις σε χρεόγραφα και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο και συνεπώς υφίσταται έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται κυρίως από το Δολάριο ΗΠΑ και σε πολύ μικρότερο βαθμό από το Ρουμάνικο RON, ο δε μεγαλύτερος όγκος συναλλαγών πραγματοποιείται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου, δηλαδή σε Ευρώ (€). Ο κίνδυνος προκύπτει κυρίως από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και καθαρές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εξωτερικού (θυγατρική στην Ρουμανία).

Η Εταιρεία φροντίζει οι μελλοντικές εκροές χρημάτων σε ξένο νόμισμα να καλύπτονται από συμβόλαια προαγοράς συναλλάγματος με σκοπό τον περιορισμό του συναλλαγματικού κινδύνου.

Εάν τα ξένα νομίσματα είχαν ανατιμηθεί/υποτιμηθεί κατά 5% έναντι του Ευρώ με όλες τις υπόλοιπες μεταβλητές σταθερές και ο Όμιλος δεν είχε προβεί σε αντίστοιχες ενέργειες αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου, η επίδραση στα λειτουργικά αποτελέσματα, στα Ίδια Κεφάλαια αλλά και στην καθαρή κερδοφορία του Ομίλου, για την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση θα είχε ως εξής:

	01/01 - 31/12/2019		01/01 - 31/12/2018	
Ισοτιμία €/ \$ (ποσά σε € ' 000)	-5,00%	5,00%	-5,00%	5,00%
Καθαρά Αποτελέσματα προ φόρων	-1.187	1.187	-780	780

Καθαρά Αποτελέσματα μετά φόρων	-902	902	-554	554
Ίδια κεφάλαια	-902	902	-554	554

Κίνδυνος τιμών εμπορευμάτων

Οι τιμές των εμπορευμάτων (commodities) που προμηθεύεται ο Όμιλος καθορίζονται στις διεθνείς αγορές από την παγκόσμια ζήτηση και προσφορά και έχουν ως αποτέλεσμα την έκθεση του Ομίλου στην διακύμανση αυτών. Ο Μόλυβδος (Lead) ο οποίος αποτελεί την σημαντικότερη πρώτη ύλη, θεωρείται ένα εκ των βασικών μετάλλων (base metals) και η τιμή του διαπραγματεύεται σε οργανωμένα χρηματιστήρια προεξάρχοντος του London Metal Exchange. Ο Όμιλος είναι άμεσα εκτεθειμένος στη διακύμανση της τιμής του μολύβδου, καθώς αποτελεί το πλέον βασικό συστατικό στοιχείο του κόστους παραγωγής συσσωρευτών/μπαταριών μολύβδου – οξέως. Αναφορικά με τη διακύμανση της τιμής του μολύβδου ο Όμιλος χρησιμοποιεί κατά το δυνατόν φυσική αντιστάθμιση (natural hedging), η οποία πραγματοποιείται με την αντιστοίχιση του τιμοκαταλόγου αγοράς με την τιμή βάσης μολύβδου που χρησιμοποιείται στον τιμοκατάλογο πώλησης μπαταρίας. Στις περιπτώσεις εκείνες που η φυσική αντιστάθμιση του μολύβδου δεν είναι δυνατή, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εργαλεία αντιστάθμισης (OTC συμβόλαια), που έως τώρα φαίνεται να καλύπτουν σε σημαντικό βαθμό, τις ανάγκες και να είναι συμβατά με τον τρόπο λειτουργίας του.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν για τον Όμιλο απόλυτα συμβατές επιδιώξεις με την οικονομική και επιχειρηματική ανάπτυξη. Προς τούτο, παρακολουθεί στενά όλες τις αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και φροντίζει να λαμβάνει εκ των προτέρων όλα τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη έγκαιρης συμμόρφωσης με τη νομοθεσία αλλά και να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα.

Κίνδυνος επιτοκίου

Τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου που εκτίθενται σε επιτοκιακές διακυμάνσεις αφορούν κυρίως στα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Ωστόσο, στην παρούσα οικονομική συγκυρία πολύ χαμηλών επιτοκίων, και ανάγκης διατήρησης άμεσης ρευστότητας ο εν λόγω κίνδυνος θεωρείται χαμηλός. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος με την έκδοση του 5-ετούς ομολογιακού δανείου των €50 εκ., το οποίο φέρει σταθερό επιτόκιο (4,25%), έχει επιλέξει να διατηρεί ένα portfolio δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου. Σε κάθε περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στο κίνδυνο επιτοκίου.

Την 31η Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά στον τραπεζικό δανεισμό του και στα ταμειακά διαθέσιμά του και ταμειακά ισοδύναμα τα οποία υπόκεινται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ευαισθησίας του αποτελέσματος καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/-1%.

Ο ΟΜΙΛΟΣ

		01/01 - 31/12/2019		01/01 - 31/12/2018	
Ποσά σε €		1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση	στα Αποτελέσματα	-534.375	534.375	-413.594	413.594
χρήσης					

Επίδραση στην Καθαρή Θέση -406.035 406.035 -293.652 293.652

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε €	01/01 - 31/12/2019		01/01 - 31/12/2018	
	1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης	-532.069	532.069	-413.594	413.594
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-404.372	404.372	-293.652	293.652

Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται στα κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Εμπορικές απαιτήσεις», «Λοιπές απαιτήσεις», και «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα». Το Τμήμα Πιστωτικού Ελέγχου ελέγχει διαρκώς την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών του Ομίλου και τα χαρακτηριστικά αυτών και διαμορφώνει αντίστοιχα την πιστωτική πολιτική. Λόγω της μεγάλης διασποράς της πελατειακής βάσης ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους, κάνει δε συστηματική χρήση ασφάλειας πιστώσεων, factoring και όπου κρίνεται σκόπιμο προκαταβολών και ενέγγυων πιστώσεων. Επιπλέον εφαρμόζει εγκεκριμένες διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου αναφορικά με την παροχή πιστώσεων, τα πιστωτικά όρια των πελατών και την διαχείριση της είσπραξης των απαιτήσεων. Οι απαιτήσεις αξιολογούνται συστηματικά ως προς την εισπραξιμότητα τους και αναγνωρίζεται πρόβλεψη επισφάλειας αυτών, όπου απαιτείται.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από σχηματισθείσα πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως.

Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	7.877.272	13.613.441	6.026.472	12.387.357
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	31.383.710	71.495.907	35.349.621	72.651.146
Σύνολο	39.260.982	85.109.347	41.376.093	85.038.503

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην γραμμή «Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις» του ανωτέρω πίνακα δεν αντιστοιχούν στα ποσά της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η ορθή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων πηγών χρηματοδότησης. Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Ομίλου διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με βάση αναλυτικό ταμειακό προγραμματισμό του συνόλου των αναμενόμενων εισροών – εκροών, ο οποίος εκτελείται σε καθημερινή βάση, στα πλαίσια της διαρκούς λειτουργίας και απρόσκοπτης χρηματοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την βελτιστοποίηση του λειτουργικού κεφαλαίου κίνησης, καθώς και την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών ορίων. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2019 και 31/12/2018 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	5 έτη	Σύνολο
Ποσά χρήσης 2019				
Τραπεζικός Δανεισμός	25.376.305	66.342.430	2.691.270	94.410.006
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	37.944.173			37.944.173
Σύνολο	63.320.479	66.342.430	2.691.270	132.354.179
Ποσά χρήσης 2018				
Τραπεζικός Δανεισμός	39.119.294	65.773.497	746.172	105.638.962
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	46.509.807			46.509.807
Σύνολο	85.629.100	65.773.497	746.172	152.148.769

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2019 και 31/12/2018 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	5 έτη	Σύνολο
Ποσά χρήσης 2019				
Τραπεζικός Δανεισμός	25.123.072	65.595.179	2.660.647	93.378.898
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	35.736.342			35.736.342
Σύνολο	60.859.414	65.595.179	2.660.647	129.115.240
Ποσά χρήσης 2018				
Τραπεζικός Δανεισμός	38.901.326	64.951.217	746.172	104.598.715
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	45.243.183			45.243.183
Σύνολο	84.144.509	64.951.217	746.172	149.841.898

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην γραμμή «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» των ανωτέρω πινάκων δεν αντιστοιχούν στα ποσά της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 παρουσιάζουν θετικό κεφάλαιο κίνησης, με τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού να υπερβαίνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά €10.989 χιλ. και €12.511 χιλ. αντίστοιχα. Κατά τη προηγούμενη χρήση τόσο ο Όμιλος όσο και η Εταιρεία παρουσίαζαν θετικό κεφάλαιο κίνησης κατά €30.781 χιλ. και €30.617 χιλ. αντίστοιχα.

Περαιτέρω υφίστανται αχρησιμοποίητα χρηματοδοτικά όρια προς την Εταιρεία, που δύνανται να χρησιμοποιηθούν εφόσον κάτι τέτοιο απαιτηθεί.

Στην ως άνω αξιολόγηση έχει ληφθεί υπόψη η επίδραση του γεγονότος της εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19 (βλ. σημείωση 43 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να εξασφαλιστεί η υψηλή πιστοληπτική του διαβάθμιση, η απρόσκοπτη λειτουργία της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και η

επίτευξη των αναπτυξιακών τους σχεδίων ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς σύνολο Ιδίων κεφαλαίων». Ως καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των ταμειακών του διαθεσίμων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους δείκτες με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζει πιστοληπτική ικανότητα συμβατή με την αναπτυξιακή του στρατηγική.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Χρηματοοικονομικοί Δείκτες	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	69.033.700	66.519.669	68.255.826	65.697.389
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	19.900.870	34.968.153	19.900.870	34.968.153
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	5.475.435	4.151.140	5.222.202	3.933.173
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	-7.877.272	-13.613.441	-6.026.472	-12.387.357
Καθαρός δανεισμός	86.532.734	92.025.522	87.352.426	92.211.359
Ίδια κεφάλαια	58.031.842	48.690.462	58.015.769	48.087.470
Καθαρός δανεισμός / Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	1,49	1,89	1,51	1,92

Κίνδυνος Προμηθευτών

Οι δύο παραγωγικές μονάδες του Ομίλου έχουν σημαντικό αριθμό προμηθευτών πρώτων υλών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην αλλοδαπή. Στόχος του Ομίλου είναι η διατήρηση στενών και μακροχρόνιων σχέσεων με τους προμηθευτές που θα βασίζονται στα υψηλά ποιοτικά standards, την αξιοπιστία, το άκρως ανταγωνιστικό κόστος, τη διαφάνεια και την ηθική συναλλακτική συμπεριφορά. Ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτικές για την διατήρηση εναλλακτικών πηγών προμήθειας, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή πορεία των δραστηριοτήτων του. Ωστόσο, το γεγονός ότι ένα τμήμα των προμηθευτών είναι στην αλλοδαπή, ενδέχεται να δημιουργήσει δυσκολίες στην εφοδιαστική αλυσίδα, ιδιαίτερα σε περιόδους όπως την τρέχουσα. Προς τούτο, ο Όμιλος αξιολογεί την επίδοση των προμηθευτών ετησίως και προβαίνει σε διορθωτικές κινήσεις, ενώ στα πλαίσια της ασφάλειας της εφοδιαστικής αλυσίδας (πέραν της μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος), ήταν και η επένδυση στο εργοστάσιο ανακύκλωσης στην Κομοτηνή.

Κίνδυνος για την ασφάλεια των πληροφοριών και των προσωπικών δεδομένων

Στην σημερινή εποχή της νέας βιομηχανικής επανάστασης και του IoT, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν κινδύνους αναφορικά με την ασφάλεια των πληροφοριακών τους συστημάτων και υποδομών, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ακεραιότητα και την ασφάλεια των πληροφοριών που διαχειρίζονται, όπως εμπιστευτικές εταιρικές πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα. Η ασφάλεια των δεδομένων είναι από τις κύριες προτεραιότητες της SUNLIGHT. Επιπλέον, η Εταιρεία συλλέγει, αποθηκεύει και χρησιμοποιεί δεδομένα κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της και τα προστατεύει με βάση τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων. Παρόλο που λαμβάνονται προφυλάξεις για την προστασία των δεδομένων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται από τους ισχύοντες νόμους, τα μέτρα ενδέχεται να αποτύχουν, ως αποτέλεσμα ανθρώπινου σφάλματος ή τεχνολογικής αποτυχίας. Ο Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων περιλαμβάνει εκτεταμένες υποχρεώσεις για τις εταιρείες σε σχέση με διαδικασίες και μηχανισμούς επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και σε περιπτώσεις παραβίασης επιτρέπει στις εποπτικές Αρχές να επιβάλλουν σημαντικού ύψους πρόστιμα. Προκειμένου να περιορίσει τους σχετικούς κινδύνους, ο Όμιλος σε συνεργασία με ειδικούς συμβούλους, αναπτύσσει και επικαιροποιεί όλες τις αναγκαίες

πολιτικές και διαδικασίες, επιβλέπει την εφαρμογή τους, σχεδιάζει νέα συστήματα και υποδομές ασφάλειας και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά τους, μέσω συχνών ελέγχων ασφάλειας σε διάφορα συστήματα (penetration tests).

Κίνδυνος από τον COVID-19

Η εξάπλωση του COVID-19, στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, σίγουρα αναμένεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα και στην εφοδιαστική αλυσίδα. Παρά το ότι δεν μπορούμε στην παρούσα φάση να ποσοτικοποιήσουμε ή να αξιολογήσουμε πλήρως τις επιπτώσεις, πιθανοί παράγοντες κινδύνου που αναμένεται να επηρεάσουν τη δραστηριότητα και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου είναι οι ακόλουθοι:

i) ζήτηση για τα προϊόντα της εταιρείας: Παρά το γεγονός ότι η Sunlight δραστηριοποιείται κυρίως στην δευτερογενή αγορά μπαταριών έλξης διεθνώς και κατά συνέπεια η ζήτηση είναι σχετικά ανελαστική, δύσκολα θα μπορούσε να βγει τελείως αλώβητη από την εξάπλωση του ιού. Η Διοίκηση, πέραν της Ελλάδος, εξετάζει προσεκτικά την κατάσταση και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες καθώς αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό ποσοστό των εξαγωγών της Εταιρείας. Οι σχέσεις μας με τους πελάτες στις εν λόγω αγορές είναι πολυετείς και προς το παρόν, συνεχίζουμε την προμήθειά τους χωρίς σημαντική επιβράδυνση των παραγγελιών. Παρόλα αυτά η μείωση στις πωλήσεις είναι αδύνατον να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεδομένης της αβεβαιότητας ως προς το μέγεθος και την διάρκεια του προβλήματος. Εκτιμάται ωστόσο ότι για το υπόλοιπο του 1ου εξαμήνου, ο κύκλος εργασιών θα επηρεασθεί αρνητικά.

ii) εφοδιαστική αλυσίδα: Σημαντικό τμήμα των αγορών πρώτων υλών προέρχεται από το εξωτερικό. Η Εταιρεία διατηρεί αποθέματα για να αντιμετωπίσει απρόβλεπτες διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας, σε αρκετές δε περιπτώσεις έχει εναλλακτικές πηγές προμήθειας. Η διατήρηση ωστόσο του COVID 19, επί μακρό χρονικό διάστημα είναι πιθανόν να επιφέρει προβλήματα στην απρόσκοπτη τροφοδοσία των παραγωγικών μονάδων της Sunlight.

iii) μεταφορές: Ενδέχεται να υπάρξουν διαταραχές στην ικανότητα των μεταφορικών εταιρειών που συνεργάζεται η Εταιρεία, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει την παράδοση προϊόντων ή την παραλαβή πρώτων υλών. Σημειώνεται ωστόσο ότι μέχρι και σήμερα δεν έχει προκύψει σχετικό πρόβλημα.

iv) προσέλευση στην εργασία και εκτέλεση εργασιών: Η Διοίκηση του Ομίλου υλοποιώντας τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχισης έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά μέτρων (εργασία εξ αποστάσεως, απαγόρευση ταξιδιών και επισκέψεων, απολυμάνσεις στους χώρους εργασίας είναι κάποια από αυτά), προκειμένου να μετριάσει τις όποιες επιπτώσεις στους εργαζομένους αφ' ενός και αφ' ετέρου να εξασφαλίσει κατά το δυνατόν ομαλότητα στην εκτέλεση των επιμέρους δραστηριοτήτων της. Τονίζεται ωστόσο ότι είναι αδύνατον να αποκλεισθεί ότι η επί μακρόν παραμονή του COVID19 ή η επιβολή αυστηρότερων μέτρων περιορισμού των μετακινήσεων των πολιτών, δεν θα επηρεάσει την απρόσκοπτη εκτέλεση των παραγωγικών, εμπορικών και διοικητικών δραστηριοτήτων της Sunlight.

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με τη ραγδαία μετάδοση της ασθένειας του Κορωνοϊού COVID-19, επανεξετάζοντας τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας και μελετώντας τους πιθανούς παράγοντες κινδύνου που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική θέση, τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

5. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 35 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

6. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στις 30 Ιανουαρίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε την εξάπλωση του ιού COVID-19 ως "έκτακτη ανάγκη διεθνούς ενδιαφέροντος για τη δημόσια υγεία". Τον Μάρτιο 2020 ο ΠΟΥ κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 είναι ένα μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εξελίξεις η πανδημία του COVID-19, αναμένεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην παγκόσμια όσο και στις επιμέρους οικονομίες για το 2020. Η διάρκεια και η ένταση των επιπτώσεων, αν και δεν μπορούν να προβλεφθούν αξιόπιστα στην παρούσα φάση, αναμένεται να προσδιοριστούν από:

- το κατά πόσο ο ιός υπόκειται σε εποχικό πρότυπο, δηλαδή πόσο εντονότερη είναι η εποχική κατανομή της μεταδοτικότητας του ιού, στους μήνες χαμηλών θερμοκρασιών, σε σχέση με τους μήνες υψηλών θερμοκρασιών,
- τη χρονική διάρκεια που θα απαιτηθεί για την ανάπτυξη αποτελεσματικών μεθόδων αντιμετώπισης της νόσου (εμβόλιο, θεραπευτική αγωγή),
- εάν μια χώρα είναι εκτιθέμενη σε διαταραχές από την πλευρά της ζήτησης ή της προσφοράς,
- την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών και άλλων μέτρων των χωρών της Ευρωζώνης για τη λήψη και την τόνωση της οικονομίας καθώς και των αποφάσεων των εποπτικών αρχών των τραπεζών για την διευκόλυνση των τραπεζικών ιδρυμάτων στην παροχή ρευστότητας και στήριξης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Σχέδια Επιχειρησιακής Συνέχισης

Με πρώτο γνώμονα την προστασία της υγείας των εργαζομένων η Διοίκηση έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά μέτρων για την διασφάλιση της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας της Εταιρείας και των θυγατρικών της, (εργασία εξ αποστάσεως, τηλεργασία, απαγόρευση ταξιδιών και επισκέψεων, απολυμάνσεις στους χώρους εργασίας είναι κάποια από αυτά), προκειμένου να μετριάσει τις όποιες επιπτώσεις στους εργαζομένους αφ' ενός και αφ' ετέρου να εξασφαλίσει κατά το δυνατόν ομαλότητα στην εκτέλεση των επιμέρους δραστηριοτήτων της. Πέραν των αρχικών μέτρων που έθεσε σε εφαρμογή η Διοίκηση συνεχίζει να επεξεργάζεται και να αξιολογεί εναλλακτικά σενάρια με σκοπό να ανταποκρίνεται εγκαίρως στο ραγδαίως μεταβαλλόμενο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί.

Παράλληλα η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί τις αποφάσεις των χωρών της Ευρωζώνης για τη λήψη σειράς δημοσιονομικών και άλλων μέτρων για την τόνωση της οικονομίας καθώς και των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τη λήψη δέσμης μέτρων νομισματικής πολιτικής με σκοπό να εξασφαλιστούν ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης για την οικονομία με στόχο την εξομάλυνση των επιπτώσεων της κρίσης.

Οικονομική Θέση

Κατά την ημερομηνία αναφοράς των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων αλλά και σήμερα ο Όμιλος διαθέτει καλή χρηματοοικονομική θέση, θετικό κεφάλαιο κίνησης χωρίς σημαντικές λήξεις υποχρεώσεων μέχρι και τα μέσα του 2022 και αχρησιμοποίητα χρηματοδοτικά όρια, που δύνανται να

χρησιμοποιηθούν εφόσον κάτι τέτοιο απαιτηθεί. Περαιτέρω η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθώντας στενά τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις, προβαίνει σε ανάλυση ευαισθησίας για τις μελλοντικές ταμειακές ροές, και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα με στόχο να εξασφαλίζει ταμειακή επάρκεια και την απρόσκοπτη συνέχιση των δραστηριοτήτων του. Προς αυτήν την κατεύθυνση σημειώνεται ότι Διοίκηση του Ομίλου έχει αντιμετωπίσει σημαντικές προκλήσεις τα τελευταία χρόνια, με πιο πρόσφατη την διαχείριση του γεγονότος της καταστροφής του εργοστασίου από την πυρκαγιά, και διαθέτει την εμπειρία και την ικανότητα να διαχειριστεί αποτελεσματικά μεταβλητές που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της δρώντας σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Όλα τα παραπάνω αποτελούν σημαντικούς παράγοντες μετριασμού του ρίσκου που ενέχει η αβεβαιότητα για την εξέλιξη της κατάστασης.

Σημειώνεται ωστόσο πως κάθε πιθανή επίπτωση στα αποτελέσματά μας θα εξαρτηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από τις συνεχιζόμενες εξελίξεις. Κατά συνέπεια, οι οικονομικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική μας θέση που σχετίζονται με την επιδημία του COVID-19 δεν μπορεί να εκτιμηθούν αξιόπιστα και εύλογα επί του παρόντος.

Δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν είτε στον Όμιλο είτε στην Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

7. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Επιχειρηματικό Μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο αποτελεί τη βάση της επιχειρηματικής στρατηγικής και λειτουργίας του Ομίλου, ήτοι τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος καταναλώνει πόρους, δημιουργεί και προσφέρει αξία. Η δραστηριότητα της SUNLIGHT στην παραγωγή και διάθεση μπαταριών μολύβδου και εσχάτως λιθίου για διάφορες εφαρμογές, συνιστά το σύνολο των ενεργειών που απαιτούνται για τη δημιουργία αξίας, την ικανοποίηση των αγορών, τη διατήρηση και δημιουργία σχέσεων με τους πελάτες και την ικανοποίηση των λοιπών ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders). Για την πραγματοποίηση των παραπάνω απαιτούνται διάφορων ειδών πόροι όπως χρηματικοί, φυσικοί, βιομηχανικοί και ανθρωπίνοι.

Η Διοίκηση του Ομίλου εφαρμόζει ένα πλέγμα κανόνων όπως η Εταιρική Διακυβέρνηση, η εταιρική κοινωνική ευθύνη, τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και η μέτρηση και ανάλυση των επιδόσεων. Με τα μέτρα αυτά επιδιώκει την αύξηση της αξίας του Ομίλου, την παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την προστασία του περιβάλλοντος και την κοινωνική προσφορά.

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται το Επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου:

ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΑΣ ΜΟΝΤΕΛΟ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

INPUTS / ΕΙΣΡΟΕΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Ίδια κεφάλαια **€58 εκ.**
- Δανεισμός **€94,4 εκ.**

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Μονάδα παραγωγής στο Ν. Όλβιο, Ίάνθης
- Μονάδα ανακύκλωσης στην Κομοτηνή
- Χρησιμοποιούμενες μπαταρίες προς ανακύκλωση από εσωτερική αγορά αλλά και εισαγωγή αποβλήτου μπαταρίας από τρίτες χώρες του εξωτερικού (input για μονάδα ανακύκλωσης)
- Ανακυκλωμένες μπαταρίες μολύβδου-οξέος (input για μονάδα παραγωγής)

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Περισσότεροι από **1.020** εργαζόμενοι
- Περισσότεροι από **160** εργαζόμενοι επιστημονικό προσωπικό
- Περισσότεροι από **70** εξειδικευμένοι μηχανικοί
- Κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας & εσωτερικός κανονισμός εργασίας
- Εκπαιδεύσεις προσωπικού σε θέματα υγείας και ασφάλειας (Μονάδα παραγωγής: **47**, Μονάδα ανακύκλωσης: **23**)
- **18** προγράμματα R&D προϊόντων

ΦΥΣΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Φυσική συνολική έκταση μονάδας παραγωγής (**200.000 τ.μ.**)
- Φυσική συνολική έκταση μονάδας ανακύκλωσης (**42.000 τ.μ.**)
- Εισαγόμενος μολύβδος και άλλες πρώτες ύλες για την παραγωγή προϊόντων
- Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (GWh) (Μονάδα παραγωγής: **42,48**, Μονάδα ανακύκλωσης: **5,742**)
- Κατανάλωση καυσίμων
Πετρέλαιο: **33.987 lt** στη Μονάδα ανακύκλωσης
Φυσικό αέριο: **1.597.067 Nm³** στη Μονάδα ανακύκλωσης
Προπάνιο: **431,59 (t)** στη Μονάδα Παραγωγής
- Κατανάλωση νερού: **3.552 m³** Μονάδα ανακύκλωσης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Στρατηγικές συνεργασίες, π.χ. EUROBAT, TRACE, ΣΕΒ & ΣΕΠΑΝ
- Διαπιστευμένοι συνεργάτες από το πολεμικό ναυτικό 15 χωρών
- Πολιτική κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας, **ISO 37001 & 19600**
- Δράσεις και δωρεές στην περιοχή της Θράκης.

OUTPUTS / ΕΚΡΟΕΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- **€180,2 εκ.** έσοδα
- **€23,5 εκ.** σε μισθούς & φόρους

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- **€2.8 εκ.** στοιχεία μπαταριών βιομηχανικής χρήσης
- **40.000** τόνοι ανακυκλωμένου μολύβδου υψηλής ποιότητας (capacity)
- Ανάπτυξη και παραγωγή μπαταριών με εναλλακτικές τεχνολογίες (π.χ. Li-On Force και Xtreme Force)

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Αριθμός εκπαιδεύσεων **69**, σε **960** εργαζομένους
- Αριθμός ατυχημάτων **36**
- Αριθμός εργαζομένων που υποβάλλονται σε ιατρικές εξετάσεις **784**

ΦΥΣΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Παραγωγή ανακυκλωμένου μολύβδου υψηλής ποιότητας **22.800tn**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- **10** κοινωνικές δράσεις
- Περισσότεροι από **1.500** οι επωφελούμενοι των κοινωνικών δράσεων

OUTCOMES / ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ (ενδεικτικές επιδράσεις από όλα τα κεφάλαια)

ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ SUNLIGHT

- Διατήρηση επιτυχημένης λειτουργίας της εταιρείας
- Σημαντικό μερίδιο στην αγορά μπαταριών έλξης
- Συμμετοχή σε έργα αποθήκευσης ενέργειας ανά τον κόσμο
- Πώληση προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας
- Μείωση ποσότητας εισαγόμενου μολύβδου
- Εφαρμογή αρχών κυκλικής οικονομίας μεταξύ των προϊόντων της Sunlight Systems και της Sunlight Recycling
- Απασχόληση εξειδικευμένου προσωπικού
- Χρήση τεχνολογίας αιχμής στον τομέα της ανακύκλωσης
- Διατήρηση της «κοινωνικής άδειας λειτουργίας» (social license to operate) της εταιρείας

ΓΙΑ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

- Άμεση, έμμεση και επαγόμενη οικονομική επίδραση στην εφοδιαστική αλυσίδα και την ευρύτερη και τοπική οικονομία (ΑΕΠ, φορολογικά έσοδα, θέσεις εργασίας κ.α.)
- Βελτίωση της ικανοποίησης και της εμπιστοσύνης των πελατών και παρόχων κεφαλαίου
- Βελτίωση της γνώσης και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- Ικανοποίηση εργαζομένων
- Κατανάλωση φυσικών πόρων
- Συμβολή στην επίτευξη των εθνικών στόχων για τα ποσοστά ανακύκλωσης μολύβδου, όπως ορίζονται από την Ε.Ε.
- Συμβολή στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής (μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου)
- Προστασία βιοποικιλότητας
- Ενίσχυση της εμπιστοσύνης πελατών και συνεργατών
- Διαμοιρασμός πρακτικών και αξιών μεταξύ της εταιρείας και των ενδιαφερομένων μερών της
- Υποστήριξη αναγκών της αμυντικής βιομηχανίας Ελλάδας και εξωτερικού
- Υποστήριξη αναγκών τοπικών κοινωνιών

* Τα κεφάλαια είναι αλληλένδετα και είναι πιθανό να υπάρχουν αλληλεπικαλύψεις, π.χ. εισροές στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού μπορούν να θεωρηθούν τα χρήματα που δίνει ο οργανισμός που ανήκουν στην κατηγορία του χρηματοοικονομικού κεφαλαίου ή οι εκροές (προϊόντα, ανακυκλωμένος μολύβδος) του βιομηχανικού και φυσικού κεφαλαίου.
 ** Μόνο τα πλέον ουσιαστικά στοιχεία παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα.

Έρευνα και Ανάπτυξη

Η καινοτομία αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της εταιρικής στρατηγικής. Ο Όμιλος δραστηριοποιούμενος σε πλήθος αγορών στην αλλοδαπή, έχει αναπτύξει και αναπτύσσει προϊόντα με στόχο την βελτίωση της ποιότητας και των λοιπών τεχνικών χαρακτηριστικών των προσφερόμενων λύσεων, κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιηθεί το συνολικό κόστος κτήσης (total cost of ownership) του τελικού πελάτη. Οι πόροι για την έρευνα και ανάπτυξη κατευθύνονται αφ' ενός προς την ανάπτυξη προϊόντων με εναλλακτικές τεχνολογίες μπαταριών και αφ' ετέρου προς την σχεδίαση και παραγωγή μπαταριών για εναλλακτικές εφαρμογές ή για την διείσδυση σε νέες γεωγραφικές αγορές με ιδιαίτερες τεχνικές και ποιοτικές προδιαγραφές. Πρόσφατα παραδείγματα αποτελούν η ανάπτυξη και το λανσάρισμα της σειράς Li-On Force δηλαδή μπαταρίες motive (κίνησης), βασισμένη στην τεχνολογία λιθίου για συνεχή χρήση. Η ομάδα μηχανικών της Ξάνθης επέτυχε να εκμεταλλευθεί την συσσωρευμένη γνώση από την πολύχρονη προσπάθεια σε εφαρμογές αμυντικού χαρακτήρα και να αναπτύξει σειρά λύσεων, ενσωματώνοντας στοιχεία IoT, για την ηλεκτροκίνηση σε βιομηχανικές εφαρμογές. Επίσης, ο Όμιλος συνεργάζεται με ινστιτούτα περί των ενεργειακών θεμάτων, εκπαιδευτικά ιδρύματα, συμμετέχει δε σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, μοχλεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα και την απόδοση των διαθέσιμων χρηματικών και ανθρώπινων πόρων προς την έρευνα και ανάπτυξη. Τέλος, μέρος των προσπαθειών της ομάδας R&D του Ομίλου επικεντρώνεται στην βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας και της χρήσης των πρώτων υλών, με στόχο την κοστολογική υπεροχή (cost leadership).

Περιβαλλοντικά ζητήματα

Στον Όμιλο SUNLIGHT μας χαρακτηρίζει το αίσθημα ευθύνης απέναντι στο περιβάλλον, καθώς αυτό είναι αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων μας.

Στόχος μας είναι να επιτύχουμε ανάπτυξη, η οποία θα ικανοποιεί τις υφιστάμενες ανάγκες, χωρίς να διακυβεύει τις ανάγκες των μελλοντικών γενεών. Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμόζεται Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001:2015 και για τη μονάδα παραγωγής και για τη μονάδα ανακύκλωσης και του Κανονισμού 1221/2009 για την συμμετοχή οργανισμών στο Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου (EMAS) για τη μονάδα ανακύκλωσης, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων μας.

Για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, αφετηρία αποτελεί ο εντοπισμός όλων των περιβαλλοντικών πτυχών που ενέχουν οι δραστηριότητες του Ομίλου. Για κάθε μία από τις περιβαλλοντικές πτυχές που αναγνωρίζονται ανά δραστηριότητα, εντοπίζεται και η επίπτωση, που μπορεί να επιφέρει στο περιβάλλον.

Η αναγνώριση και εξέταση των περιβαλλοντικών πτυχών πραγματοποιήθηκε στην μελέτη περιβαλλοντικών όρων λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συνθήκες λειτουργίας, κανονικές και μη, τα έκτακτα περιστατικά καθώς και τις καταστάσεις από άλλες δραστηριότητες και αποτυπώθηκε στην έγκριση περιβαλλοντικών όρων που εκδόθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ταυτόχρονα με τον ετήσιο επανέλεγχο που πραγματοποιείται στα πλαίσια της περιβαλλοντικής πιστοποίησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001:2015.

Οι παρακάτω υποενότητες περιλαμβάνουν μία σύντομη περιγραφή των βασικότερων μεθόδων διαχείρισης και διαδικασιών που ακολουθεί ο Όμιλος για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών του επιπτώσεων:

Δείκτες ενέργειας και ανακύκλωσης

Παρακάτω παρατίθενται οι δείκτες, που παρακολουθεί η Εταιρεία και ο Όμιλος για τη μέτρηση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος, φροντίζοντας να ακολουθεί τις βέλτιστες κατά το δυνατόν πρακτικές. Ενδεικτικά αναφέρεται το

κέντρο logistics της μονάδας στην Ξάνθη που ηλεκτροδοτείται σε μεγάλο βαθμό με φωτοβολταϊκά συστήματα. Επίσης, η SUNLIGHT RECYCLING πέρα από την ηλεκτρική ενέργεια που προμηθεύεται, χρησιμοποιεί φυσικό αέριο στην παραγωγική της διαδικασία. Η μονάδα δε, έχει σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη θέματα όπως η εξοικονόμηση ενέργειας κυρίως με τη μείωση των απωλειών ενέργειας σε βοηθητικές δραστηριότητες (αξιοποίηση των θερμών καυσαερίων κ.λπ.).

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται, με βάση το 2015 (δείκτης 100), η χρήση διαφόρων ενεργειακών πόρων (ηλεκτρική ενέργεια, προπάνιο και φυσικό αέριο) σε σχέση με την παραγόμενη ποσότητα, στις δύο μονάδες του Ομίλου, την τελευταία 5-ετία:

	2015	2016	2017	2018	2019	Εργοστάσιο
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (GWh/βιομ. Στοιχείο)	100	99	91	98	88	Ξάνθης
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (GWh/τόνο μολύβδου)	100	46	41	53	44	Κομοτηνής
Κατανάλωση προπανίου (τόνοι/στοιχείο)	100	85	67	101	61	Ξάνθης
Κατανάλωση φ. αερίου (Nm ³ /τόνο μολύβδου)	100	53	50	61	55	Κομοτηνής

Αδιαμφισβήτητα, η προβληματική λειτουργία του εργοστασίου βιομηχανικών μπαταριών της Ξάνθης, το 1ο εξάμηνο και η συνακόλουθη μη ορθολογική λειτουργία του εργοστασίου της Κομοτηνής επιβάρυνε τους δείκτες κατανάλωσης ενέργειας του τελευταίου, παρά το γεγονός ότι υπάρχει σημαντική βελτίωση έναντι του 2018. Ωστόσο εκτιμούμε ότι μπορεί να διορθωθεί έτι περαιτέρω, εντός του 2020, με την πιο ορθολογική και ισορροπη λειτουργία των δύο παραπάνω παραγωγικών εγκαταστάσεων.

Τέλος στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται, με βάση το 2017 (δείκτης 100), η εκπομπή CO₂ ,σε σχέση με την παραγόμενη ποσότητα, στις δύο μονάδες του Ομίλου. Τα αποτελέσματα αυτού, συμβαδίζουν με τα παραπάνω συμπεράσματα για την κατανάλωση ενέργειας στα δύο εργοστάσια, όπου παρά την βελτίωση σε σχέση με το 2018, η ανισορροπία της παραγωγής δεν επέτρεψε την περαιτέρω βελτίωση των σχετικών KPIs.

Εκπομπές CO ₂	Εκλυόμενη ποσότητα/Παραγωγή (2017 : 100)		
	2017	2018	2019
Tns CO ₂ (πηγή βιβ. συντελεστή: UNFCC)/βιομ. στοιχείο	100	151	91
Tns CO ₂ (πηγή βιβ. συντελεστή: UNFCC)/παραγόμενο τόνο	100	121	110

Προστασία των υδάτινων πόρων

Κατανάλωση νερού

Για τις λειτουργικές ανάγκες της μονάδας παραγωγής χρησιμοποιείται νερό από το δίκτυο ύδρευσης καθώς επίσης και από υδρογεώτρηση, η οποία βρίσκεται εντός του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.

Η μονάδα ανακύκλωσης χρησιμοποιεί νερό μόνο από το υδροδοτικό δίκτυο Βιομηχανικής Περιοχής. Για τη μείωση της κατανάλωσης νερού έχουν ληφθεί τα παρακάτω μέτρα:

- Χρησιμοποιούνται συστήματα ολικής ανακυκλοφορίας του νερού στην παραγωγική διαδικασία.
- Έχει εγκατασταθεί σύστημα ελέγχου διαρροών.
- Όλες οι σωληνώσεις είναι υπέργειες για τον εύκολο εντοπισμό διαρροών.

Πραγματοποιούνται τακτικοί έλεγχοι διαρροών στα πλαίσια του προγράμματος συντήρησης και ελέγχου της μονάδας.

Διαχείριση υγρών αποβλήτων

Τα υγρά απόβλητα από τη λειτουργία της μονάδας παραγωγής διαχωρίζονται στις παρακάτω τρεις κατηγορίες:

1. Απόβλητα από την παραγωγική διαδικασία
2. Λύματα από τις εγκαταστάσεις υγιεινής του προσωπικού και βοηθητικές δραστηριότητες
3. Όμβρια ύδατα

Στη μονάδα ανακύκλωσης επιτυγχάνουμε μηδενική απόρριψη υγρών αποβλήτων στο περιβάλλον, μέσω της πλήρους ανακυκλοφορίας και επανάχρηση του νερού εντός του εργοστασίου.

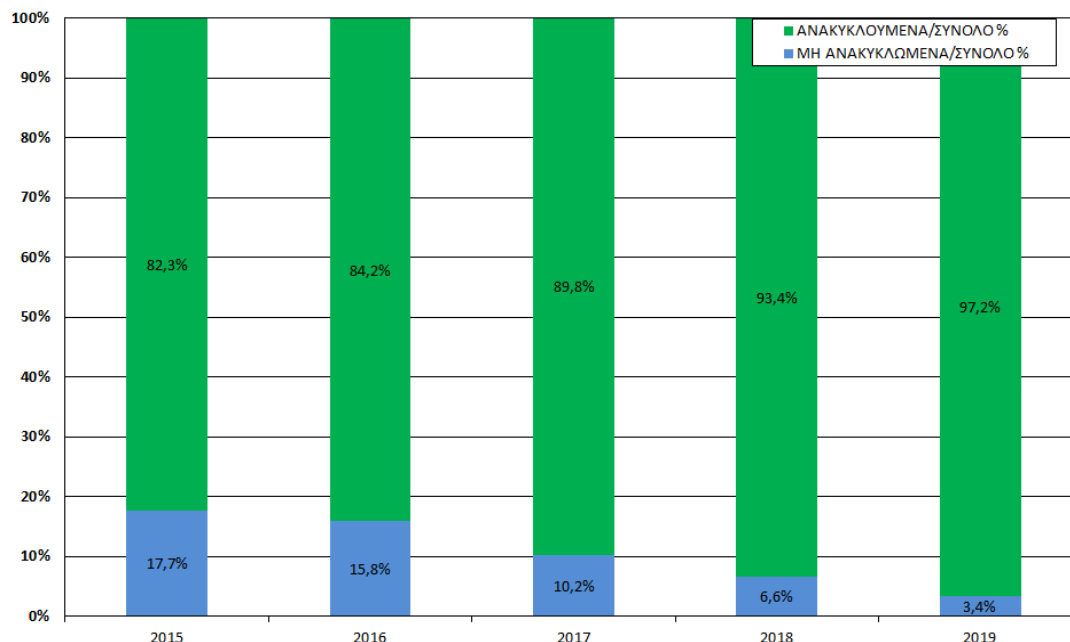
	2017	2018	2019
Όγκος απόβλητου νερού που επεξεργασθήκαμε (m3) μονάδα παραγωγής (Ξάνθη)	13.111,14	12.552,33	13.504,4

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Ο Όμιλος διαχειρίζεται υπεύθυνα τον τελικό όγκο των αποβλήτων, τα οποία προκύπτουν από την παραγωγική του διαδικασία. Σε αυτό το πλαίσιο, φροντίζει να αυξάνει κάθε χρόνο το ποσοστό ανακύκλωσης αποβλήτων, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα, αποδεικνύοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον του για την αειφόρο ανάπτυξη. Επίσης, ο Όμιλος συνεργάζεται μόνο με κατάλληλα αδειοδοτημένες εταιρίες για τη μεταφορά,

επεξεργασία και διάθεση των αποβλήτων του, τις οποίες ελέγχει συνεχώς, ως προς τη νομιμότητα και την ισχύ των προβλεπόμενων αδειών από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Το παρακάτω διάγραμμα αφορά στη μονάδα παραγωγής στην Ξάνθη (οι ποσότητες έχουν επαναδιατυπωθεί καθώς δεν είχαν συμπεριληφθεί ορισμένες μετρήσεις που πραγματοποιήθηκαν προς το τέλος του κάθε έτους).

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ
ΤΕΛΕΥΤΙΑΣ ΣΕΤΙΑΣ**

Ποσότητα στερεών ανακυκλούμενων αποβλήτων (t) μονάδας παραγωγής (Ξάνθη)			
	2017	2018	2019
Πλαστικά	37,2	37,3	58,6
Ξύλο	489	384,2	689,8
Χαρτί	152,3	66,8 **	81,6
Ίλος γύψου	1.911	1.557,3	995,7
Χαλκός	9,5	59,7***	0,0
Σίδηρος	301,3	1.436,4****	338,1

** ή ποσότητα του χαρτιού μειώθηκε λόγω της μειωμένης παραγωγής που οφείλεται στο συμβάν της πυρκαγιάς.

*** ή αύξηση στα απόβλητα χαλκού οφείλεται στο ότι ποσότητα χαλκού που προοριζόταν για την παραγωγή, αλλοιώθηκε από το συμβάν της πυρκαγιάς και κατέληξε σαν απόβλητα.

**** ή αύξηση των αποβλήτων σιδήρου οφείλεται σε κατεστραμμένες υποδομές και μηχανήματα από το συμβάν της πυρκαγιάς.

Περιβαλλοντική πρωτοβουλία GREEN MISSION

Η διοίκηση της SUNLIGHT RECYCLING, παρουσίασε το 2016 την περιβαλλοντική πρωτοβουλία Green Mission, η οποία φιλοδοξεί να ευαισθητοποιήσει το κοινό και τον επιχειρηματικό κόσμο σχετικά με την ορθή ανακύκλωση μπαταριών μολύβδου – οξέος. Οι δράσεις του προγράμματος έχουν ήδη ξεκινήσει και στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση 14.000 ελληνικών επιχειρήσεων που παράγουν ή/και διαχειρίζονται σημαντικές ποσότητες βιομηχανικών αποβλήτων. Στα τρία πλέον χρόνια δράσης, το Green Mission έχει υλοποιήσει τα εξής:

- **Ποσότητα ανακύκλωσης:** 1.828.000 kg ανακυκλωμένης μπαταρίας
- **Μείωση ρύπων CO₂:** 2.952 t (ισοδύναμη με την ετήσια απορρόφηση 135.272 δένδρων CO₂)
- **Εξοικονόμηση Ενέργειας:** 5.010 MWh (που ισοδυναμεί με την ετήσια κατανάλωση ενέργειας 305 νοικοκυριών)
- **Μέλη:** 61 Εταιρείες
- **Green Spots:** 62 σε 12 πόλεις

Προστασία της βιοποικιλότητας

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται, σε περιοχή Οικοανάπτυξης του Εθνικού πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το οποίο περιλαμβάνει τους υγροβιότοπους του Δέλτα Νέστου, των λιμνών Βιστωνίδας και Ισμάριδας και της ευρύτερης περιοχής τους, τηρώντας αυστηρά τα περιβαλλοντικά όρια λειτουργίας, όπως αυτά καθορίζονται από την ελληνική νομοθεσία, σύμφωνα με τις προβλέψεις της σύμβασης ράμσαρ για τους υγροβιότοπους Διεθνούς σημασίας και το Δίκτυο Natura 2000. στο πλαίσιο αυτό, ακολουθούμε πιστά και συμμορφωνόμαστε με τέτοιου είδους αποφάσεις σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων μας.

Παρά το γεγονός ότι δραστηριοποιούμαστε στην ευρύτερη ζώνη Οικοανάπτυξης του Εθνικού πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, στην περιοχή εγκατάστασης της μονάδας παραγωγής δεν υφίστανται κάποιες ιδιαίτερες μορφές χλωρίδας και πανίδας λόγω του ότι η περιοχή χαρακτηρίζεται ως «μόνιμα αρδευόμενη γη». Οι εν λόγω εκτάσεις απαντώνται περιμετρικά της θέσης εγκατάστασης και σε μεγάλη απόσταση. Η εταιρεία έχει προβλέψει για τη λήψη του συνόλου των απαιτούμενων προληπτικών μέτρων και έχει εγκατασταθεί σύγχρονος εξοπλισμός ώστε να διασφαλιστεί η αποφυγή οποιασδήποτε περιβαλλοντικής επίπτωσης στην ευρύτερη περιοχή. Στο πλαίσιο αυτό, δεν έχει προκληθεί και δεν αναμένεται να προκληθεί υποβάθμιση του υφιστάμενου φυσικού περιβάλλοντος εξαιτίας της λειτουργίας και του εκσυγχρονισμού των μονάδων παραγωγής του Ομίλου.

Αντίστοιχα, η μονάδα ανακύκλωσης πραγματοποιεί συχνούς ελέγχους και διαδικασίες παρακολούθησης ρύπανσης του εδάφους από τις δραστηριότητες της. Επίσης, πραγματοποιούνται λήψεις δειγμάτων εδάφους από τις εγκαταστάσεις της μονάδας ανακύκλωσης και διενεργούνται αναλύσεις σε πιστοποιημένο εργαστήριο εξετάζοντας τα επίπεδα μολύβδου, θειικών και pH. Τα επίπεδα μολύβδου που έχουν μετρηθεί είναι χαμηλότερα από τα επίπεδα μολύβδου που προβλέπονται για γεωργική χρήση εδάφους με βάση τη νομοθεσία.

Επομένως, κατά τη λειτουργία της εταιρείας δεν προκύπτουν επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα. Επισημαίνουμε ότι η εν λόγω μονάδα δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής. Συγκεκριμένα, η μονάδα βρίσκεται εγκατεστημένη εντός οργανωμένου υποδοχέα βιομηχανικών δραστηριοτήτων της Βι.π'Ε. Κομοτηνής.

Εργασιακά ζητήματα

Α. Ίσες ευκαιρίες, σεβασμός της διαφορετικότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Ο Κώδικας Δεοντολογίας και συμπεριφοράς μας θέτει την Ακεραιότητα ως βασική αξία για την καθημερινή συμπεριφορά όλων μας, υπογραμμίζοντας παράλληλα τη δέσμευση της Διοίκησης προς αυτή την κατεύθυνση. Ο Κώδικας έχει ως πυλώνες το σεβασμό στους νόμους και τους κανονισμούς, την πελατοκεντρική μας προσέγγιση, την προσεκτική επιλογή συνεργατών βάσει των Αρχών μας, τη διαφύλαξη της εταιρικής μας περιουσίας, το σεβασμό στο άτομο και την έμπρακτη φροντίδα για το περιβάλλον και την κοινωνία.

Ο Όμιλός μας έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες, προκειμένου να εντοπίσουμε τις ανάγκες κατάρτισης, να δώσουμε κίνητρα στους εργαζομένους μας και να επιτύχουμε τη μέγιστη αποδοτικότητα τους στο πλαίσιο ενός επαγγελματικού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς. Κάθε ένας από εμάς αναμένεται να επιδεικνύει εντιμότητα στις αλληλεπιδράσεις του/της με τους άλλους εργαζόμενους και εξωτερικούς φορείς, να αναφέρει ανησυχίες που αφορούν σε ίσες ευκαιρίες και να μην ανέχεται καταχρηστικές διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής.

Εάν υποπέσει στην αντίληψη κάποιου εργαζομένου μεροληπτική δραστηριότητα στον Όμιλό μας, ή αισθάνεται ο ίδιος ή οποιοσδήποτε άλλος ότι είναι θύμα φυλετικής, θρησκευτικής, σεξουαλικής, ή άλλης παρενόχλησης, καλείται να το αναφέρει στο τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ή στον υπεύθυνο συμμόρφωσης (compliance@sunlight.gr). Το κάθε ζήτημα αντιμετωπίζεται με απολύτως εμπιστευτικό τρόπο, αντικειμενικότητα και αυξημένη ευαισθησία προς το θιγόμενο πρόσωπο και τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη.

Κατανομή ανθρώπινου δυναμικού της SYSTEMS SUNLIGHT, κατά φύλο και ηλικία

Ο συνολικός αριθμός εργαζομένων την 31.12.2019 για Systems Sunlight, συμπεριλαμβανομένης της μονάδας ανακύκλωσης, ανέρχεται στα 1.011 άτομα.

Κατά τα έτη 2017-2018 και λόγω του συμβάντος της πυρκαγιάς στις 01/05/2018, η εταιρεία κατάφερε να διατηρήσει όλες τις θέσεις εργασίας με ποσοστό αύξησης εργαζομένων 10% (75 θέσεις).

	31.12.17	31.12.18	31.12.19
Σύνολο	755	830	1.011

2019		
	Όργανα Διακυβέρνησης	Λοιποί εργαζόμενοι
Φύλο		
Άντρες	84%	90.5%
Γυναίκες	16%	9.5%
Ηλικία		
<30	0%	17%
30-50	58%	67%

>50	42%	16%
Άλλοι Δείκτες Διαφορετικότητας		
Ετερόθρησκοι	-	17%

Εξέλιξη συμμετοχής γυναικών στην διοίκηση της SYSTEMS SUNLIGHT

Συμμετοχή γυναικών στη Διοίκηση της SYSTEMS SUNLIGHT			
Έτος	Άντρες	Γυναίκες	% γυναικών σε διευθυντικές θέσεις
2014	9	1	10%
2015	8	2	20%
2016	8	4	33%
2017	8	4	33%
2018	9	2	18%
2019	10	2	16%

Έτος	2017	2018	2019
Εργαζόμενοι σε θρησκευτικές μειονότητες - εργοδηγοί	2	2	3
Εργαζόμενοι σε θρησκευτικές μειονότητες που προσελήφθησαν	28	3	57

Β. Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, συστήματα εκπαίδευσης

Ο Όμιλος SUNLIGHT είναι από τους πρωτοπόρους στην Ελλάδα που εφάρμοσαν το 2004 ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής & Ασφάλειας βάσει του προτύπου OHSAS 18001. Το Σύστημα αυτό αποσκοπεί στην υποστήριξη, οργάνωση, υλοποίηση και συνεχή βελτίωση μοντέλων και πρακτικών, ώστε η λειτουργία της εταιρείας να πληρεί όλες τις επιταγές της κείμενης ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και ταυτόχρονα τις υψηλότερες απαιτήσεις ποιότητας, ελαχιστοποιώντας τις πιθανότητες ατυχήματος ή άλλου επιβλαβούς περιστατικού. Παράλληλα, η SUNLIGHT ως μέλος της Eurobat έχει ενεργό συμμετοχή στα σχετικά φόρουμ και παρακολουθεί διαρκώς τις διεθνείς εξελίξεις.

Συγκεκριμένα:

Καταγράφουμε συστηματικά τα συμβάντα (ατυχήματα) και παραλίγο συμβάντα στον χώρο εργασίας.

Εξετάζουμε συστηματικά το επίπεδο έκθεσης των εργαζομένων στον μόλυβδο και ενημερώνουμε τακτικά τις αρμόδιες αρχές.

Εξετάζουμε καθημερινά τις συνθήκες στους χώρους εργασίας.

Επίσης, η εταιρεία έχει λάβει από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας την Πιστοποίηση Ασφάλειας του προσωπικού και της Εγκατάστασης στο Ν. Όλβιο Ξάνθης από το γΕΕΘΑ/Ε, σύμφωνα με τις διατάξεις του «Εθνικού Κανονισμού βιομηχανικής Ασφάλειας» και του C-M(2002) – Enclosure G/17 June 2002, εξουσιοδότηση βαθμών ασφαλείας Εθνικού Απορρήτου – NATO SECRET – EU SECRET.

Σημειώνεται ότι κατά την περίοδο αναφοράς δεν επιβλήθηκε κανένα πρόστιμο και δεν υπήρξε καμία νομική υπόθεση σε σχέση με την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Επίσης, για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού περιβάλλοντος εργασίας, στον Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας διασφαλίζεται η δίκαιη αξιοποίηση του προσωπικού με έμφαση στην εκπαίδευση και την προσωπική ανέλιξη, περιγράφονται οι κανόνες συμπεριφοράς μεταξύ των εργαζομένων, ενώ αναλύονται και οι Πολιτικές Αμοιβών και Παροχών.

Εκπαιδεύουμε όλους τους εργαζομένους μας σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία και αναπτύσσουμε ειδικά έντυπα και εγχειρίδια ασφάλειας για την καλύτερη δυνατή ενημέρωση και προετοιμασία τους.

Οι παρακάτω πίνακες περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα θέματα υγιεινής και ασφάλειας του Ομίλου.

ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΝ	2017	2018	2019
ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ			
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	13	47	21
ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	23	10	23
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ (ΑΩ) ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ Υ&Α			
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	500	1.198	3.516,50
ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	92	630	843

ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	2017	2018	2019
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	589	596	752
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ ΜΟΛΥΒΔΟΥ ΣΤΟ ΑΙΜΑ	0	0	0
ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	2017	2018	2019
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	60	76	76
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ ΜΟΛΥΒΔΟΥ ΣΤΟ ΑΙΜΑ	0	0	0

Γ. Σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζόμενων και συνδικαλιστική ελευθερία

Ο Όμιλος έχει δεσμευτεί να αναγνωρίζει τα δικαιώματα των εργαζομένων του στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Σε αυτό το πλαίσιο όλοι οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στην Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας, στην οποία μπορούν να απευθύνονται και να συζητούν θέματα που τους απασχολούν. Η Επιτροπή αυτή εκπροσωπεί τους εργαζομένους και είναι αρμόδια για την οργάνωση τακτικών συναντήσεων με την ανώτερη διοίκηση του Ομίλου μας με σκοπό να μεταφέρει συγκεντρωτικά και να διαπραγματευτεί ζητήματα που απασχολούν τους εργαζομένους μας.

Την περίοδο αναφοράς δεν υπήρξαν πρόστιμα ή περιπτώσεις νομικών υποθέσεων που να αφορούσαν σε θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων και ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι.

Καταπολέμηση της Διαφθοράς

Το όραμα του Ομίλου SUNLIGHT είναι να αποτελεί τον πλέον αξιόπιστο συνεργάτη και την πρώτη επιλογή των πελατών του, λειτουργώντας με ακεραιότητα. Για τον λόγο αυτό, δίδεται ιδιαίτερη σημασία στον έλεγχο των συναλλαγών με τους εξωτερικούς συνεργάτες, καθώς επίσης και στην ακεραιότητα των εργαζομένων του Ομίλου, οικοδομώντας καθημερινά ένα περιβάλλον διαφάνειας και στοχεύοντας στην πρόληψη των φαινομένων διαφθοράς.

Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν αναληφθεί μία σειρά από πολύ σημαντικές πρωτοβουλίες και έχουν θεσπισθεί διαδικασίες και πολιτικές, ως ενδεικτικά οι ακόλουθες:

- Πολιτική κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας, οι κανόνες της οποίας επιδρούν σε κάθε εμπορική και επιχειρησιακή πρακτική μας και υποστηρίζεται από αυστηρούς εσωτερικούς και λογιστικούς ελέγχους.
- Ερωτηματολόγια σε ειδικές κατηγορίες προμηθευτών, με τα οποία δεσμεύονται για τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες καταπολέμησης της διαφθοράς.
- Εκπαιδεύσεις σε διάφορα επίπεδα της οργάνωσής μας σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Απόκτηση πιστοποίησης για την εφαρμογή του προτύπου ISO37001 που αφορά την καταπολέμηση της δωροδοκίας
- Βεβαίωση τήρησης του Προτύπου ISO 19600 (Compliance Management System) για την κανονιστική συμμόρφωση
- Αναθεώρηση και προσαρμογή των συμβάσεων με βάση το νέο πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR)

Επίσης, ο Όμιλός μας δεσμεύεται ως προς τη συμμόρφωση προς τις επιταγές της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, καθώς και των εθνικών νομοθεσιών ανταγωνισμού των χωρών εντός των οποίων δραστηριοποιείται.

Στο πλαίσιο του νέου Διεθνούς Προτύπου ISO 37001 για την καταπολέμηση της Διαφθοράς, στο οποίο η SUNLIGHT ήταν η πρώτη Εταιρεία στην Ελλάδα που πιστοποιήθηκε, πραγματοποιούνται διαδικασίες αξιολόγησης, εσωτερικοί έλεγχοι και διαχείρισης πιθανών κινδύνων για πιθανούς τομείς διαφθοράς.

Μέριμνα για ένα εργασιακό περιβάλλον απαλλαγμένο από διαφθορά

Η διατήρηση υψηλών προτύπων ηθικής, σε συμμόρφωση προς εθνικούς και διεθνείς νόμους, αποτελεί κατευθυντήρια αρχή του Ομίλου μας και διακατέχει όλες τις δραστηριότητες και λειτουργίες του ανά τον κόσμο. με δεδομένα τα περίπλοκα και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της παγκόσμιας αγοράς εντός της οποίας δραστηριοποιούμαστε, η συμμόρφωση προς τη νομοθεσία κατά της διαφθοράς απαιτεί συνεχή και επίκαιρη πληροφόρηση σχετικά με την εξέλιξη των αγορών, την κατανόηση της αδήριτης ανάγκης για τήρηση των νόμων γενικότερα, καθώς και επαγρύπνηση, συνέπεια και ακεραιότητα για την εκτέλεση της πολιτικής κατά της Διαφθοράς εκ μέρους όλων των μελών του προσωπικού, που απασχολείται σε όλα τα επίπεδα του Ομίλου.

Η δέσμευση για την καταπολέμηση της διαφθοράς επικοινωνείται στους εργαζομένους του Ομίλου σε τακτά χρονικά διαστήματα, ενώ πραγματοποιούνται εκπαιδεύσεις για το σύνολο των εργαζομένων με θέμα την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Πριν τη σύναψη οποιασδήποτε συμφωνίας με οποιονδήποτε πελάτη, αντιπρόσωπο, συνέταιρο σε κοινοπραξία, εργολάβο, διανομέα, μεταπωλητή ή άλλο ενδιαμέσο και τρίτο πρόσωπο ή κάποιον ο οποίος θα δρα στο εξής για λογαριασμό του Ομίλου, ο Όμιλος, όπως απαιτείται, καταβάλλει Δέουσα Επιμέλεια και εξασφαλίζει απ' το τρίτο πρόσωπο την πλήρη γνώση και συμφωνία του αναφορικά με την τήρηση της πολιτικής μας κατά της Διαφθοράς. Οι εργαζόμενοι του Ομίλου πρέπει πάντοτε να επικοινωνούν με τη Διεύθυνση νομικών υπηρεσιών και Εταιρικής συμμόρφωσης πριν προβούν σε όποια τέτοια δέσμευση ώστε να καταβάλλεται η Δέουσα Επιμέλεια. Όλοι οι συνεργάτες του Ομίλου μας, έχουν λάβει γνώση των πολιτικών μας για τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και την καταπολέμηση της Διαφθοράς.

Ειδικότερες οδηγίες, αναφορικά με τους Δημόσιους λειτουργούς, απαγορεύουν τη σύναψη σύμβασης με ενδιαμέσα πρόσωπα (συμβούλους, αντιπροσώπους και άλλους εμπορικούς συνεργάτες) τα οποία μπορεί να διατηρούν σχέσεις με Δημόσιους λειτουργούς, ή τη σύναψη σύμβασης εκ μέρους αυτών των προσώπων, εκτός εάν:

- Εξασφαλίζεται προηγούμενη έγκριση από τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Συμμόρφωσης.
- Έχει πραγματοποιηθεί μελέτη δέουσας επιμέλειας ώστε να διασφαλιστεί ότι το ενδιαμέσο πρόσωπο δεν είναι πιθανό να προβεί σε πράξεις διαφθοράς.
- Τηρείται αρχείο αποτελεσμάτων της μελέτης δέουσας επιμέλειας.
- Η συμφωνία με το ενδιαμέσο πρόσωπο συμπεριλαμβάνει τις ακόλουθες διατάξεις:
 - Δήλωση σύμφωνα με την οποία το ενδιαμέσο πρόσωπο δεσμεύεται, εφόσον αυτό του ζητηθεί απ' την εταιρεία, να παράσχει αντίγραφα οποιουδήποτε εγγράφου ή αξιογράφου το οποίο μπορεί να σχετίζεται με την εν λόγω εμπορική συνεργασία.
 - Δήλωση σύμφωνα με την οποία το ενδιαμέσο πρόσωπο επιβεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώση της παρούσας πολιτικής και συμφωνεί να δεσμευτεί απ' τις διατάξεις της.
 - Οι όροι της συμφωνίας μπορεί να γνωστοποιούνται σε αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, εάν η εταιρεία κρίνει ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο.
 - Το ενδιαμέσο πρόσωπο δεν θα παραχωρεί ή αναθέτει σε άλλα πρόσωπα εργασίες που έχει αναλάβει, χωρίς την προηγούμενη και ειδική συναίνεση του Ομίλου.
 - Το ενδιαμέσο πρόσωπο θα δημοσιοποιεί στον Όμιλο οποιαδήποτε σχέση μπορεί να προκύψει μεταξύ αυτού και κάποιου δημόσιου λειτουργού. Το ενδιαμέσο πρόσωπο θα καταθέτει επίσημες δηλώσεις σύμφωνα με τις οποίες έχει τηρήσει τη νομοθεσία κατά της διαφθοράς, σε ετήσια βάση, ή εάν ο Όμιλος το κρίνει απαραίτητο, κάθε έξι μήνες.
 - Ο Όμιλος μπορεί να παρακρατήσει πληρωμές υπό τους όρους του συμβολαίου, ή να τερματίσει τη σύμβαση, εάν κρίνει, με καλή πίστη, ότι το ενδιαμέσο πρόσωπο έχει παραβιάσει τη νομοθεσία κατά της διαφθοράς.

- Ο Όμιλος θα έχει πρόσβαση, σε εύλογα πλαίσια, στα βιβλία και αρχεία του ενδιαμέσου προσώπου, καθώς και το δικαίωμα να πραγματοποιεί έλεγχο σε τακτική βάση, εφόσον μία τέτοια πρόσβαση και τέτοιοι έλεγχοι επιτρέπονται σύμφωνα με τις συνήθειες εμπορικές πρακτικές.

Τέλος, όλες οι πολιτικές συνδέονται με τους προμηθευτές, πελάτες, αντιπροσώπους ή κάθε είδους συνεργάτες του Ομίλου μας, οι οποίοι έχουν λάβει γνώση των πολιτικών μας για τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και την καταπολέμηση της Διαφθοράς.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

I. Γενικά

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αναφέρεται σε ένα σύνολο αρχών με βάση το οποίο επιδιώκεται η επαρκής οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και έλεγχος μίας επιχείρησης με μακροπρόθεσμο στόχο τη μεγιστοποίηση της αξίας της και τη διαφύλαξη των εννόμων συμφερόντων όλων όσων συνδέονται με αυτήν.

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018.

II. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει αυτοβούλως να υιοθετήσει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ομίλου Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε., στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.helex.gr/documents/10180/2227277/ESED+Kodikas+FEB+2015+--+A4+--+FINAL+-+Internet.pdf/a1b406ab-52e4-4d76-a915-9abefd0a9d09>

Η Εταιρεία αποκλίνει από τον Κώδικα και τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως έχει το δικαίωμα, στα σημεία που αναφέρονται στην ακόλουθη ενότητα.

III. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών

Η Εταιρεία κατά περίπτωση αποκλίνει ή δεν εφαρμόζει στο σύνολό τους ορισμένες διατάξεις του Κώδικα αναφορικά με τα εξής:

Μέγεθος και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Βάσει του καταστατικού, ο αριθμός των μελών του ΔΣ το 2018 κυμαινόταν μεταξύ 3-7 μελών, η πλειοψηφία των οποίων είναι μη εκτελεστικά, διαφοροποιούμενο από τον Κώδικα που προβλέπει 7 – 15 μέλη. Στις αρχές του 2019, η Εταιρεία προχώρησε σε τροποποίηση του Καταστατικού της αυξάνοντας τον αριθμό των μελών Δ.Σ. σε 3-11 μέλη. Σήμερα, το Δ.Σ. αποτελείται από 6 εκτελεστικά μέλη, 1 μη εκτελεστικό μέλος και 2 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Με την συγκεκριμένη ισορροπία έχει διασφαλισθεί η αποτελεσματική και παραγωγική λειτουργία του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει επιπλέον ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο, προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του.

Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται υποχρέωση αναλυτικής γνωστοποίησης τυχόν επαγγελματικών δεσμεύσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων και σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) πριν από το διορισμό τους στο Διοικητικό Συμβούλιο ούτε περιορισμός στον αριθμό των Διοικητικών Συμβουλίων εισηγμένων εταιρειών στα οποία μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον μέχρι στιγμής όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους, αφιερώνουν επαρκή χρόνο σε αυτά και ενημερώνονται για τις εξελίξεις στα θέματα που άπτονται των καθηκόντων τους.

Δεν απαιτείται έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό εκτελεστικού του μέλους σε εταιρεία που δεν είναι θυγατρική ή συνδεδεμένη.

Ανάδειξη υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Η θητεία των μελών ΔΣ κατά το καταστατικό ορίζεται 5ετής (και όχι 4ετής), διότι με την συγκεκριμένη πρόβλεψη έχει διασφαλισθεί στην διάρκεια όλων των τελευταίων ετών η σταθερότερη απόδοση και αποτελεσματικότητα του ΔΣ.

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος δεν έχει σε τακτική βάση συναντήσεις με τα μη εκτελεστικά μέλη, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών, για να συζητά την επίδοση και τις αμοιβές των τελευταίων, και άλλα σχετικά ζητήματα καθώς οποιοδήποτε θέμα συζητείται παρουσία όλων των μελών.

Δεν υπάρχουν προγράμματα εισαγωγικής ενημέρωσης που να διασφαλίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο για τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ούτε διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη καθώς προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές-διοικητικές ικανότητες.

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη πρόβλεψη για την παροχή επαρκών πόρων στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, καθώς και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων, καθώς οι σχετικοί πόροι εγκρίνονται ανά περίπτωση από την διοίκηση της εταιρείας, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες.

Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαδικασία αυτή δεν θεωρείται ως προτεραιότητα δεδομένου του τρόπου λειτουργίας των οργάνων της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν περιγράφει συνοπτικά στην ετήσια δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης τη διαδικασία αξιολόγησης του ίδιου, καθώς και των επιτροπών του.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Η Επιτροπή Ελέγχου μελετά και εκφράζει την άποψή της στο Δ.Σ. επί των περιοδικών εκθέσεων του τμήματος εσωτερικού ελέγχου.

Αμοιβές

Οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβλέπουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.

Εντός του 2019 συστήθηκε Επιτροπή Αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη, ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατό να χορηγηθεί αποζημίωση, το ύψος της οποίας ορίζεται με ειδική απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Κάθε άλλη αμοιβή ή αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου επιβαρύνει την Εταιρεία αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Γενική Συνέλευση

Δεν διατίθενται προς το παρόν μέθοδοι ηλεκτρονικής ψήφου ή/και ψήφου δι' αλληλογραφίας.

IV. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης Επιπλέον των Προβλέψεων του Νόμου

Η Εταιρεία μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής ενός δομημένου και επαρκούς συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης έχει εφαρμόσει συγκεκριμένες πρακτικές καλής εταιρικής διακυβέρνησης κάποιες εκ των οποίων είναι επιπλέον των προβλεπόμενων από τους σχετικούς νόμους (Νόμος 4548/2018, 3016/2002, 3873/2010, 4403/2016 και 4449/2017, την απόφαση 5/204/14.11.2000 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως τροποποιηθείσα ισχύει καθώς και τις υπόλοιπες σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν).

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία εφαρμόζει τις ακόλουθες επιπλέον πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες σχετίζονται στο σύνολό τους με το μέγεθος, τη σύνθεση, τα καθήκοντα και την εν γένει λειτουργία του ΔΣ:

- Λόγω της φύσης και του σκοπού της Εταιρείας καθώς και της πολυπλοκότητας των θεμάτων, το ΔΣ - ο αριθμός των μελών του οποίου είναι πλέον εννέα δηλαδή έξι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό που προβλέπει ο νόμος - για την υποβολή του έργου του έχει συστήσει επιτροπές οι οποίες αποτελούνται από μέλη του με συμβουλευτικές, εποπτικές ή και εγκριτικές αρμοδιότητες. Αυτές οι επιτροπές και η σύνθεσή τους αναφέρονται επιγραμματικά πιο κάτω:
 - Επιτροπή Ελέγχου η οποία αποτελείται από τους
 - Δημήτριο Γκούμα, Πρόεδρος
 - Αλέξανδρο Μάνο, μέλος
 - Ιωάννη Παντολέων, μέλος
 - Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης η οποία αποτελείται από τους

- Δημήτριο Γκούμα, Πρόεδρος
- Ιωάννη Παντολέων, μέλος
- Σουλτάνα Χαδούλη, μέλος
- Επιτροπή Αμοιβών και Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων μελών Δ.Σ. (από το 2019) η οποία αποτελείται από τους
 - Αλέξανδρο Μάνο, Πρόεδρο
 - Δημήτριο Γκούμα, μέλος
 - Στέργιο Νέζη, μέλος
- Από το 2015, η Εταιρεία υιοθέτησε Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας και συνέστησε την Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στην οποία έχει ανατεθεί η παρακολούθηση της εφαρμογής του εν λόγω Κώδικα.

V. Κύρια χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών αναφορών περιλαμβάνει δικλίδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα του οργανισμού που περιγράφονται στη συνέχεια:

A) Δικλίδες ασφαλείας σε εταιρικό επίπεδο

Αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων:

Το εύρος, το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί ένα σύνθετο σύστημα μεθοδικής προσέγγισης και αντιμετώπισης των κινδύνων το οποίο εφαρμόζεται από όλες τις εταιρείες του Ομίλου. Η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασικό πυρήνα της στρατηγικής της Εταιρείας.

Επάρκεια Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου απαρτίζεται από τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τα καθήκοντα που έχει σχεδιάσει και εφαρμόσει η Διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρείας με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων, τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής και διοικητικής πληροφόρησης και τη συμμόρφωση με Νόμους και κανονισμούς.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας καταρτίζει ετήσιο Πλάνο Ελέγχων με βάση την εκτίμηση κινδύνων, με σκοπό να προσδιορίσει τις προτεραιότητες της λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και των θεμάτων που έχουν επισημανθεί από την Επιτροπή Ελέγχου και τη Διοίκηση.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας υποβάλλει τριμηνιαίες αναφορές στην Επιτροπή Ελέγχου, ώστε να είναι εφικτή η συστηματική παρακολούθηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Οι αναφορές της Διοίκησης και του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, παρέχουν αξιολόγηση των σημαντικών κινδύνων και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου ως προς τη διαχείρισή τους. Μέσω των αναφορών κοινοποιούνται οι αδυναμίες που τυχόν εντοπίζονται, οι επιπτώσεις που είχαν ή μπορεί να έχουν, καθώς και οι ενέργειες της Διοίκησης για τη διόρθωση αυτών. Τα αποτελέσματα των ελέγχων και η παρακολούθηση της υλοποίησης των συμφωνημένων ενεργειών βελτίωσης λαμβάνονται υπόψη στο Σύστημα Αξιολόγησης Κινδύνων της Εταιρείας.

Προς διασφάλιση της ανεξαρτησίας του Τακτικού Ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, το ΔΣ ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική για τη διαμόρφωση εισήγησης προς τη Γενική Συνέλευση ως προς την εκλογή Τακτικού Ελεγκτή.

Πρόληψη και καταστολή της χρηματοοικονομικής απάτης

Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων οι περιοχές οι οποίες θεωρούνται υψηλού κινδύνου για χρηματοοικονομική απάτη παρακολουθούνται με τα κατάλληλα Συστήματα Ελέγχου και υφίστανται αναλόγως αυξημένες δικλίδες ασφαλείας. Ενδεικτικά, αναφέρεται η ύπαρξη λεπτομερών οργανογραμμάτων, κανονισμών λειτουργίας λεπτομερών διαδικασιών και εγκριτικών ορίων καθώς και η επιβολή στο σύνολο σχεδόν των δεσμεύσεων της εταιρείας με 2 υπογραφές (four eyes principal). Επιπλέον των ελεγκτικών μηχανισμών που εφαρμόζει κάθε Διεύθυνση, όλες οι δραστηριότητες της εταιρείας υπόκεινται σε ελέγχους από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στην Επιτροπή Ελέγχου και στο ΔΣ της Εταιρείας.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας:

Η Εταιρεία έχει συντάξει σχετικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, που είναι εγκεκριμένος από το ΔΣ. Μέσα στο πλαίσιο του Κανονισμού ορίζονται και οι αρμοδιότητες και ευθύνες των βασικών θέσεων εργασίας, προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

Β) Δικλίδες ασφαλείας στα πληροφοριακά συστήματα

Η Διεύθυνση Πληροφορικής της Εταιρείας φέρει την ευθύνη του καθορισμού της στρατηγικής σε θέματα τεχνολογίας και πληροφορικής και της εκπαίδευσης του προσωπικού για την κάλυψη των όποιων αναγκών μπορεί να υπάρξουν. Επιπροσθέτως, είναι υπεύθυνη για την υποστήριξη των εφαρμογών μέσω της τήρησης και ενημέρωσης των εγχειριδίων χρήσης του λογισμικού, σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με εξωτερικούς συνεργάτες.

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει ένα επαρκές πλαίσιο παρακολούθησης και ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων της, το οποίο ορίζεται από επιμέρους ελεγκτικούς μηχανισμούς, πολιτικές και διαδικασίες. Επίσης, έχουν καθοριστεί συγκεκριμένα δικαιώματα εισόδου (Access Rights) στα διάφορα πληροφοριακά συστήματα για όλους τους εργαζομένους ανάλογα με τη θέση και το ρόλο που κατέχουν, ενώ τηρείται επίσης και σχετικό αρχείο εισόδου (entry log) στα συστήματα της Εταιρείας.

Γ) Δικλίδες ασφαλείας σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών

Ως μέρος των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, υφίστανται και λειτουργούν συγκεκριμένες δικλίδες ασφαλείας, οι οποίες σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων και μεθοδολογιών κοινώς αποδεκτών βάσει των διεθνών πρακτικών. Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν δικλίδες ασφαλείας που σχετίζονται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας είναι οι εξής:

Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Υπαρξη ενιαίων πολιτικών και τρόπου παρακολούθησης της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Διενέργεια επαληθεύσεων μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης, ενώ απαιτείται ειδική έγκριση λογιστικών χειρισμών μη επαναλαμβανόμενων συναλλαγών.

Διαδικασίες διαφύλαξης περιουσιακών στοιχείων

Υπαρξη δικλίδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου ή αποθηκών και η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων.

Πρόγραμμα περιοδικών φυσικών απογραφών για την επιβεβαίωση των υπολοίπων των φυσικών και των λογιστικών αποθηκών και ύπαρξη αναλυτικού εγχειριδίου για τη διενέργεια των απογραφών.

Εγκριτικά όρια συναλλαγών

Υπαρξη κανονισμού επιπέδων έγκρισης (Chart of Authorities), στον οποίο απεικονίζονται οι εκχωρηθείσες εξουσίες στα διάφορα στελέχη της Εταιρείας για διενέργεια συγκεκριμένων συναλλαγών ή πράξεων (π.χ. πληρωμές, εισπράξεις, δικαιοπραξίες, κλπ.).

VI. Η Γενική Συνέλευση και τα Δικαιώματα των Μετόχων

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες, η σύγκληση, η συμμετοχή, η συνήθης και εξαιρετική απαρτία και η πλειοψηφία των συμμετεχόντων, το Προεδρείο, η Ημερήσια Διάταξη και η εν γένει λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας περιγράφονται στο Καταστατικό της Εταιρείας, όπως αυτό έχει επικαιροποιηθεί με βάση τις διατάξεις του Ν. 4548/2018.

VII. Σύνθεση και Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου, Εποπτικών Οργάνων και Επιτροπών της Εταιρείας

Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ)

Γενικά

Η Εταιρεία πλέον διοικείται από Δ.Σ. αποτελούμενο από εννιά (9) μέλη και η θητεία του καθορίζεται έως την 28/01/2024, παρατεινόμενη αυτόματα μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας του, η οποία δεν μπορεί να ξεπεράσει την εξαετία (δηλαδή την 28/01/2025). Τα μέλη του σημερινού ΔΣ είναι:

1. Ρούμπεν Μπουρλάς, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
2. Δημήτριος Γκούμας του Γεωργίου, Αντιπρόεδρος & μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
3. Αλέξανδρος Μάνος του Στεφάνου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
4. Μιχαήλ Μαστοράκης του Κωνσταντίνου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
5. Στέργιος Νέζης του Γεωργίου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
6. Ιωάννης Παντολέων, μέλος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
7. Σπυρίδων Κόπολας, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
8. Λάμπρος Μπίσαλας, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
9. Στέφανος Κανίδης, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Ακολουθώς παρατίθενται πληροφορίες ανά μέλος ΔΣ:

1. Ρούμπεν Μπουρλάς, Πρόεδρος Δ.Σ & Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Ρούμπεν Μπουρλάς κατέχει BSc και MSc από το τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Cornell της Νέα Υόρκης, καθώς και M.B.A. από το Πανεπιστήμιο M.I.T. της Βοστώνης. Ξεκίνησε την καριέρα του το 1999 ως Senior Analyst στη First Manhattan Consulting Group στη Νέα Υόρκη. Το 2003 μετακινήθηκε στο Λονδίνο και το easy Group, του Στέλιου Χατζηγιάννου, από όπου αποχώρησε το 2006 ως Commercial Director. Το 2006 ξεκίνησε τη συνεργασία του με τον Όμιλο Εταιριών Ολυμπία ως Διευθυντής Πωλήσεων της αλυσίδας καταστημάτων Public. Το 2008 αναλαμβάνει Γενικός Διευθυντής της Public και το 2012 Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας. Το 2015, μετακινείται στη θέση του CEO της εταιρείας Westnet. Τον Φεβρουάριο του 2018 ανέλαβε CEO στον Όμιλο Ολυμπία, ενώ τον Οκτώβριο του 2019 ανέλαβε και την θέση του Προέδρου ΔΣ και CEO της Συστήματα Sunlight.

2. Δημήτριος Γκούμας του Γεωργίου, Αντιπρόεδρος & μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος

Ο Δημήτριος Γκούμας είναι πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕΕ). Ξεκίνησε την καριέρα του το 1963 στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος όπου εργάστηκε για 41 έτη σε διάφορα τμήματα και επιτελικές Διευθύνσεις της Διοικήσεως. Από το 1987 έως το 1996 διετέλεσε Υποδιευθυντής της Διεύθυνσης Επενδύσεων & Κεφαλαιαγοράς της Εθνικής Τράπεζας, ενώ το 1997 έγινε Διευθυντής της ίδιας Διεύθυνσης έως τον Ιανουάριο του 2001, οπότε ανέλαβε Δ/νων Σύμβουλος της Ε.Τ.Ε.Β.Α. Μετά την συγχώνευση της Ε.Τ.Ε.Β.Α. με την Εθνική Τράπεζα το Δεκέμβριο του 2002, έγινε Γενικός Διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας με ευθύνη του τομέα Επενδυτικής Τραπεζικής μέχρι το 2004, οπότε και αποχώρησε από την υπηρεσία. Έχει διατελέσει στο παρελθόν μέλος Δ.Σ. πολλών εταιριών μετοχικού ενδιαφέροντος της Εθνικής Τράπεζας.

Σήμερα είναι Αντιπρόεδρος και ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE. Επίσης διατελεί μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της εταιρείας Trastor ΑΕΕΑΠ.

3. Αλέξανδρος Μάνος του Στεφάνου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος

Ο Αλέξανδρος Μάνος ξεκίνησε την επαγγελματική του σταδιοδρομία το 1989 στην εταιρεία British Gas-Midlands Research Centre. Το 1992 ξεκίνησε να εργάζεται στην εταιρία Salomon Brothers ως αναλυτής στο τμήμα Transportation & Infrastructure της Επενδυτικής Τραπεζικής. Εν συνεχεία, αφού εργάστηκε για σύντομο χρονικό διάστημα στο αντίστοιχο τμήμα της Societe Generale, το 1998 επανεστάχθηκε στη Citigroup ως υπεύθυνος της Επενδυτικής Τραπεζικής αρχικά για την Ελλάδα και εν τέλει για την Ελλάδα, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και Βόρεια Αφρική.

Τον Μάιο 2007, ανέλαβε τα καθήκοντα του ως εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος. Από τον Ιούνιο 2008 έως και το Δεκέμβριο του 2012, διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας Πειραιώς, Πρόεδρος της Πειραιώς Χρηματιστηριακής ΑΕΠΕΥ και συμμετείχε στα διοικητικά συμβούλια θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στο εξωτερικό. Από το Δεκέμβριο του 2012 έως και το Δεκέμβριο του 2013 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος στη Γενική Τράπεζα, θυγατρική του Ομίλου Πειραιώς. Από το Δεκέμβριο του 2013 έως τον Απρίλιο του 2019 ήταν Σύμβουλος Διοίκησης, ενώ εν

συνεχεία ανέλαβε την θέση του Chief Operations Officer στην Praxia Bank έως τον Δεκέμβριο του 2019. Είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων

Ο κ. Μάνος κατέχει MSc Μηχανολόγου Μηχανικού από το Imperial College of Science, Technology & Medicine και MBA από το INSEAD Business University.

4. Μιχαήλ Μαστοράκης του Κωνσταντίνου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Ο Μιχαήλ Μαστοράκης, Οικονομικός Διευθυντής της Εταιρείας, είναι πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών και κάτοχος MBA από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ έλαβε μετεκπαίδευση από το Wharton School του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια. Έχει επί μακρόν εργασθεί σε εταιρείες του Ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ, ICME ECAB Romania), ως Οικονομικός Διευθυντής και Βοηθός Γενικός Διευθυντής, ενώ από το 2012 έως το 2016 ως Οικονομικός Διευθυντής στις εισηγμένες εταιρείες CRETA FARMS και ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ.

5. Στέργιος Νέζης του Γεωργίου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Ο Στέργιος Νέζης υπήρξε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. του Ομίλου Chirita από τις αρχές του 2011 έως τον Μάιο του 2018, υπεύθυνος για την παραγωγή, τις προμήθειες, τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού (HR) και την ανάπτυξη νέων αγορών. Διετέλεσε COO στον Δ.Ο.Λ Α.Ε. (2006-2011) και Διευθύνων Σύμβουλος σε 6 θυγατρικές του Ομίλου. Ο κ. Νέζης κατείχε επίσης τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου στην εταιρεία Delta Ice Cream Group και τη θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου στην εταιρεία Delta Holdings S.A (σήμερα Vivartia) (2005-2006). Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Δ.Ε.Η. Α.Ε. (2000-2005) οδηγώντας την σε επιτυχή εισαγωγή στο Χρηματιστήριο το 2001, η οποία ακολουθήθηκε από 2 επιπλέον δημόσιες προσφορές κατά τα έτη 2002 και 2003. Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της SCA Hygiene Products SA - θυγατρική της σουηδικής πολυεθνικής SCA Group (1989-2000) και της Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων Α.Ε. (1984-1989). Ο κ. Νέζης ήταν μέλος του Δ.Σ. και Εντεταλμένος Σύμβουλος, υπεύθυνος για τις βιομηχανικές δραστηριότητες της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (1987-1989).

Αποφοίτησε ως Χημικός Μηχανικός από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

6. Ιωάννης Παντολέων, μέλος Δ.Σ. , μη εκτελεστικό μέλος

Ο Ιωάννης Παντολέων είναι πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΑΣΟΕΕ) και κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο με εξειδίκευση στα Financial Management και Accounting από το Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στα Οικονομικά, τις διεθνείς δραστηριότητες και τις Επενδύσεις. Από το 1999 έως το 2013 διετέλεσε Group Chief Financial Officer στην Intralot, ενώ από το 2014 έως το 2015 εργάστηκε ως Group Chief Operations Officer στην ίδια εταιρεία. Το 2015 ανέλαβε καθήκοντα Group Chief Financial Officer στον Όμιλο Μαρινόπουλου. Από το Φεβρουάριο του 2017 τελεί καθήκοντα Group Chief Financial Officer του Ομίλου Olympia.

7. Σπυρίδων Κόπολας, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Ο Σπυρίδων Κόπολας ξεκίνησε την σταδιοδρομία του από τον ναυτιλιακό χώρο και εν συνεχεία μεταπήδησε στην εταιρεία Γερμανός ΑΒΕΕ ως μηχανικός Πωλήσεων. Εν συνεχεία, εργάστηκε ως επικεφαλής του Τμήματος Ενεργειακών Έργων της Sunlight και μετέπειτα ανέλαβε επικεφαλής της διεθνούς ανάπτυξης εργασιών. Υπήρξε Δ/κός στέλεχος και μέτοχος εταιρειών με δραστηριότητα τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενώ από το 2013 είναι επικεφαλής για την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας ανακύκλωσης μπαταριών στην ΒΙΠΕ Κομοτηνής.

8. Λάμπρος Μπίσαλας, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Ο Λάμπρος Μπίσαλας ξεκίνησε την καριέρα του ως Ορκωτός Ελεγκτής στην PricewaterhouseCoopers. Εν συνεχεία μετακινήθηκε ως Εσωτερικός Ελεγκτής στη Marfin Egnatia Bank. Πριν 12 χρόνια, ξεκίνησε την συνεργασία του με την Sunlight, αρχικά ως υπεύθυνος των θυγατρικών του εξωτερικού για να μετακινηθεί στο Εμπορικό Τμήμα, αρχικά ως επικεφαλής του τμήματος μπαταριών έλξης και εν συνεχεία ως Εμπορικός Διευθυντής. Είναι Πτυχιούχος του Παντείου Πανεπιστημίου. Έχει λάβει μετεκπαίδευση από το IMD Business School της Ελβετίας, από το Wharton Business School, University of Pennsylvania και από το Harvard Business School.

9. Στέφανος Κανίδης, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Ο Στέφανος Κανίδης είναι ο Τεχνικός Διευθυντής της Εταιρείας. Ξεκίνησε την καριέρα του ως μηχανικός σε διάφορα κατασκευαστικά έργα στην Γερμανία, ενώ με την επιστροφή του στην Ελλάδα ανέλαβε την θέση του Υπεύθυνου Παραγωγής στην Σωληνουργία Κομοτηνής. Το 1999, μετακινήθηκε στην Sunlight αρχικά ως Υπεύθυνος Παραγωγής για να ανελιχθεί στην τωρινή του θέση το 2017.

Ρόλοι και αρμοδιότητες του ΔΣ

Το ΔΣ είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας και κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης, εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της Εταιρείας. Η σύνθεση και οι ιδιότητες των μελών του ΔΣ καθορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του ΔΣ είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.

Για την επίτευξη των εταιρικών στόχων και την απρόσκοπτη λειτουργία της Εταιρείας, το ΔΣ μπορεί να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη διαχείριση, διοίκηση ή διεύθυνση των υποθέσεων, στον Πρόεδρο του ΔΣ και Διευθύνοντα Σύμβουλο, σε ένα ή περισσότερα μέλη, στους Διευθυντές ή σε υπαλλήλους της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από το ΔΣ αρμοδιότητές του, απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτος στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητές του, οφείλουν έγκαιρα να αποκαλύπτουν στα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ τα ίδια συμφέροντα τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Εταιρείας που εμπίπτουν στα καθήκοντα τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Το ΔΣ ενδεικτικά, αποφασίζει και εγκρίνει τα εξής:

Αποδοχή της δέσμευσης της εταιρείας με τη συνολολόγηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί περιουσιακών στοιχείων αυτής (κινητών ή ακινήτων) κι εγγραφή προσημειώσεων.

Πώληση και αγορά παγίων στοιχείων εφόσον έχει ιστορικό κόστος βιβλίων ή αγοραία αξία - οποιοδήποτε από τα δύο είναι μεγαλύτερο κάθε φορά - άνω συγκεκριμένου ορίου.

Σύσταση νέων εταιρειών στις οποίες η εταιρεία θα συμμετέχει ή μετατροπή συμμετοχής σε υφιστάμενες εταιρείες, ανεξαρτήτως ποσοστού συμμετοχής.

Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών, στις οποίες η εταιρεία συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο (κεφάλαιο ή διοίκηση).

Ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης στο όνομα της εταιρείας ή υπογραφή συμβάσεως εφόσον η αξία τους υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσό.

Το 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο συνήλθε 81 φορές, η δε συμμετοχή των μελών του σε αυτές τις συνεδριάσεις έχει ως κάτωθι:

1. Ρούμπεν Μπουρλάς	81 φορές
2. Δημήτριος Γκούμας	81 φορές
3. Αλέξανδρος Μάνος	80 φορές
4. Μιχαήλ Μαστοράκης	81 φορές
5. Στέργιος Νέζης	81 φορές
6. Ιωάννης Παντολέων	81 φορές
7. Σπυρίδων Κόπολας	81 φορές
8. Λάμπρος Μπίσαλας	80 φορές
9. Στέφανος Κανίδης	81 φορές

Εκτελεστικά και μη μέλη του ΔΣ

Το ΔΣ κατά την εκάστοτε συγκρότηση του σε σώμα, ορίζει την ιδιότητα και τις αρμοδιότητες των μελών του ως εκτελεστικών και μη. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του.

Πρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος της Εταιρείας και έχει την ευθύνη για όλες τις Διευθύνσεις της Εταιρείας.

Αντιπρόεδρος ΔΣ

Ο Αντιπρόεδρος του ΔΣ είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και Πρόεδρος των Επιτροπών Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Επιτροπή Ελέγχου

Κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου

Παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας. Στο πλαίσιο αυτό, ενημερώνει το ΔΣ υποβάλλοντας σχετική αναφορά για τα θέματα που προέκυψαν από τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας αναλυτικά:

α) τη συμβολή του υποχρεωτικού ελέγχου στην ποιότητα και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή στην ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γνωστοποιήσεων, που εγκρίνει το ΔΣ και δημοσιοποιείται.

β) το ρόλο της στην υπό (α) ανωτέρω διαδικασία, δηλαδή καταγραφή των ενεργειών που προέβη η Επιτροπή Ελέγχου κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του υποχρεωτικού ελέγχου.

2. Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας. Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

3. Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών, διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας της Εταιρείας αναφορικά αφενός με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και αφετέρου με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ως προς τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του, χωρίς ωστόσο, να επηρεάζει την ανεξαρτησία του. Επίσης, επισκοπεί τη δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς τον εσωτερικό έλεγχο και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες της Εταιρείας, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

4. Επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με το Ν.4449/2017 (άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27), καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου του Απριλίου 2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού.

5. Είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Σύνθεση και Δραστηριότητα της Επιτροπής Ελέγχου

Σύνθεση Ελέγχου	Επιτροπής	Ιδιότητα	Συνεδριάσεις Επιτροπής 2019	Συνεδριάσεις Επιτροπής 1/1-2/4/2020	Ποσοστό συμμετοχής στις συνεδριάσεις
Δ. Γκούμας		Πρόεδρος	12	5	100%
Α. Μάνος		Μέλος	12	5	100%
Σ. Νέζης Μέλος έως τις 7/10/2020		Μέλος	9		100%
Ι. Παντολέων – Μέλος από τις 7/10/2020		Μέλος	3	5	100%

Εντός του 2019, καθώς επίσης και το διάστημα 1/1/2020 έως 02/04/2020 (ημερομηνία τελευταίας συνεδρίασης της Επιτροπής Ελέγχου πριν τη δημοσίευση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της χρήσης 2019) πραγματοποιήθηκαν συνολικά 17 συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου, όπως εμφανίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά τις οποίες συζητήθηκαν και αξιολογήθηκαν, θέματα στα πλαίσια των απαιτήσεων της ισχύουσας νομοθεσίας και των λειτουργικών αναγκών της εταιρίας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι:

Πραγματοποιήθηκαν επανειλημμένες συναντήσεις της Επιτροπής με τον Οικονομικό Διευθυντή και τον Προϊστάμενο Λογιστηρίου για τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για το 2018 και το 2019 (συμπεριλαμβανομένης και αυτής του πρώτου εξαμήνου του 2019), αναλύοντας όλα τα δεδομένα.

Πραγματοποιήθηκαν αντίστοιχες συναντήσεις με τους ορκωτούς ελεγκτές για τη διαδικασία του τακτικού ελέγχου της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για το 2018 και το 2019 (συμπεριλαμβανομένης και αυτής του πρώτου εξαμήνου του 2019), δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα και συζητώντας επί μακρόν τα βασικά ελεγκτικά θέματα (key audit matters).

Η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε και επιβεβαίωσε την ανεξαρτησία των Ορκωτών Ελεγκτών, όπως επίσης εξέτασε και ενέκρινε τις επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες, που παρασχέθηκαν από τους ίδιους.

Στα πλαίσια της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνων, η Επιτροπή Ελέγχου, μεταξύ άλλων:

Ενέκρινε το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Παρέλαβε κατά τη διάρκεια του έτους όλες τις εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου, οι οποίες περιείχαν τα ευρήματα και τον τρόπο αντιμετώπισής τους από τη διοίκηση.

Πραγματοποίησε τακτικές συναντήσεις με τον Εσωτερικό Ελεγκτή προκειμένου να συζητηθούν τα πορίσματα των ελέγχων

Πραγματοποίησε τακτικές συναντήσεις με Διευθυντικά Στελέχη της εταιρείας, για λειτουργικά θέματα της εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου προέβη στις απαιτούμενες εγκρίσεις, καθώς επίσης και στις απαιτούμενες ενημερώσεις ή / και εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ενημέρωσε τη Μέτοχο της εταιρίας κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του 2019, για το έργο της Επιτροπής κατά τη χρήση 2018.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007)

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 7&8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007:

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 44.394.950 διαιρούμενο σε 15.151.860 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 2,93 η καθεμία. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας. Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το καταστατικό της.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9-11 του Ν.3556/2007. Η Olympia Group LTD κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου. Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου. Δεν προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας. Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης καταστατικού που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών.

Οι κανόνες που προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών ως αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

9. Σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής. Το κοινό ομολογιακό δάνειο που είναι διαπραγματεύσιμο στο ΧΑΑ και οι λοιπές Δανειακές Συμβάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν ρήτρα περί μη αλλαγής ελέγχου χωρίς την πρότερη συναίνεση των πιστωτών. Σε περίπτωση ενεργοποίησης της ρήτρας, οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν την αποπληρωμή των αντίστοιχων δανειακών υποχρεώσεων.

10. Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης. Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Αθήνα, 07 Απριλίου 2020

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΡΟΥΜΠΕΝ Η. ΜΠΟΥΡΛΑΣ

Α.Δ.Τ. ΑΕ 552845

3 Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΑΚΤΩΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΑΚΤΩΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ» (η «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΑΚΤΩΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιαστικούς ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας
Εκχώρηση χωρίς αναγωγή απαίτησης αποζημίωσης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου	
Στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 περιλαμβάνονταν και «απαίτηση για αποζημίωση έναντι τρίτων» ποσού € 10.007 χιλ., η οποία σε παρούσες αξίες (προεξοφλημένη) ανερχόταν σε ποσό € 7.620 χιλ. Την 20η Δεκεμβρίου 2019 η Εταιρεία προέβη στην εκχώρηση χωρίς αναγωγή της ως άνω απαίτησης προς συνδεδεμένη εταιρεία έναντι τιμήματος ποσού € 8.100 χιλ. το οποίο και εισέπραξε στο σύνολο του εντός της χρήσης. Το εν λόγω τίμημα βασίστηκε σε σχετική μελέτη αποτίμησης της εύλογης και δίκαιης εμπορικής αξίας της εκχωρούμενης απαίτησης η οποία διενεργήθηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα από την συναλλαγή ανήλθε σε κέρδος € 479 χιλ. και περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων της χρήσης 2019 και αναλύεται στην σημείωση 33. Όπως αναφέρεται στην σημείωση 16 λόγω της ιδιαίτερης φύσης της απαίτησης απαιτήθηκε νομική αξιολόγηση αναφορικά με την δυνατότητα της εκχώρησης της απαίτησης σε τρίτο, βάσει της οποίας συντάχθηκε και το ιδιωτικό συμφωνητικό εκχώρησης με το οποίο και μεταβιβάστηκαν αντί ανταλλάγματος όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της απαίτησης. Θεωρήσαμε το θέμα αυτό, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου, λόγω της σημαντικότητας του ποσού και της ανάγκης εμπλοκής νομικών εμπειρογνομόνων από την πλευρά της διοίκησης για την αξιολόγηση της δυνατότητας της εκχώρησης της εν λόγω απαίτησης σε τρίτο. Περαιτέρω, ο προσδιορισμός του εύλογου τιμήματος της εκχώρησης, ο οποίος διενεργήθηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή βασίζεται σε κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης. Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τη εκχώρηση της απαίτησης σε συνδεδεμένο μέρος και του αποτελέσματος της συναλλαγής περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 16 και 33 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.	Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες: • Λάβαμε και εξετάσαμε το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου για την χορήγηση της ειδικής άδειας για την σύναψη του Ιδιωτικού Συμφωνητικού Εκχώρησης. • Λάβαμε και αξιολογήσαμε τη γνωμοδότηση του εξωτερικού νομικού συμβούλου αναφορικά με την δυνατότητα της εκχώρησης της απαίτησής. • Λάβαμε και εξετάσαμε την έκθεση αποτίμησης της εύλογης και δίκαιης εμπορικής αξίας της εκχωρούμενης απαίτησης που διενεργήθηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή. • Λάβαμε και επισκοπήσαμε το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Εκχώρησης, του τιμολογίου πώλησης και επιβεβαιώσαμε την είσπραξη του ποσού των € 8.100 χιλ. μέσω τραπεζικού εγγράφου. • Εξετάσαμε τους όρους του ιδιωτικού συμφωνητικού εκχώρησης με σκοπό την αξιολόγηση των κριτηρίων αποαναγνώρισης της απαίτησης και μεταβίβασης όλων των κινδύνων και ωφελειών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9. • Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.
Ανακτησιμότητα μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	
Στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού της 31ης Δεκεμβρίου 2019 του Ομίλου και της Εταιρείας που παρουσιάζονται στη σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, περιλαμβάνονται επιχορηγήσεις εισπρακτέες ποσού € 3.959 χιλ., οι οποίες σχετίζονται με εν εξελίξει δικαστικές διεκδικήσεις. Η διοίκηση του Ομίλου, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, αξιολογεί την ανακτησιμότητα των ως άνω απαιτήσεων και προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με την τυχόν ανάγκη	Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες: • Λάβαμε και εξετάσαμε τα πρακτικά συνεδριάσεων της διοίκησης για τον εντοπισμό τυχόν νέων συνθηκών /γεγονότων /εξελίξεων αναφορικά με την πορεία των δικαστικών υποθέσεων. • Λάβαμε και επισκοπήσαμε τις γνωμοδοτήσεις των εξωτερικών νομικών συμβούλων ως προς τη συνάφεια

αναγνώρισης προβλέψεων απομείωσης, ώστε να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους. Η εν λόγω αξιολόγηση απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης, καθώς η διοίκηση εξετάζει το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετιζόμενες με τις απαιτήσεις αυτές δικαστικές υποθέσεις και αξιολογεί τον πιθανό κίνδυνο απομείωσης, βασιζόμενη κυρίως στην άποψη των εξωτερικών νομικών της συμβούλων. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει την ανακτησιμότητα των ως άνω απαιτήσεων, γεγονός που ενδέχεται να οδηγήσει σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της.

Θεωρήσαμε το θέμα αυτό, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου, διότι η αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εν λόγω απαιτήσεων απαιτεί εκτιμήσεις που ενέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου σχετικά με τη φύση των ως άνω απαιτήσεων, τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας αυτών, καθώς και την πορεία των σχετιζόμενων δικαστικών υποθέσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 9(9), 16 και 36.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

με τις παραδοχές της διοίκησης για την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων.

- Συζητήσαμε με τη διοίκηση και τη νομική υπηρεσία του Ομίλου επί των ως άνω εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων και αξιολογήσαμε την εκτίμηση της διοίκησης σχετικά με την ανακτησιμότητα των συγκεκριμένων μακροπρόθεσμων απαιτήσεων.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων», στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.

β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και 153-154 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.

γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΑΚΤΩΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30/06/2014 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 6 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 07 Απριλίου 2020
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Νικόλαος-Χρήστος Μαντζούνης
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 40511

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ΔΠΧΑ), ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι συνημμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΒΕΕ την 07/04/2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στην διεύθυνση www.systems-sunlight.com.

4 Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

4.1 Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31/12/2019 (Εταιρική και Ενοποιημένη)

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε €	Σημ.	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Ενσώματα πάγια	11	117.957.101	77.834.344	115.085.969	75.159.482
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	12	2.435.968	2.781.902	1.475.154	1.664.784
Επενδύσεις σε θυγατρικές	13	0	0	2.392.547	3.262.087
Επενδύσεις σε συγγενείς	14	1.045.842	1.104.210	669.847	669.847
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	15	28.159	28.159	28.159	28.159
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	16	4.248.109	11.832.482	4.216.605	11.811.206
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	22	403.850	267.343	0	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού		126.119.029	93.848.440	123.868.281	92.595.565
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Αποθέματα	17	35.231.612	36.996.575	32.871.774	35.547.011
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	18	20.896.407	6.374.482	25.250.387	7.867.886
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	19	14.332.627	65.299.969	13.230.163	64.819.061
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	20	7.877.272	13.613.441	6.026.472	12.387.357
Σύνολο κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού		78.337.918	122.284.467	77.378.797	120.621.314
Σύνολο Ενεργητικού		204.456.947	216.132.907	201.247.078	213.216.880
Ίδια Κεφάλαια & Υποχρεώσεις					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	21	44.394.950	44.394.950	44.394.950	44.394.950
Υπέρ το άρτιο	21	38.985.693	38.985.693	38.985.693	38.985.693
Συναλλαγματικές διαφορές	21	-26.286	-11.393	0	0
Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	21	-72.091	0	-72.091	0
Τακτικό αποθεματικό	21	11.844	11.844	11.844	11.844
Λοιπά αποθεματικά	21	67.016.051	67.054.560	66.997.400	67.042.606
Αποτελέσματα εις νέον	21	-92.859.451	-102.953.255	-92.302.028	-102.347.624
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		57.450.711	47.482.401	58.015.769	48.087.470
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		581.131	1.208.062	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		58.031.842	48.690.462	58.015.769	48.087.470
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	24	69.033.700	66.519.669	68.255.826	65.697.389
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	23	1.465.823	1.268.139	1.427.769	1.252.407
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	22	2.211.729	1.391.480	2.315.684	1.415.723
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	26	6.365.007	6.760.001	6.365.007	6.760.001
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων		79.076.259	75.939.288	78.364.286	75.125.520
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	24	25.376.305	39.119.294	25.123.072	38.901.326
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27	24.771.160	25.806.108	24.372.105	25.459.839
Φόρος Εισοδήματος		1.572.980	3.288.556	1.552.221	3.273.881
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	28	13.173.014	20.703.698	11.364.237	19.783.344
Προβλέψεις	29	2.455.387	2.585.500	2.455.387	2.585.500
Σύνολο Βραχυπροθέσμων Υποχρεώσεων		67.348.845	91.503.157	64.867.022	90.003.890
Σύνολο Υποχρεώσεων		146.425.105	167.442.444	143.231.309	165.129.410
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		204.456.947	216.132.907	201.247.077	213.216.880

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης 2019 (Εταιρική και Ενοποιημένη)

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε €	Σημ:	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες					
Πωλήσεις	30	180.177.841	108.471.362	177.814.126	107.533.735
Κόστος πωληθέντων	31	-143.695.460	-92.948.908	-141.827.837	-92.622.772
Μικτό κέρδος		36.482.381	15.522.454	35.986.289	14.910.963
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	32	10.541.994	61.524.871	10.509.610	61.500.655
Έξοδα διάθεσης	31	-15.309.149	-9.090.372	-14.353.103	-8.790.734
Έξοδα διοίκησης	31	-7.456.919	-8.516.722	-6.880.246	-8.025.231
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	31	-1.951.233	-1.438.331	-1.357.250	-933.671
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	32	-5.899.016	-42.806.118	-5.861.431	-42.795.353
Λειτουργικό αποτέλεσμα		16.408.059	15.195.782	18.043.869	15.866.629
Χρηματοοικονομικά έσοδα	33	562	6.930	554	6.925
Χρηματοοικονομικά έξοδα	33	-5.201.585	-4.965.394	-5.153.750	-4.916.582
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	33	491.402	-183.767	-428.138	216.233
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα		-4.709.621	-5.142.230	-5.581.334	-4.693.424
Κέρδη / (Ζημιές) από εταιρείες ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	14	38.044	61.527	0	0
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων		11.736.481	10.115.079	12.462.535	11.173.206
Φόρος εισοδήματος	40	-2.262.049	-362.705	-2.416.940	-524.762
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		9.474.432	9.752.374	10.045.595	10.648.443
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες		0	565.587	0	1.654.082
Κέρδη / (Ζημιές) Περιόδου		9.474.432	10.317.961	10.045.595	12.302.525
Κατανεμημένα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής					
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		10.100.940	9.834.854	10.045.595	10.648.443
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες		0	565.587	0	1.654.082
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου κατανεμημένα σε ιδιοκτήτες της μητρικής		10.100.940	10.400.441	10.045.595	12.302.525
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		-626.508	-82.480	0	0
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες		0	0	0	0
Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		-626.508	-82.480	0	0
Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)					
		22.206.176	19.662.535	23.235.810	19.802.106
Προσαρμοσμένα Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών, επενδυτικών, έκτακτων αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (προσαρμοσμένο EBITDA)					
		14.936.433	11.104.247	15.966.067	11.243.819

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.3 Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης 2019 (Εταιρική και Ενοποιημένη)

Ποσά σε €	Σημ:	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Κέρδη / (Ζημιές) Χρήσης (από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες)		9.474.432	10.317.961	10.045.595	12.302.525
Λοιπά συνολικά έσοδα					
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους					
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού		-14.893	-1.254	0	0
Αποτίμηση συμβολαίων αντιστάθμισης ταμειακών ρών:					
- Κέρδη / (Ζημιές) Περιόδου		-94.857	0	-94.857	0
- Αναταξινόμηση στα αποτελέσματα περιόδου		0	18.733	0	18.733
Αναβαλλόμενος φόρος επί της αποτίμησης συμβολαίων αντιστάθμισης ταμειακών ρών		22.766	-5.433	22.766	-5.433
		-86.984	12.047	-72.091	13.301
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	23	-51.877	-5.156	-50.783	-5.223
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		5.807	-25.078	5.577	-24.931
		-46.070	-30.234	-45.207	-30.154
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου μετά φόρων		-133.054	-18.187	-117.298	-16.853
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) περιόδου		9.341.378	10.299.774	9.928.298	12.285.672
Κατανεμημένα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		9.968.309	10.382.294	9.928.298	12.285.672
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-626.931	-82.519	0	0

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.4 Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων

ΟΜΙΛΟΥ	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Άρτιο	Το	Συναλλαγ- ματικές διαφορές	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Αποθεματικό Αντιστάθμισης Ταμειακών Ρωών	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Ποσά σε €												
Υπόλοιπο 01/01/2018 (αρχικά δημοσιευμένο)	44.394.950	38.985.693		-10.139	11.844	67.545.807	-467.569	-13.300	-113.594.928	36.852.358	1.208.804	38.061.162
Αλλαγή Λογιστικής Πολιτικής									-170.475	-170.475		-170.475
Υπόλοιπο 01/01/2018	44.394.950	38.985.693		-10.139	11.844	67.545.807	-467.569	-13.300	-113.765.403	36.681.883	1.208.804	37.890.687
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης									10.400.441	10.400.441	-82.480	10.317.961
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)				-1.254			-30.195	13.301		-18.148	-39	-18.187
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών / εισοδημάτων χρήσης	0	0		-1.254	0	0	-30.195	13.301	10.400.441	10.382.294	-82.519	10.299.774
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες της μητρικής												
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών						6.517			-6.517	0		0
Αύξηση / (Μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών									418.223	418.223	81.777	500.000
Σύνολο συναλλαγών με ιδιοκτήτες της εταιρείας	0	0		0	0	6.517	0	0	411.706	418.223	81.777	500.000
Υπόλοιπο 31/12/2018	44.394.950	38.985.693		-11.394	11.844	67.552.324	-497.764	1	-102.953.254	47.482.401	1.208.062	48.690.462
Υπόλοιπο 01/01/2019	44.394.950	38.985.693		-11.394	11.844	67.552.324	-497.764	1	-102.953.254	47.482.401	1.208.062	48.690.462
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης									10.100.940	10.100.940	-626.508	9.474.432
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)				-14.893			-45.647	-72.091		-132.631	-423	-133.054
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών / εισοδημάτων χρήσης	0	0		-14.893	0	0	-45.647	-72.091	10.100.940	9.968.309	-626.931	9.341.378
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες της μητρικής												
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών						7.137			-7.137	0		0
Σύνολο συναλλαγών με ιδιοκτήτες της εταιρείας	0	0		0	0	7.137	0	0	-7.137	0	0	0
Υπόλοιπο 31/12/2019	44.394.950	38.985.693		-26.287	11.844	67.559.461	-543.411	-72.090	-92.859.451	57.450.712	581.131	58.031.843

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.5 Εταιρική Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Αποθεματικό Αντιστάθμισης Ταμειακών Ροών	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Ποσά σε €								
Υπόλοιπο 01/01/2018 (αρχικά δημοσιευμένο)	44.394.950	38.985.693	11.844	67.538.460	-445.880	45.666	-104.253.716	46.277.018
Αλλαγή Λογιστικής Πολιτικής*							-161.369	-161.369
Υπόλοιπο 01/01/2018	44.394.950	38.985.693	11.844	67.538.460	-445.880	45.666	-104.415.085	46.115.648
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης							12.302.525	12.302.525
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)					-30.154	13.301		-16.853
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών / εισοδημάτων χρήσης	0	0	0	0	-30.154	13.301	12.302.525	12.285.672
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες της μητρικής								
Συγχώνευση δια απορροφήσεως θυγατρικής					-19.820	-58.967	-10.235.065	-10.313.852
Σύνολο συναλλαγών με ιδιοκτήτες της εταιρείας	0	0	0	0	-19.820	-58.967	-10.235.065	-10.313.852
Υπόλοιπο 31/12/2018	44.394.950	38.985.693	11.844	67.538.460	-495.854	0	-102.347.624	48.087.469
Υπόλοιπο 01/01/2019	44.394.950	38.985.693	11.844	67.538.460	-495.854	0	-102.347.624	48.087.469
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης							10.045.595	10.045.595
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα)					-45.207	-72.091		-117.298
Σύνολο συγκεντρωτικών ζημιών / εισοδημάτων χρήσης	0	0	0	0	-45.207	-72.091	10.045.595	9.928.298
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες της μητρικής								
Συγχώνευση δια απορροφήσεως θυγατρικής								0
Σύνολο συναλλαγών με ιδιοκτήτες της εταιρείας	0	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο 31/12/2019	44.394.950	38.985.693	11.844	67.538.460	-541.060	-72.091	-92.302.028	58.015.768

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4.6 Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Εταιρική και Ενοποιημένη)

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Κέρδη/ Ζημιές προ φόρων χρήσης - συνεχιζόμενες δραστηριότητες	11.736.481	10.115.079	12.462.535	11.173.206
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	6.195.634	5.520.795	5.589.458	4.989.519
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	-397.517	-441.034	-397.517	-441.034
Ζημιές / (Κέρδη) από πώληση παγίων	-130	-16.518	-130	-6.029
Ζημιές / (Κέρδη) από πώληση συμμετοχών	0	0		-400.000
Προβλέψεις	317.492	1.596.431	274.579	1.521.886
Απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού	1.225.258	29.180.076	1.609.004	29.180.076
Αναγνώριση εσόδου ασφαλιστικής αποζημίωσης (βλ. σημείωση 32 και 44)	-7.844.958	-58.155.042	-7.844.958	-58.155.042
Συναλλαγματικές διαφορές	-68.437	163.699	-68.443	173.136
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	-38.044	-61.527	0	0
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	4.708.915	5.142.230	4.661.794	5.093.424
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης	15.834.695	-6.955.811	16.286.322	-6.870.858
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	1.013.566	-12.844.935	2.340.632	-11.886.139
Μείωση / (αύξηση) εμπορικών απαιτήσεων	-14.731.452	14.773.919	-16.935.164	13.494.152
Μείωση / (αύξηση) λοιπών απαιτήσεων	6.170.187	-3.011.928	6.181.463	-3.096.909
Είσπραξη Ασφαλιστικής αποζημίωσης σχετιζόμενη με κατεστραμμένα αποθέματα και απώλεια κερδών (βλ. σημείωση ...)	32.568.024	0	32.568.024	0
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	-1.521.407	-10.577.649	-2.447.917	-10.988.496
Λειτουργικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες (βλ. σημείωση 34)	0	663.559	0	663.559
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-5.092.528	-4.857.723	-5.045.318	-4.808.911
Καταβεβλημένοι φόροι	-6.463.326	-13.077	-6.407.055	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	27.777.757	-22.823.645	26.540.987	-23.493.603
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Διάθεση (Απόκτηση) θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών	0	0	-50.000	500.000
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου Θυγατρικών	0	0	0	-800.000
Αγορά ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	-46.028.133	-29.155.663	-45.593.132	-28.013.102
Έισπραξη αποζημίωσης κατεστραμμένων παγίων	16.003.306	18.000.000	16.003.306	18.000.000
Τόκοι εισπραχθέντες	562	6.930	554	6.925
Εισπράξεις Κρατικών Επιχορηγήσεων	0	6.045.539	0	6.045.539
Πώληση ενσώματων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού	5.034	2.509.688	5.034	2.499.198
Είσπραξη από πώληση κλάδου (βλ. σημείωση 34)	0	5.246.284	0	5.246.284
Επενδυτικές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	-30.019.231	2.652.778	-29.634.237	3.484.844
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	10.434.130	34.631.780	10.421.527	34.631.780

Εισροές /(Εκροές) από μεταβολές ποσοστών σε υφιστάμενες θυγατρικές	0	500.000	0	0
Εξοφλήσεις δανείων	-22.051.606	-20.345.443	-21.820.477	-20.146.691
Είσπραξη από εκχώρηση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων (βλ. σημείωση ..)	8.100.000	0	8.100.000	0
Χρηματοδοτικές ταμειακές ροές από διακοπές δραστηριότητες	0	-9.564	0	-9.564
Σύνολο εισροών /(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	-3.517.476	14.776.773	-3.298.950	14.475.525
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα (α) + (β) + (γ)	-5.758.949	-5.394.094	-6.392.201	-5.533.234
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	13.613.441	19.003.467	12.387.357	17.659.479
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από συγχώνευση	0	0	0	256.361
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	22.779	4.068	31.315	4.751
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα λήξης περιόδου	7.877.270	13.613.441	6.026.471	12.387.357

Οι σελίδες που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Στην επεξηγηματική σημείωση 25 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζεται συμφωνία της μεταβολής των υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5 Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Η εταιρεία ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE προήλθε από την απόσχιση και εισφορά στην εταιρεία ΑΡΙΩΝ, του κλάδου παραγωγής και εμπορίας μπαταριών, συστημάτων αμυντικής βιομηχανίας και αυτόνομης ενέργειας, της εταιρείας «Γερμανός Α.Β.Ε.Ε.».

Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα. Η Εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών και Πίστεως με Αρ. Μ.Α.Ε. 31055/04/Β/94/157 (2006), ενώ ο αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ) είναι 001579901000.

Εντός του 2018 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση μεταξύ των εταιρειών ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE και SUNLIGHT RECYCLING ΑΕ με απορρόφηση της τελευταίας. Σκοπός της εν λόγω συγχώνευσης με απορρόφηση είναι η επίτευξη συνεργειών και η βελτιστοποίηση των παραγωγικών και διοικητικών λειτουργιών του Ομίλου. Η ως άνω συγχώνευση συντελέστηκε με βάση τις διατάξεις των άρθρων 69-77 και 78 του κ.ν. 2190/1920 και το άρθρο 54 του Ν. 4172/2013, ο δε ισολογισμός μετασχηματισμού ορίστηκε αυτός της 31/12/2017.

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 07/04/2020 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, είναι δε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στα γραφεία της Εταιρείας (Ερμού 2 και Νίκης, Σύνταγμα) και στην ιστοσελίδα της Εταιρείας www.systems-sunlight.com.

Τον Ιανουάριο 2019 η Olympia Group Α.Ε. Συμμετοχών, έως τότε μοναδική μέτοχος της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE, προέβη στην πώληση του συνόλου των μετοχών που κατείχε στη ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE, ήτοι 15.151.860 μετοχές, ως και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, στην Olympia Group Ltd. Σημειώνεται ότι η Olympia Group Ltd είναι εταιρεία με έδρα την Κύπρο, κατέχει δε το 100% των μετοχών της Olympia Group Α.Ε. Συμμετοχών.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της OLYMPIA GROUP Ltd.

Διοικητικό Συμβούλιο Εταιρείας:

Με το από 28/01/2019 πρακτικό της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε η εκλογή νέου δεκαμελούς διοικητικού συμβουλίου, αποτελούμενου από τα ακόλουθα πρόσωπα:

- Βασίλειος Μπίλλης του Αγγέλου, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
- Δημήτριος Γκούμας του Γεωργίου, Αντιπρόεδρος & μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
- Αλέξανδρος Μάνος του Στεφάνου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
- Μιχαήλ Μαστοράκης του Κωνσταντίνου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
- Στέργιος Νέζης του Γεωργίου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
- Ιωάννης Παντολέων, μέλος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
- Ρουμπέν Μπουρλάς, μέλος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
- Σπυρίδων Κόπολας, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
- Λάμπρος Μπίσαλας, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

- Στέφανος Κανίδης, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Την 07/10/2019 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας κατά την διάρκεια της οποίας ο Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος κ. Βασίλειος Μπίλλης υπέβαλλε την παραίτησή του. Κατά την ίδια συνεδρίαση αποφασίστηκε η ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, με την ακόλουθη σύνθεση:

- Ρούμπεν Μπουρλάς του Ηλία, Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
- Δημήτριος Γκούμας του Γεωργίου, Αντιπρόεδρος & μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
- Αλέξανδρος Μάνος του Στεφάνου, μέλος Δ.Σ., ανεξάρτητο μέλος
- Μιχαήλ Μαστοράκης του Κωνσταντίνου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
- Στέργιος Νέζης του Γεωργίου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
- Ιωάννης Παντολέων του Οδυσσέα, μέλος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
- Σπυρίδων Κόπολας του Ιωάννη, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
- Λάμπρος Μπίσαλας του Σπυρίδωνος, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος
- Στέφανος Κανίδης του Αναστασίου, μέλος Δ.Σ., εκτελεστικό μέλος

Η Εταιρεία πλέον διοικείται από Δ.Σ. αποτελούμενο από εννιά (9) μέλη και η θητεία του καθορίζεται έως την 28/01/2024, παρατεινόμενη αυτόματα μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας του, η οποία δεν μπορεί να ξεπεράσει την εξαετία (δηλαδή την 28/01/2025).

5.1 Αντικείμενο δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος σχεδιάζει και παράγει ολοκληρωμένα ενεργειακά συστήματα που ενσωματώνουν καινοτομία και τεχνογνωσία υψηλής προστιθέμενης αξίας. Οι παραγωγικές της εγκαταστάσεις, στο βιομηχανικό συγκρότημα στο Νέο Όλβιο της Ξάνθης την καθιστούν μια εκ των κορυφαίων παραγωγών /παρόχων προϊόντων και συστημάτων ενέργειας στον κόσμο, και ειδικότερα στους τομείς των:

- Συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας για βιομηχανικές, καταναλωτικές και προηγμένες εφαρμογές (μπαταρίες έλξης, εφεδρικής λειτουργίας, υποβρυχίων, τορπιλών κ.ά.).
- Υπηρεσιών ενέργειας (συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη, συντήρηση, εκπαίδευση, ανακύκλωση, ενοικίαση εξοπλισμού).

Ο Όμιλος παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις και καλύπτει συνολικά τις ενεργειακές ανάγκες των πελατών του, οι οποίοι δραστηριοποιούνται κυρίως σε κλάδους, όπως η βιομηχανία, η εφοδιαστική αλυσίδα και οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες, η πληροφορική, η άμυνα, οι κατασκευές και τα έργα υποδομής. Σημειώνεται δε, ότι πάνω από το 90% του ετήσιου κύκλου εργασιών του προέρχεται από πελάτες εξωτερικού.

Η βιομηχανική μονάδα εκτείνεται σε έκταση 207.000 τμ. με τους καλυπτόμενους χώρους στα 56.000 τ.μ. Διαθέτει τέσσερις (4) μονάδες παραγωγής υψηλής εξειδίκευσης για:

- βιομηχανικές μπαταρίες κλειστού και ανοικτού τύπου, τεχνολογίας μολύβδου,
- βιομηχανικές μπαταρίες ιόντων λιθίου,

- εξειδικευμένες μπαταρίες υποβρυχίων, τεχνολογίας Μολύβδου,
- μπαταρίες τορπιλών, τεχνολογίας οξειδίου Αργύρου-Ψευδαργύρου.

Επίσης ο Όμιλος διαθέτει την πλέον σύγχρονη μονάδα ανακύκλωσης Συσσωρευτών Μολύβδου στην Ν. Ευρώπη, εγκατεστημένη στην Βιομηχανική Περιοχή της Κομοτηνής, με δυνατότητα ανακύκλωσης 30.000 τόνων χρησιμοποιημένων μπαταριών ετησίως, έχοντας ως στόχο την αξιοποίηση των προϊόντων ανακύκλωσης για την τροφοδοσία της παραγωγικής μονάδας στο Νέο Όλβιο Ξάνθης. Η ιδιόκτητη βιομηχανική μονάδα της Κομοτηνής εκτείνεται σε έκταση 45.000 τ.μ., εκ των οποίων οι 17.000 τ.μ. είναι στεγασμένοι.

Ο Όμιλος κατέχει το 51% της Εταιρείας ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE A.E. η οποία είναι προϊόν της στρατηγικής συνεργασίας των εταιρειών ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE και ATLAS EL GMBH στον τομέα της από κοινού ανάπτυξης συσσωρευτών ιόντων - λιθίου για αμυντικές εφαρμογές.

Η Εταιρεία κατέχει το σύνολο των μετοχών του διανομέα μπαταριών στη Ρουμανία SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL, ενώ έχει συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο του διανομέα μπαταριών SUNLIGHT ITALY SRL (Ιταλία).

Επιπλέον, η Εταιρεία την 31/12/2019, συμμετείχε κατά 90% στην Ιταλική εταιρεία Sunlight European Battery Assembly SRL. Βασικός σκοπός της εν λόγω θυγατρικής είναι η συναρμολόγηση και εμπορία μπαταριών βιομηχανικού τύπου, με στόχο την περαιτέρω ενδυνάμωση της παρουσίας του Ομίλου στις αγορές της Δυτικής και Βόρειας Ευρώπης.

Επίσης, η Εταιρεία εντός του 2019 προχώρησε στην σύσταση θυγατρικής στην Ιταλία με την επωνυμία ECORBA SRL. Βασικός σκοπός της εν λόγω θυγατρικής είναι η συλλογή και προσωρινή αποθήκευση μπαταριών οξέως μολύβδου, με στόχο την ευχερέστερη και πιο αποδοτική τροφοδοσία του εργοστασίου ανακύκλωσης της μητρικής στην Κομοτηνή, με α' ύλες.

Επιπρόσθετα, τον Δεκέμβριο 2019, η Sunlight προχώρησε στην σύσταση θυγατρικής εταιρείας στην Β. Καρολίνα των ΗΠΑ, με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο 200.000 USD, το οποίο καταβλήθηκε τον Ιανουάριο του 2020 και στόχο την επιτάχυνση της εξάπλωσης της Εταιρείας στην δεύτερη μεγαλύτερη αγορά παγκοσμίως. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια, η SUNLIGHT έχει παρουσία στην εν λόγω αγορά, παρέχοντας όλη τη γκάμα των μπαταριών για EVs. Ωστόσο, η περαιτέρω διείσδυση και η αύξηση των μεριδίων αγοράς προϋποθέτουν την εκεί εγκατάσταση, δεδομένων του αυξημένου χρόνου παράδοσης από την Ελλάδα αλλά και των ιδιομορφιών της αμερικάνικης αγοράς. Η Βόρεια Καρολίνα αποτελεί την 5η μεγαλύτερη βιομηχανική οικονομία στις ΗΠΑ, διαθέτει δε εξαιρετικές υποδομές logistics, ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον και ιδιαίτερα εκπαιδευμένο εργατικό και επιστημονικό προσωπικό.

Τέλος, η Εταιρεία συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας TEXNOFORM AE με εξειδίκευση στο σχεδιασμό, στην κατασκευή καλουπιών και μεταλλικών εξαρτημάτων υψηλής τεχνολογίας καθώς και στην παραγωγή πλαστικών εξαρτημάτων.

6 Πλαίσιο κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

6.1 Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (στο εξής χρηματοοικονομικές καταστάσεις) που καλύπτουν τη χρήση από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2019, έχουν καταρτιστεί βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern). Η χρήση αυτής της λογιστικής βάσης λαμβάνει υπόψη την τρέχουσα και την προβλεπόμενη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης του γεγονότος της εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19 (βλ. αναλυτικά σημείωση 43).

Οι ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2019.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους προσαρμοσμένων με νέα Πρότυπα, και τις αναθεωρήσεις επί των Προτύπων που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ και τα οποία υιοθετήθηκαν καθώς η εφαρμογή τους έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 01/01/2019 (βλ. σημείωση 7.1).

Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

6.2 Νόμισμα παρουσίασης

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ. Τα ποσά παρουσιάζονται σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

6.3 Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν το μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς. Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 9.

6.4 Βάση επιμέτρησης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται για την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα).

6.5 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τις τροποποιήσεις που περιγράφονται αναλυτικά στη σημείωση 7.1 για πρώτη φορά την χρήση που ξεκίνησε την 01/01/2019.

6.6 Συγκριτικά στοιχεία

Όταν κρίνεται αναγκαίο τα συγκριτικά στοιχεία ανακατανέμονται προκειμένου να συμφωνούν με τις αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσας περιόδου. Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν προέκυψε σχετική ανάγκη.

7 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Στις εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019 έχουν τηρηθεί οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31/12/2018, προσαρμοσμένων με νέα Πρότυπα, και τις αναθεωρήσεις επί των Προτύπων που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ και τα οποία υιοθετήθηκαν καθώς η εφαρμογή τους έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 01/01/2019 (βλ. σημείωση 7.1).

7.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση.

Ο Όμιλος επιλέγοντας σχετική δυνατότητα που παρέχει το Πρότυπο, επέλεξε να προβεί σε πρόωρη εφαρμογή του εν λόγω Προτύπου εντός της χρήσης του 2018 με αντίστοιχη αναπροσαρμογή των συγκριτικών στοιχείων του προηγούμενου έτους. Συνεπώς, ως ημερομηνία μετάβασης ορίστηκε η 01/01/2017. Η επίδραση από την πρόωρη εφαρμογή του συγκεκριμένου προτύπου αναφέρεται αναλυτικά στην σημείωση 7.2 των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31/12/2018.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

7.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη

μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)**

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

8 Βασικές λογιστικές αρχές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

8.1 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες η Μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκίσιμα κατά το χρόνο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά συμμετοχής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ:

- του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον
- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων.

Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της παραπάνω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

Έλεγχος απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις):

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Διοίκηση αξιολογεί κατά πόσον υφίστανται εσωτερικές ή εξωτερικές ενδείξεις απομείωσης επί των επενδύσεων της σε θυγατρικές εταιρείες. Στην περίπτωση όπου υπάρχουν ενδείξεις, η Εταιρεία πραγματοποιεί έλεγχο απομείωσης και προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών ως το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, οι επενδύσεις σε θυγατρικές κατηγοριοποιούνται στη μικρότερη ομάδα στοιχείων που μπορεί να παράσχει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία ή ομάδες στοιχείων του Ομίλου (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών).

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ εύλογης αξίας μείον

τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση προσδιορίζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίζοντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογίσει την παρούσα αξία των ταμειακών ροών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο απομείωσης, προκύπτουν άμεσα από τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς της Διοίκησης. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Συναλλαγές με μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

(β) Συγγενείς

Στις συγγενείς επιχειρήσεις ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή (όχι έλεγχο), με τα ποσοστά συμμετοχής να κυμαίνονται από 20%-50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσεως.

Το μερίδιο του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την απόκτηση καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ αυτό επί των μεταβολών των αποθεματικών μετά την απόκτηση, καταχωρείται στα αποθεματικά. Όλες αυτές οι μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας θυγατρικής εξισωθεί με το δικαίωμα συμμετοχής στην συγγενή, δεν αναγνωρίζονται ζημιές, με εξαίρεση την περίπτωση που έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι επενδύσεις σε συγγενείς εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημιά απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά την υπεραξία απόκτησης, αυτή μειώνει την αξία της συμμετοχής με επιβάρυνση της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της χρήσης.

Η ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των συγγενών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρείας.

(γ) Συμμετοχές σε επιχειρηματικά σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 11 σε όλες τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες μετέχει. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11, οι από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως κοινές επιχειρήσεις είτε ως κοινοπραξίες, ανάλογα με τα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή.

Οι από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης (αν πρόκειται για από κοινού λειτουργία) ή με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (αν πρόκειται για κοινοπραξία). Για την ενοποίηση λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος και ισχύει κατά την ημερομηνία της ενοποίησης. Η δομή

του επιχειρηματικού σχήματος αποτελεί τον βασικό και καθοριστικό παράγοντα για τον προσδιορισμό του λογιστικού χειρισμού. Οι λογιστικές πολιτικές των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών έχουν διαφοροποιηθεί όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται από τον Όμιλο.

8.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της επιχείρησης με την ισοτιμία λειτουργικού και ξένου νομίσματος της ημερομηνίας αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου αναφοράς. Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την ισοτιμία της αρχικής αναγνώρισης. Εξαιρέση από τη ρύθμιση αυτή αποτελούν τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία ή σε άλλη εκτός του κόστους κτήσης αξία και τα οποία μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις ισοτιμίες της ημερομηνίας κατά την οποία προσδιορίστηκε η επιμέτρηση αυτή. Στην περίπτωση αυτή, οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές ακολουθούν τον λογιστικό χειρισμό της αναγνώρισης της διαφοράς μεταξύ προηγούμενης λογιστικής αξίας των στοιχείων αυτών και της επιμέτρησης στην εύλογη, ή την άλλη εκτός του κόστους κτήσης αξία.

Όταν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης παρουσιάζονται σ' ένα νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό της νόμισμα, η μετατροπή των στοιχείων αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το λειτουργικό νόμισμα στο νόμισμα παρουσίασης γίνεται ως εξής:

- α) τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας του ισολογισμού.
- β) τα στοιχεία της καθαρής θέσης μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας που τα στοιχεία αυτά προέκυψαν.
- γ) τα αποτελέσματα κάθε περιόδου μετατρέπονται με τις ισοτιμίες των ημερομηνιών που τα σχετικά στοιχεία εσόδων, κερδών, εξόδων και ζημιών προέκυψαν. Η μέση σταθμική συναλλαγματική ισοτιμία της περιόδου μπορεί να χρησιμοποιείται, αν το αποτέλεσμα που προκύπτει με τον τρόπο αυτό προσεγγίζει εκείνο που θα προέκυπτε από τη χρήση των πραγματικών ισοτιμιών που ίσχυαν όταν έγιναν οι σχετικές συναλλαγές.
- δ) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την κατά τα ανωτέρω μετατροπή αναγνωρίζονται στην κατάσταση διευρυμένου εισοδήματος και στην συνέχεια σε αποθεματικό της καθαρής θέσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου και της Εταιρείας.

8.3 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεως τους ή στις αξίες τεκμαιρόμενου κόστους όπως αυτό προσδιορίστηκε, κατά την ημερομηνία μετάβασης, μειούμενων κατά το ύψος των συσσωρευμένων αποσβέσεων, ως και τυχόν απαξιώσεων των παγίων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα συνδεδεμένες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Οι

αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

-Κτίρια	8 - 50 έτη
-Μηχανολογικός εξοπλισμός	8 - 20 έτη
-Μεταφορικά μέσα	5 - 12 έτη
-Λοιπός εξοπλισμός	4 - 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της περιόδου που αφορούν.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, που συμμετέχει στην κατασκευή (αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές), κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά κόστη.

8.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται οι άδειες λογισμικού, δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης και λοιπά άυλα.

Λογισμικό:

Τα λογισμικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς, καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη του λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε καθεστώς λειτουργίας. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Τα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 5 έτη. Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης:

Οι δαπάνες έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο, όταν δημιουργούνται. Οι δαπάνες ανάπτυξης που δημιουργούνται κεφαλαιοποιούνται ανά έργο εάν η μελλοντική ανακτησιμότητά τους θεωρηθεί διασφαλισμένη.

Οι δαπάνες που αναλαμβάνονται για την ανάπτυξη νέων προϊόντων που ελέγχονται από την Εταιρεία αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία όταν πληρούνται όλα τα πιο κάτω κριτήρια:

- α) υπάρχει η τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του στοιχείου ενεργητικού έτσι ώστε να είναι διαθέσιμο προς πώληση ή χρήση
- β) υπάρχει η πρόθεση για ολοκλήρωση και πώληση ή χρήση του στοιχείου
- γ) υπάρχει η δυνατότητα για πώληση ή χρήση του στοιχείου
- δ) το στοιχείο ενεργητικού θα παράγει μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Πρέπει να αποδειχθεί ότι υπάρχει αγορά για το συγκεκριμένο στοιχείο ή την παραγωγή του ή, εάν θα γίνει εσωτερική χρήση, να αποδειχθεί η χρησιμότητα του στοιχείου σε άλλους τομείς της οντότητας

ε) υπάρχουν εξασφαλίσεις για τη διαθεσιμότητα ικανοποιητικών τεχνικών, χρηματοοικονομικών και άλλων πόρων που να διασφαλίζουν την ολοκλήρωση και την πώληση ή χρήση του στοιχείου

στ) υπάρχει η δυνατότητα αξιόπιστης μέτρησης των δαπανών που είναι άμεσα αποδοτέες στο στοιχείο.

Οι δαπάνες ανάπτυξης που κεφαλαιοποιούνται περιλαμβάνουν το κόστος των υλικών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται ή αναλίσκονται, καθώς και το κόστος των παροχών προς τους εργαζομένους που προκύπτουν άμεσα από τη δημιουργία του περιουσιακού στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση των δαπανών ανάπτυξης, εφαρμόζεται το μοντέλο κόστους που απαιτεί το περιουσιακό στοιχείο να αποτιμάται στο κόστος μείον όποια σωρευμένη απόσβεση και σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Κάθε δαπάνη που κεφαλαιοποιείται αποσβένεται μέσα στην περίοδο των αναμενόμενων μελλοντικών πωλήσεων του σχετικού έργου και όχι σε διάστημα μεγαλύτερο των δέκα ετών.

Η λογιστική αξία των δαπανών ανάπτυξης αξιολογείται για τυχόν απομείωση κάθε χρόνο που το περιουσιακό στοιχείο δεν χρησιμοποιείται, ή συχνότερα όταν προκύψει ένδειξη απομείωσης κατά την διάρκεια της χρήσης που να καταδεικνύει ότι η μεταφερόμενη αξία υπάρχει περίπτωση να μην ανακτηθεί.

8.5 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, ο Όμιλος εκτιμά κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης. Ένα υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση ή εάν απαιτείται ετήσιος έλεγχος απομείωσης του παγίου, τότε υπολογίζεται η ανακτήσιμη αξία του. Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως ή και συχνότερα εάν υπάρχουν συγκεκριμένα γεγονότα και ενδείξεις τα οποία να υποδεικνύουν πιθανή απομείωση των στοιχείων. Κατά την 31/12/2019, ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει στοιχεία του ενεργητικού με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή.

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό για το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοοικονομικών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Για τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία εκτός από την υπεραξία, εκτιμάται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωριστεί κατά το παρελθόν είτε έχουν μειωθεί είτε δεν υφίστανται πλέον. Εάν υπάρξουν τέτοιες ενδείξεις, ο Όμιλος υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία του παγίου ή της ΜΔΤΡ. Ζημιές απομείωσης που είχαν αναγνωριστεί κατά το παρελθόν αντιστρέφονται μόνο εφόσον έχουν αλλάξει οι εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά το χρόνο αναγνώρισης της ζημιάς. Η αντιστροφή της απομείωσης επιτρέπεται μέχρι το σημείο στο οποίο η λογιστική αξία του παγίου δεν υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ούτε την λογιστική αξία του παγίου μείον τις αποσβέσεις εάν αυτό δεν είχε απομειωθεί τα προηγούμενα χρόνια.

8.6 Χρηματοοικονομικά μέσα

Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, ο Όμιλος καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου, ή όταν ο Όμιλος μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Εκτός από εκείνες τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται με βάση την τιμή συναλλαγής τους σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- i. το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- ii. εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίσταται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου ("SPPI" κριτήριο).

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος ή η Εταιρεία αναμένουν να λάβουν. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος

χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Καθώς οι λογιστικές απαιτήσεις για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παρέμειναν όμοιες σε σύγκριση με το ΔΛΠ 39, οι λογιστικές πολιτικές του Ομίλου αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάστηκαν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι πολιτικές του Ομίλου για τη διαχείριση του κινδύνου είναι εναρμονισμένες με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9 και η εταιρεία συνεχίζει να εφαρμόζει την λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία στο βαθμό που δεν έχουν χαρακτηριστεί ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου, επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

8.7 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μηνιαίου σταθμικού κόστους. Το κόστος των τελικών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει την αξία των πρώτων υλών, άμεσες δαπάνες προσωπικού, λοιπά άμεσα κόστη και γενικά βιομηχανικά έξοδα. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων των εκτιμώμενων δαπανών ολοκλήρωσης του αποθέματος και των εκτιμώμενων εξόδων διάθεσης που χρειάζονται για την ολοκλήρωσή της πώλησης. Τα ανταλλακτικά που καταναλώνονται μέσα στον χρόνο παρακολουθούνται λογιστικά ως αποθέματα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν αναλώνονται.

8.8 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των τυχόν ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Ενδείξεις για πιθανή απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων θεωρούνται οι σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του πελάτη, η πιθανότητα ο πελάτης να χρεοκοπήσει ή να επέλθει σε οικονομική αναδιοργάνωση καθώς και η καθυστέρηση ή παύση εξόφλησης τιμολογίων. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προ εξοφλούμενων με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Η λογιστική αξία της απαίτησης μειώνεται με τη χρήση λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μία εμπορική απαίτηση χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτη είσπραξης διαγράφεται με χρήση του λογαριασμού πρόβλεψης. Σε περίπτωση μεταγενέστερης είσπραξης μίας απαίτησης που είχε αρχικά διαγραφεί, η αναστροφή της ζημιάς αναγνωρίζεται ως έσοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

8.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και οι τραπεζικές καταθέσεις.

8.10 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί και περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας.

Άμεσα έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος και μειώνονται από το κόστος της έκδοσης. Επαναγορές μετοχών της Εταιρείας (ιδίες μετοχές) αναγνωρίζονται στο κόστος και παρουσάζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την απόκτηση των ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την 31/12/2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν στην κατοχή τους ίδιες μετοχές.

8.11 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα που προκύπτουν από την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια αποαναγνωρίζονται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, όταν η υποχρέωση που είχε προκύψει από το συμβόλαιο ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται.

Τα δάνεια χαρακτηρίζονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την Εταιρεία πρακτόρευσης. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

8.12 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρούνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις υπολογίζονται και αναγνωρίζονται για όλες τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων. Ο υπολογισμός γίνεται με τους συντελεστές φόρου εισοδήματος που αναμένεται να ισχύσουν κατά τις περιόδους κατά τις οποίες τα στοιχεία του ενεργητικού θα ανακτηθούν και οι υποχρεώσεις θα διακανονιστούν, και πρέπει να αντανakλά τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να γίνει η ανάκτηση ή ο διακανονισμός. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

8.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρείες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(i) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών:

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν στην καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(ii) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση).

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρεία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2018 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεχόμενο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων,

- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων την νωρίτερη εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

Η πρόβλεψη για το κόστος εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία για το 2019, η οποία εμφανίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη που διενεργήθηκε από ανεξάρτητη εταιρεία αναλογιστών.

8.14 Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου του ενεργητικού.

8.15 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος,
- Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για διακανονισμό της υποχρέωσης,
- Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης που αφορούν στη δαπάνη, που απαιτείται να καλύψει την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για τη χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν στη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν εξετάζεται στα πλαίσια μια συνένωσης επιχειρήσεων. Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις κατά την συνένωση επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν

αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

8.16 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Τα έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας προέρχονται κυρίως από πωλήσεις μπαταριών για βιομηχανικές εφαρμογές (μπαταρίες έλξης, εφεδρικής λειτουργίας) και αμυντικές εφαρμογές (μπαταρίες υποβρυχίων, τορπιλών, στρατιωτικά πακέτα).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα όταν (ή καθώς) εκπληρώνουν μία δέσμευση εκτέλεσης, μεταβιβάζοντας ένα υποσχόμενο αγαθό ή μία υπηρεσία (δηλαδή ένα στοιχείο του ενεργητικού) σε έναν πελάτη. Ένα στοιχείο του ενεργητικού μεταβιβάζεται όταν (ή καθώς) ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του στοιχείου αυτού. Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο ενός στοιχείου του ενεργητικού (αγαθού ή υπηρεσίας), όταν μπορεί να κατευθύνει τη χρήση του και να λαμβάνει ουσιαστικά όλα τα υπολειπόμενα οφέλη από αυτό.

Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, είναι το ποσό που κατανέμεται στη δέσμευση εκτέλεσης της σύμβασης που έχει εκπληρωθεί. Η δέσμευση εκτέλεσης της σύμβασης μπορεί να εκπληρωθεί είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή είτε με την πάροδο του χρόνου. Για τις δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου, ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα με την πάροδο του χρόνου, επιλέγοντας την πιο κατάλληλη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου ως προς την εκπλήρωση της κάθε δέσμευσης εκτέλεσης. Οι κατάλληλες μέθοδοι επιμέτρησης της προόδου περιλαμβάνουν τόσο μεθόδους βάσει των εκροών (output methods) όσο και μεθόδους βάσει των εισροών (input methods).

8.17 Μισθώσεις

Με βάση το ΔΠΧΑ 16 καταργείται για τον μισθωτή η ταξινόμηση των μισθώσεων σε λειτουργικές μισθώσεις και χρηματοοικονομικές μισθώσεις και όλες οι μισθώσεις αναγνωρίζονται λογιστικά ως στοιχεία «Κατάστασης Οικονομικής Θέσης», μέσω της αναγνώρισης ενός «δικαιώματος χρήσης» στοιχείων του ενεργητικού και μίας «υποχρέωσης μίσθωσης».

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος .

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει:

- (α) το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης (βλ. κατωτέρω),
- (β) τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν,
- (γ) τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και
- (δ) μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν τον Όμιλο κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους

και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης, εκτός και αν αυτά τα κόστη πραγματοποιηθούν για την παραγωγή αποθεμάτων. Ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση για τις εν λόγω δαπάνες είτε κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου είτε ως συνέπεια της χρήσης του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό. Σε διαφορετική περίπτωση χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

- (α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- (γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο Όμιλος ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,
- (δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι ο Όμιλος θα εξασκήσει το δικαίωμα, και
- ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανakλά την εξάσκηση του δικαιώματος του Ομίλου για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους.

Ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος:

- (α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και
- (β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

- (α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
- (β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
- (γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιον τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές

8.18 Πληροφόρηση κατά Τομέα

Οι λειτουργικοί τομείς δραστηριότητας ορίζονται με βάση τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως επισκοπούνται από τους υπεύθυνους για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια που θέτει το ΔΠΧΑ 8. Οι λογιστικές πολιτικές των τομέων δραστηριότητας είναι οι ίδιες με εκείνες που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση αξιολογεί την επίδοση των τομέων δραστηριότητας βασιζόμενη στα λειτουργικά κέρδη / (ζημιές) προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων.

8.19 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της περιόδου στην οποία ανακοινώθηκαν τα μερίσματα και η διανομή εγκρίθηκε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

9 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε

άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και οι κρίσεις που αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, παρατίθενται ακολούθως:

(1) Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας χρήσης των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ)

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ έχουν καθοριστεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας χρήσης τους, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προ εξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Στον υπολογισμό χρησιμοποιούνται ταμειακές προβλέψεις βασισμένες σε εγκεκριμένα από τη Διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια. Αυτά τα επιχειρηματικά σχέδια και οι προβλέψεις ταμειακών ροών συνήθως καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Ταμειακές ροές πέραν της περιόδου κατά την οποία οι προβλέψεις είναι διαθέσιμες, προεκτείνονται βάσει των εκτιμώμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών ΜΔΤΡ και οι εκάστοτε αναλύσεις ευαισθησίας που έχουν πραγματοποιηθεί, αναφέρονται στη σημείωση 13 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου και εξηγείται περαιτέρω.

(2) Φόρος εισοδήματος

Η διαδικασία προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος και της αναβαλλόμενης φορολογίας είναι πολύπλοκη και απαιτεί σε μεγάλο βαθμό να γίνουν εκτιμήσεις και να ασκηθεί κρίση. Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος, όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωρισθεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός (βλ. περαιτέρω πληροφορίες στις σημειώσεις 22 και 40 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(3) Ανάκτηση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν και ποσά που αφορούν σε φορολογικές ζημιές προηγούμενων ετών. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις χρησιμοποιήτες φορολογικές ζημιές στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημιές. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί, ο Όμιλος κάνει παραδοχές σχετικά με το εάν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δύνανται να ανακτηθούν, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά εκτιμώμενα φορολογικά κέρδη που προκύπτουν από τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια, σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν (βλ. περαιτέρω πληροφορίες στην σημείωση 22 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(4) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 23 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(5) Απομείωση ενσωμάτων παγίων

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το στοιχείο του ενεργητικού ή την μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

(6) Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος περιοδικά ελέγχει την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού, προκειμένου να εκτιμήσει την καταλληλότητα των αρχικών εκτιμήσεων. Την 31η Δεκεμβρίου 2019, η διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

(7) Προβλέψεις απαξιωμένων αποθεμάτων

Ο Όμιλος, σε κάθε περίοδο αναφοράς, διενεργεί αποτίμηση των αποθεμάτων στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η ρευστοποιήσιμη αξία υπολογίζεται με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες πληροφορίες οι οποίες αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (βλ. περαιτέρω πληροφορίες στην σημείωση 17 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

(8) Προβλέψεις για απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης βάσει του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτήν, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

(9) Προβλέψεις για επιδικές υποθέσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη πληροφόρηση της νομικής υπηρεσίας του Ομίλου και των γνωμοδοτήσεων των εξωτερικών νομικών συμβούλων που χειρίζονται τις υποθέσεις. Στην περίπτωση που υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης, τότε ο Όμιλος προβαίνει στον σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για τη διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις εκτιμήσεις είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα και μπορεί να οδηγήσει σε αναθεώρηση των εκτιμήσεων της (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 36.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Στην ίδια βάση αξιολογείται και η ανακτησιμότητα των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων όπως περιγράφονται στην επεξηγηματική σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς η σχετική αξιολόγηση απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης. Συγκεκριμένα, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετιζόμενες με τις απαιτήσεις αυτές δικαστικές υποθέσεις και αξιολογεί τον πιθανό κίνδυνο απομείωσης, βασιζόμενη κυρίως στην άποψη των εξωτερικών νομικών συμβούλων που χειρίζονται τις σχετικές υποθέσεις. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, επανεξετάζεται η ανακτησιμότητα των ως άνω απαιτήσεων, γεγονός που ενδέχεται να οδηγήσει μεταγενέστερα σε αναθεώρηση των αρχικών εκτιμήσεων (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 36.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

10 Δομή του Ομίλου

10.1 Ενοποιούμενες εταιρείες του Ομίλου κατά την 31/12/2019

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ενοποιούμενες εταιρείες της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE κατά την 31/12/2019, τις έδρες τους, το αντικείμενο δραστηριότητά τους και τη μέθοδο ενοποίησης αυτών.

A/A	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποίησης	Σχέση Συμ/χής
1	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE	Ελλάδα	Παραγωγή συσσωρευτών μπαταριών και λοιπών ενεργειακών προϊόντων		Μητρική	
2	ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE AMΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	Παραγωγή στοιχείων μπαταριών ιόντων λιθίου για αμυντικές εφαρμογές	51%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
3	ALSE DEUTSCHLAND GMBH	Γερμανία	Παροχή συμβουλευτικών - τεχνικών υπηρεσιών	51%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση
4	SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	Ρουμανία	Διανομή μπαταριών	100%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
5	Sunlight European Battery Assembly SRL	Ιταλία	Συναρμολόγηση και Διανομή μπαταριών	90%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
6	ECORBA SRL	Ιταλία	Συλλογή και προσωρινή αποθήκευση scrap μολύβδου	100%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
7	Sunlight Batteries USA	Η.Π.Α	Συναρμολόγηση και διανομή μπαταριών μολύβδου και λιθίου για βιομηχανική χρήση	100%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση
8	SUNLIGHT ITALY SRL	Ιταλία	Διανομή μπαταριών	30%	Καθαρή Θέση	Άμεση
9	ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	Ελλάδα	Μηχανουργείο - Κατασκευαστής πλαστικών και μεταλλικών μερών μπαταριών	24%	Καθαρή Θέση	Άμεση

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις αναγραφόμενες στον παραπάνω πίνακα εταιρείες αναφέρονται στην σημείωση 36.2 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

10.2 Μεταβολές στη δομή του Ομίλου

Η Εταιρεία εντός του 2019 προχώρησε στην σύσταση θυγατρικής στην Ιταλία με την επωνυμία ECORBA SRL. Βασικός σκοπός της εν λόγω θυγατρικής είναι η συλλογή και προσωρινή αποθήκευση scrap μολύβδου, με στόχο την ευχερέστερη και πιο αποδοτική τροφοδοσία του εργοστασίου ανακύκλωσης της μητρικής στην Κομοτηνή, με α' ύλεις.

Επίσης, τον Δεκέμβριο του 2019 συστάθηκε εταιρεία στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής με την επωνυμία Sunlight Batteries USA. Βασικός σκοπός της εταιρείας είναι η συναρμολόγηση και διανομή μπαταριών μολύβδου και λιθίου για την κίνηση ηλεκτρικών οχημάτων βιομηχανικής χρήσης (EiVs), με στόχο την επιτάχυνση της εξάπλωσης της Εταιρείας στην δεύτερη μεγαλύτερη αγορά παγκοσμίως, αυτή των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Η αρχική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου ύψους \$ 200 χιλ. πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2020.

Δεν υπήρξαν εντός της χρήσης άλλες μεταβολές στη δομή του ομίλου σε σχέση με την περίοδο που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018.

10.3 Θυγατρικές με σημαντικά ποσοστά μη ελεγχουσών συμμετοχών

Ο Όμιλος περιλαμβάνει πλέον δύο θυγατρικές με σημαντικά δικαιώματα μη ελεγχουσών συμμετοχών:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Αναλογία ποσοστού συμμετοχής και δικαιωμάτων ψήφου κατεχόμενου από μη ελέγχουσες συμμετοχές		Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		Σύνολο μη ελεγχουσών συμμετοχών	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE A.E.	49%	49%	-619.032	-50.627	539.145	1.158.177
SUNLIGHT EUROPEAN BATTERY ASSEMBLY SRL	10%	10%	-7.899	-31.892	41.986	49.885

Δεν διανεμήθηκαν μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές κατά τη διάρκεια των ετών 2019 και 2018. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες των εν λόγω θυγατρικών προ εγγραφών απαλοιφής των ενδοομιλικών συναλλαγών.

	2019	2018
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	4.012.201	3.973.428
Κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	7.817.344	3.190.494
Σύνολο Ενεργητικού	11.829.545	7.163.922
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	633.941	801.291
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	9.680.447	3.505.154
Σύνολο Υποχρεώσεων	10.314.388	4.306.445
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	934.026	1.649.415
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	581.131	1.208.062
	2019	2018
Πωλήσεις	17.135.228	2.709.109
Σύνολο συγκεντρωτικών κερδών / ζημιών χρήσης μετά φόρων	-1.342.320	-600.687
Ιδιοκτήτες της μητρικής	-715.389	-518.168
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-626.931	-82.519
	2019	2018
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	1.230.163	858.249
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	-406.143	-1.142.556
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-188.060	640.418
Καθαρές ταμειακές ροές	635.960	356.111

11 Ενσώματα πάγια

Η ανάλυση των ενσώματων παγίων του Ομίλου παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	Σύνολο
Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	38.939.440	69.499.009	7.356.895	902.034	116.697.378
Προσθήκες	8.668.748	11.072.415	1.518.558	9.128.150	30.387.871
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-384.131	-6.540.691	-224.635	0	-7.149.457

Κατεστραμμένα Πάγια από την πυρκαγιά	-9.439.336	-26.523.672	-1.708.019	-231.477	-37.902.504
Αναταξινόμησης	7.000	894.811	0	-901.811	0
Συναλλαγματικές διαφορές	0	-30	-109	0	-139
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	37.791.721	48.401.843	6.942.689	8.896.895	102.033.148
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2018	-5.388.513	-26.128.629	-4.706.160	0	-36.223.302
Αποσβέσεις χρήσης	-1.421.035	-3.471.133	-539.952	0	-5.432.120
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	247.216	4.383.972	109.601	0	4.740.789
Αποσβέσεις Κατεστραμμένων παγίων από την πυρκαγιά	1.506.649	9.756.690	1.016.408	0	12.279.747
Λοιπές Τακτοποιήσεις	435.949	0	0	0	435.949
Συναλλαγματικές διαφορές	0	26	108	0	134
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-4.619.734	-15.459.075	-4.119.996	0	-24.198.804
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	33.171.988	32.942.768	2.822.694	8.896.895	77.834.344

Ο ΟΜΙΛΟΣ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	Σύνολο
Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	37.791.720	48.403.169	6.941.364	8.896.894	102.033.147
Προσθήκες	13.164.755	24.943.126	1.744.565	6.313.072	46.165.517
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-172.313	0	-59.249	0	-231.563
Αναταξινόμησης	4.782.833	4.001.631	110.898	-8.895.361	0
Συναλλαγματικές διαφορές	-1.256	-820	-1.978	0	-4.054
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	55.565.738	77.347.105	8.735.599	6.314.605	147.963.047
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2019	-4.619.733	-15.459.245	-4.119.825	0	-24.198.804
Αποσβέσεις χρήσης	-1.764.114	-3.560.841	-625.451	0	-5.950.406
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	110.126	0	29.896	0	140.022
Λοιπές Τακτοποιήσεις					0
Συναλλαγματικές διαφορές	1.052	608	1.583	0	3.242
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2019	-6.272.670	-19.019.479	-4.713.797	0	-30.005.946
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	49.293.068	58.327.626	4.021.802	6.314.605	117.957.101

Στα ανωτέρω πάγια του Ομίλου περιλαμβάνονται και δικαιώματα χρήσης παγίων που έχουν αναγνωρισθεί από συμβάσεις μισθώσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16, τα οποία αναλύονται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε €	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	2.555.530	1.331.629	969.011	4.856.170
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	0	0	0	0
Προσθήκες	1.573.289	0	108.058	1.681.347
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-319.266	0	-121.371	-440.637
Κατεστραμμένα Πάγια από την πυρκαγιά	0	-24.862	0	-24.862
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	3.809.553	1.306.768	955.698	6.072.018
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2018	-463.318	-536.553	-261.682	-1.261.553
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	0	0	0	0
Αποσβέσεις χρήσης	-626.977	-438.352	-168.917	-1.234.245
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	244.578	0	41.268	285.846
Αποσβέσεις Κατεστραμμένων παγίων από την πυρκαγιά	0	13.121	0	13.121
Λοιπές Τακτοποιήσεις	435.949	0	0	435.949
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-409.768	-961.783	-389.330	-1.760.882
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	3.399.785	344.984	566.367	4.311.136

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Ποσά σε €	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	3.809.553	1.306.768	955.698	6.072.018
Προσθήκες	218.589	0	166.069	384.657
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-174.587	0	-54.215	-228.803
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	3.853.554	1.306.768	1.067.551	6.227.873
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2019	-409.768	-961.783	-389.330	-1.760.882
Αποσβέσεις χρήσης	-615.238	-326.787	-176.013	-1.118.038
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	111.179	0	29.766	140.945

Λοιπές Τακτοποιήσεις	0	0	0	0
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2019	-913.827	-1.288.570	-535.577	-2.737.975
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.939.727	18.197	531.974	3.489.899

Η ανάλυση των ενσώματων παγίων της Εταιρείας παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	30.218.638	53.168.232	6.149.498	901.812	90.438.180
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	8.587.913	15.450.436	928.822	222	24.967.393
Προσθήκες	7.188.689	10.673.599	1.178.221	9.128.150	28.168.659
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-384.131	-6.540.691	-178.709	0	-7.103.531
Κατεστραμμένα Πάγια από την πυρκαγιά	-9.439.336	-26.523.672	-1.708.019	-231.477	-37.902.504
Αναταξινόμησης	7.000	894.811	0	-901.811	0
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	36.178.773	47.122.716	6.369.813	8.896.894	98.568.197
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2018	-4.912.031	-23.458.374	-4.185.849	0	-32.556.254
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	-458.025	-2.353.533	-337.057	0	-3.148.615
Αποσβέσεις χρήσης	-1.194.218	-3.418.826	-501.361	0	-5.114.405
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	247.216	4.383.972	63.674	0	4.694.862
Αποσβέσεις Κατεστραμμένων παγίων από την πυρκαγιά	1.506.649	9.756.690	1.016.408	0	12.279.747
Λοιπές Τακτοποιήσεις	435.949	0	0	0	435.949
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-4.374.460	-15.090.071	-3.944.185	0	-23.408.716
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	31.804.313	32.032.645	2.425.629	8.896.894	75.159.481

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	Σύνολο
Ποσά σε €					
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	36.178.773	47.122.716	6.369.813	8.896.894	98.568.197
Προσθήκες	12.922.994	24.732.404	1.580.722	6.309.072	45.545.191
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-41.699		-59.249		-100.949
Αναταξινόμησης	4.782.833	4.001.631	110.898	-8.895.361	0

Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	53.842.900	75.856.751	8.002.183	6.310.605	144.012.439
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2019	-4.374.460	-15.090.071	-3.944.185	0	-23.408.716
Αποσβέσεις χρήσης	-1.525.741	-3.488.991	-555.507		-5.570.239
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	22.587		29.896		52.483
Λοιπές Τακτοποιήσεις		1.386	-1.386		0
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2019	-5.877.613	-18.577.676	-4.471.182	0	-28.926.471
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	47.965.287	57.279.075	3.531.001	6.310.605	115.085.968

Στα ανωτέρω πάγια της Εταιρείας περιλαμβάνονται και δικαιώματα χρήσης παγίων που έχουν αναγνωρισθεί από συμβάσεις μισθώσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16, τα οποία αναλύονται ως εξής:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Ποσά σε €				
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	2.168.604	1.331.629	875.174	4.375.407
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	254.038	0	93.837	347.875
Προσθήκες	491.353	0	108.058	599.411
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-319.266	0	-121.371	-440.637
Κατεστραμμένα Πάγια από την πυρκαγιά	0	-24.862	0	-24.862
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.594.729	1.306.768	955.698	4.857.195
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2018	-412.433	-536.553	-238.356	-1.187.342
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	-32.428	0	-23.326	-55.754
Αποσβέσεις χρήσης	-406.050	-438.352	-168.917	-1.013.318
Αποσβέσεις πωληθέντων / αποσυρθέντων	244.578	0	41.268	285.846
Αποσβέσεις Κατεστραμμένων παγίων από την πυρκαγιά	0	13.121	0	13.121
Λοιπές Τακτοποιήσεις	435.949	0	0	435.949
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-170.384	-961.783	-389.330	-1.521.498
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.424.345	344.984	566.367	3.335.697

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Οικόπεδα, & Κτίρια	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Ποσά σε €				
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	2.594.729	1.306.768	955.698	4.857.195
Προσθήκες			128.263	128.263
Πωλήσεις / Αποσύρσεις	-41.699		-54.215	-95.915
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.553.030	1.306.768	1.029.745	4.889.543
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2019	-170.384	-961.783	-389.330	-1.521.498
Αποσβέσεις χρήσης	-390.812	-326.787	-170.657	-888.256
Αποσβέσεις πωληθέντων αποσυρθέντων	22.587		29.766	52.353
Λοιπές Τακτοποιήσεις				0
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2019	-538.609	-1.288.570	-530.221	-2.357.401
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.014.421	18.197	499.524	2.532.142

Εντός του έτους ολοκληρώθηκε η αποκατάσταση του εργοστασίου της Ξάνθης από την καταστροφή που επήλθε λόγω της πυρκαγιάς του 2018, ενώ η εταιρεία προχώρησε και σε πρόγραμμα επέκτασης της παραγωγικής δυναμικότητας κατά 25%, γεγονός που απεικονίζεται και από την σημαντική αξία των προσθηκών εντός της χρήσης.

Επί των ενσώματων παγίων πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων παγίων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά σε ζημιά απομείωσης, η οποία αναγνωρίζεται απευθείας σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων. Το μεγαλύτερο μέρος που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση και της αξίας λόγω χρήσης (value in use), αποτελεί και την ανακτήσιμη αξία του παγίου. Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν προέκυψε ανάγκη περαιτέρω απομείωσης επί των παγίων για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

12 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Ο Όμιλος επενδύει σε προγράμματα ανάπτυξης νέων εφαρμογών – τεχνολογιών στην παραγωγή βιομηχανικών μπαταριών και συσσωρευτών για αμυντικές εφαρμογές. Σημειώνεται ότι, ο Όμιλος έχει στρατηγικό στόχο την καινοτομία και προς τούτο σταθερά επενδύει στην έρευνα και ανάπτυξη, με στόχο την σχεδίαση προϊόντων για νέες εφαρμογές (όπως για παράδειγμα οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας), την βελτίωση της ποιότητας, της αξιοπιστίας και του χρόνου ζωής των υφιστάμενων προϊόντων, την ανάπτυξη λύσεων σε εναλλακτικές τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας και την βελτίωση λειτουργιών της παραγωγικής διαδικασίας. Επίσης στα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνεται κυρίως το κόστος απόκτησης και ανάπτυξης λογισμικών προγραμμάτων.

Οι μεταβολές του λογαριασμού των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

Ο ΟΜΙΛΟΣ (Ποσά σε €)	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	2.411.443	9.046.605	302.469	11.760.516
Προσθήκες	44.803	0	404.357	449.160
Συναλλαγματικές διαφορές	-4	0	0	-4
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.456.242	9.046.605	706.825	12.209.672
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2018	-2.312.960	-6.296.129	-302.469	-8.911.558
Αποσβέσεις χρήσης	-46.059	-437.609	-32.547	-516.215
Συναλλαγματικές διαφορές	4	0	0	4
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-2.359.015	-6.733.738	-335.016	-9.427.769
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	97.226	2.312.866	371.809	2.781.902

Ο ΟΜΙΛΟΣ (Ποσά σε €)	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	2.456.242	9.046.605	706.825	12.209.672
Προσθήκες	188.355	0	57.901	246.256
Συναλλαγματικές διαφορές	-108	0	0	-108
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.644.489	9.046.605	764.726	12.455.820
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2019	-2.359.016	-6.733.738	-335.015	-9.427.769
Αποσβέσεις χρήσης	-66.376	-437.609	-88.205	-592.189
Συναλλαγματικές διαφορές	107	0	0	107
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2019	-2.425.285	-7.171.347	-423.220	-10.019.852
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	219.204	1.875.257	341.506	2.435.968

Οι μεταβολές του λογαριασμού των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ποσά σε €)	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	2.365.936	6.450.134	302.469	9.118.538
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	4.451	0	0	4.451
Προσθήκες	44.803	0	399.071	443.875
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.415.190	6.450.134	701.540	9.566.864
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2018	-2.269.130	-5.026.022	-302.468	-7.597.620
Προσθήκες λόγω συγχώνευσης	-2.874	0	0	-2.874
Αποσβέσεις χρήσης	-45.960	-223.519	-32.106	-301.585
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2018	-2.317.964	-5.249.540	-334.575	-7.902.079
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	97.226	1.200.592	366.966	1.664.784

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ποσά σε €)	Λογισμικό	Έξοδα Ανάπτυξης	Λοιπά Άυλα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	2.415.190	6.450.134	701.540	9.566.864
Προσθήκες	121.203		55.000	176.203
Μικτή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.536.394	6.450.134	756.540	9.743.067
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 1 Ιανουαρίου 2019	-2.317.964	-5.249.540	-334.575	-7.902.079
Αποσβέσεις χρήσης	-55.167	-223.519	-87.148	-365.833
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις την 31 Δεκεμβρίου 2019	-2.373.131	-5.473.059	-421.722	-8.267.912
Καθαρή Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	163.262	977.074	334.818	1.475.154

13 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι θυγατρικές της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 10. Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης οι συμμετοχές, έχουν αποτιμηθεί στην αξία κτήσης τους μειωμένη με τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης επί της αξίας τους. Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται η καθαρή αξία των θυγατρικών κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Επωνυμία εταιρείας	31/12/2019	31/12/2018
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	1.020.000	1.939.540
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	422.547	422.547
SUNLIGHT EUROPEAN BATTERY ASSEMBLY SRL	900.000	900.000
ECORBA SRL	50.000	0
Σύνολο	2.392.547	3.262.087

Η ανάλυση της κίνηση του κονδυλίου «Επενδύσεις σε θυγατρικές» κατά την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση έχει ως εξής:

Ποσά σε €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	3.262.087	20.480.027
Διαγραφή λόγω Συγχώνευσης	0	-17.917.940
Μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	0	800.000
Πώληση Μεριδίου χωρίς απώλεια ελέγχου	0	-100.000
Σύσταση θυγατρικών	50.000	0
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές	-919.540	0
Υπόλοιπο λήξης	2.392.547	3.262.087

Σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές και τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Ο σχετικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται και νωρίτερα, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ενδεχόμενης ζημιάς απομείωσης. Η αξιολόγηση που διενεργείται, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και σε ενδογενείς παράγοντες.

Εντός της χρήσης που έληξε την 31/12/2019 η εταιρεία προχώρησε σε περαιτέρω απομείωση της συμμετοχής της στην εταιρεία "Advanced Lithium Systems Europe Αμυντικών Εφαρμογών ΑΕ" ύψους € 920 χιλ. και πλέον η αξία της εν λόγω συμμετοχής στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης την 31.12.2019 ανέρχεται σε € 1.020 χιλ.. Οι βασικές παραδοχές και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκαν για την αποτίμηση της συγκεκριμένης συμμετοχής αναλύονται ακολούθως:

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Η ανακτήσιμη αξία της ΜΔΤΡ καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από την ΜΔΤΡ (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών). Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

Βασικές παραδοχές ανά ΜΔΤΡ	Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίων (WACC)		Σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων	
	2019	2018	2019	2018
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	9,3%	10,7%	38,5%	13,20%

• Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ

Ο υπολογισμός των εκτιμώμενων ταμειακών ροών προκύπτει από εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- Τα επιχειρηματικά σχέδια καταρτίζονται βάσει μίας μέγιστης περιόδου 5ετίας. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξαγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις σταθερών ποσοστών ανάπτυξης, τα οποία παραμένουν σταθερά και αποτυπώνουν τις εκτιμήσεις για τον μακροπρόθεσμο στόχο ανάπτυξης της ΜΔΤΡ.
- Τα επιχειρηματικά σχέδια βασίζονται σε πρόσφατα καταρτισμένους προϋπολογισμούς και εκτιμήσεις.
- Επί αυτών χρησιμοποιούνται προϋπολογιστικά μεγέθη πωλήσεων και περιθώρια μεικτού κέρδους, καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις με τη χρήση εύλογων παραδοχών.

• Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC)

Η μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους κεφαλαίων (WACC) αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών της ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του δανεισμού, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Ο προσδιορισμός του WACC περιλαμβάνει έναν αριθμό παραμέτρων (όπως την απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς, τον ειδικό κίνδυνο της χώρας και το equity risk premium).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη μελέτη απομείωσης, ενδέχεται να μεταβληθούν περαιτέρω μελλοντικά. Πιθανές μεταβολές σε ορισμένες μεταβλητές, όπως είναι τα προεξοφλητικά επιτόκια, ενδεχομένως να έχουν επίπτωση στην αξία λόγω χρήσης των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

• Σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων

Ο σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης των πωλήσεων της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών συνδέεται με πολλαπλούς ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες, όπως η ζήτηση μπαταριών στις αγορές όπου δραστηριοποιείται η ΜΔΤΡ, τα επίπεδα παραγωγής και το μείγμα πωλήσεων ανά τύπο μπαταρίας.

Ο σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης πωλήσεων την πενταετία εμφανίζεται υψηλός καθώς οι πωλήσεις στο έτος βάσης (2019) είναι ιδιαίτερα χαμηλές. Αν επαναυπολογιστεί ο δείκτης με έτος βάσης την επόμενη χρονιά όπου υπάρχουν συμβασιοποιημένες πωλήσεις ο δείκτης ανέρχεται στο 6,6%.

Ανάλυση ευαισθησίας επί των βασικών παραδοχών

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη μελέτη απομείωσης, ενδέχεται να μεταβληθούν περαιτέρω μελλοντικά. Πιθανές μεταβολές σε ορισμένες μεταβλητές, όπως είναι τα προεξοφλητικά επιτόκια, ενδεχομένως να έχουν επίπτωση στην αξία λόγω χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού της Εταιρείας.

Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της. Την 31/12/2019 από την σχετική ανάλυση όλων των ανωτέρω παραγόντων προέκυψε ανάγκη περαιτέρω απομείωσης στην επένδυση της Εταιρείας στη θυγατρική ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ κατά € 920 χιλ..

14 Επενδύσεις σε συγγενείς

Ο Όμιλος έχει τις παρακάτω συμμετοχές σε συνδεδεμένες εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (το αντικείμενο δραστηριότητας και τα κατεχόμενα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου στις εν λόγω επενδύσεις, παρουσιάζονται αναλυτικά στην σημείωση 10 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

Ο Όμιλος, βασιζόμενος στη συνεισφορά των συνδεδεμένων στα κέρδη/(ζημιές) προ φόρων του Ομίλου, έκρινε ότι καθεμία από τις συνδεδεμένες εταιρείες ξεχωριστά είναι επουσιώδης και για τον λόγο αυτό γνωστοποιεί στον παρακάτω πίνακα, συγκεντρωτικά το ποσοστό του για αυτές τις συνδεδεμένες εταιρείες:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	1.104.211	2.219.048	669.847	744.661
Μεταβολή συμμετοχής σε συγγενή	0	0	0	0
Μεταβίβαση συμμετοχής ως μέρος μεταβιβαζόμενου κλάδου	0	-1.109.401	0	-74.814
Συμμετοχή σε κέρδη / (ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	38.043	61.527	0	0
Συμμετοχή σε κέρδη / (ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες	0	-53.907	0	0
Αναταξινόμησης	-96.412	-13.056	0	0
Υπόλοιπο λήξης	1.045.842	1.104.211	669.847	669.847

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΕΝΟΠΙΟΙΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2017	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2018	ΚΕΡΔΟΣ (ΖΗΜΙΑ)
SUNLIGHT ITALY SRL	30%	436.902	439.868	2.966

ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	24%	618.838	672.111	58.561
Α.Φ.Η.Σ ΑΕ	0%	1.163.308	0	-53.907
Σύνολο		2.219.048	1.111.979	7.620

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΥ ΕΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2018	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ 31/12/2019	ΚΕΡΔΟΣ (ΖΗΜΙΑ)
SUNLIGHT ITALY SRL	30%	439.868	444.644	4.776
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	24%	672.111	705.378	33.267
Σύνολο		1.111.979	1.150.022	38.043

Καμία από τις συνδεδεμένες δεν είναι εισηγμένη σε κάποιο Χρηματιστήριο Αξιών και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν σχετικές χρηματιστηριακές αξίες. Ο Όμιλος δεν έλαβε μερίσματα από τις συγγενείς εταιρείες κατά τις χρήσεις 2019 και 2018.

Μεταβίβαση συμμετοχής σε συγγενή ως μέρος μεταβιβαζόμενου κλάδου

Η Διοίκηση της Εταιρείας εντός του 2018 αποφάσισε την πώληση του κλάδου των καταναλωτικών μπαταριών Toshiba, καθώς και της συμμετοχής στην ΑΦΗΣ ΑΕ η οποία περιλαμβάνεται στον συγκεκριμένο κλάδο, έναντι τιμήματος € 5.360 χιλ. στη βάση μηδενικού καθαρού δανεισμού,, στην εταιρεία WESTNET DISTRIBUTION ΑΕ, θυγατρική του ομίλου OLYMPIA, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα εμπορίας προϊόντων τεχνολογίας. Η εν λόγω πώληση ολοκληρώθηκε την 17/07/2018.

15 Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Αρχή περιόδου	28.159	28.159	28.159	28.159
Διαγραφές Επενδύσεων	0	0	0	0
Υπόλοιπο λήξεως	28.159	28.159	28.159	28.159

Στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνονται συμμετοχικοί τίτλοι μη εισηγμένων εταιρειών συνολικής αξίας € 28.159. Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν πραγματοποιήθηκε καμία μεταβολή στο παρόν κονδύλι.

16 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Περιγραφή				
Απαίτηση αποζημίωσης έναντι τρίτων	0	10.007.425	0	10.007.425
Μακροπρόθεσμο τμήμα εμπορικών απαιτήσεων	0	14.801	0	14.801
Επιχορηγήσεις εισπρακτέες από ΟΑΕΔ	3.959.140	3.959.140	3.959.140	3.959.140
Δοθείσες εγγυήσεις	288.969	239.230	257.464	217.955
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	170.000	170.000	170.000	170.000
Σύνολο	4.418.109	14.390.597	4.386.605	14.369.321
Προβλέψεις απομείωσης	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
Κόστος προεξόφλησης μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	0	-2.388.115	0	-2.388.115
Υπόλοιπο λήξεως	4.248.109	11.832.482	4.216.605	11.811.206

Στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνονται κυρίως επιχορηγήσεις εισπρακτέες από τον ΟΑΕΔ ποσού €3.959 χιλ., οι οποίες σχετίζονται με εν εξελίξει δικαστικές διεκδικήσεις. Πιο συγκεκριμένα, από το συγκεκριμένο ποσό:

(α) ποσό € 3.822 χιλ. αφορά σε επιδότηση κόστους μισθοδοσίας που θεσπίστηκε δυνάμει του άρθρου 21 του Ν. 1767/1988, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 Ν. 1836/1989 και ισχύει, συνίσταται δε στη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης από τον Ο.Α.Ε.Δ. στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις που βρίσκονται εγκατεστημένες στην περιοχή Δ' του αναπτυξιακού νόμου 1262/1982, στις οποίες περιλαμβάνεται και ο νομός Ξάνθης (σημειώνεται ότι με την υπ' αριθμ. 13311/273/11.4.2016 ΚΥΑ, η επιδότηση του κόστους μισθοδοσίας καταργήθηκε από τις 11/04/2016 και εντεύθεν, χωρίς η κατάργηση αυτή να αφορά σε ήδη γεγεννημένες αξιώσεις, όπως αυτές της Εταιρείας) και

(β) ποσό €138 χιλ. αφορά σε επιδότηση κόστους μισθοδοσίας πτυχιούχων ανώτερης ή ανώτατης σχολής των νομών Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου δυνάμει του άρθρου 59 παρ. 2 Ν. 2324/1995.

Οι εν λόγω επιδοτήσεις έχουν εξοφληθεί κατά το μέρος που αφορά σε απαιτήσεις της Εταιρείας από τον ΟΑΕΔ για την περίοδο μέχρι και το α' εξάμηνο του 2010 (με τις τελευταίες καταβολές να έχουν πραγματοποιηθεί εντός του 2013). Δεδομένου ότι η παραγραφή των εν λόγω απαιτήσεων είναι πενταετής (άρθρο 86 Ν. 2362/1995) και αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους εντός του οποίου γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, η Εταιρεία, προς προάσπιση των συμφερόντων της, προέβη στην δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων αυτών και την άσκηση αγωγών κατά του ΟΑΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των άρθρων 105 ΕισΝΑΚ και 71 ΚΔΔ. Με τις εν λόγω αγωγές η Εταιρεία αξιώνει αποζημίωση για τη μη καταβολή των ως άνω επιδοτήσεων. Σημειώνεται δε, ότι οι σχετικές επιχορηγήσεις της περιόδου 01/07/2010 έως και 30/6/2012 είχαν εκχωρηθεί από την Εταιρεία σε Ελληνική Τράπεζα, ως εγγύηση για την λήψη χρηματοδότησης, η οποία έχει επίσης ασκήσει αγωγή αποζημίωσης, υπό τον κίνδυνο της παραγραφής. Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με την εξέλιξη της συγκεκριμένης υπόθεσης, παρουσιάζονται στην επεξηγηματική σημείωση 36.1 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Με βάση την εξέταση των γεγονότων και τη γνωμοδότηση του εξωτερικού νομικού συμβούλου που χειρίζεται την υπόθεση, η διοίκηση εκτιμά ότι οι ως άνω αγωγές πιθανολογείται βάσιμα ότι θα γίνουν δεκτές στο σύνολό τους και ότι τα εν λόγω ποσά είναι στο σύνολό τους ανακτήσιμα.

Εκχώρηση απαίτησης αποζημίωσης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου σε συνδεδεμένο μέρος

Στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 περιλαμβάνονταν και «απαίτηση για αποζημίωση έναντι τρίτων» ποσού € 10.007 χιλ., η οποία σε παρούσες αξίες (προεξοφλημένη) ανερχόταν σε ποσό €7.620 χιλ.

Το ποσό αφορά σε πρόωρη καταβολή αποζημίωσης (πριν την τυχόν δικαστική της αναγνώριση) και σχετίζεται με εν εξελίξει δικαστική διαδικασία σχετιζόμενη με φερόμενη ζημία που έχει υποστεί το Ελληνικό Δημόσιο (από ενέργειες πρώην υπαλλήλου της και τρίτων προς την Εταιρεία εμπλεκόμενων μερών) ανερχόμενη σε €7.480 χιλ. πλέον τόκων. Με την εν λόγω καταβολή, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2014, η Εταιρεία δεν απεδέχθη την οποιαδήποτε ευθύνη της (πέραν της εκ της προσθήσεως του πρώην υπαλλήλου της) και δεν ανέλαβε ούτε αναγνώρισε ότι υπέχει την οποιαδήποτε υποχρέωση ατομικά ή σε ολόκληρο για την καταβολή οποιουδήποτε ποσού που τυχόν θα κληθούν να καταβάλλουν τρίτοι εμπλεκόμενοι στην υπόθεση.

Η εν λόγω ποινική υπόθεση άρχισε να εκδικάζεται την 29/11/2016 και την 16/01/2019 εκδόθηκε η υπ' αρ. 213/16.1.2019 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων, σύμφωνα με την οποία αθώωθηκαν τα

εμπλεκόμενα μέρη. Περαιτέρω αναμένεται να καθαρογραφθεί η ως άνω απόφαση και να παρέλθει το χρονικό διάστημα των 30 ημερών από την καθαρογραφή της, εντός του οποίου δύναται να ασκηθεί αναίρεση από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Κατόπιν, η ως άνω απόφαση καθίσταται αμετάκλητη. Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων, η εν λόγω διαδικασία δεν έχει ολοκληρωθεί.

Μετά την κατάργηση, εντός του 2019, της παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν 4312/2014 η αξίωση της Εταιρείας σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου δύναται να επιδιωχθεί δικαστικά είτε α) με υποβολή αιτήματος για εξώδική αναγνώριση απαίτησης στο ΝΣΚ και σε περίπτωση απόρριψης του σχετικού αιτήματος β) με αγωγή σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό.

Την 20η Δεκεμβρίου 2019 η Εταιρεία, με σκοπό την χρηματοδοτική αξιοποίηση της απαίτησης, προέβη στην εκχώρηση χωρίς αναγωγή της απαίτησης προς την συνδεδεμένη εταιρεία OLYMPIA GROUP ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ, θυγατρική του Ομίλου Olympia, έναντι τιμήματος ποσού € 8.100 χιλ. το οποίο και εισέπραξε στο σύνολο του εντός της χρήσης. Το εν λόγω τίμημα βασίστηκε σε σχετική μελέτη αποτίμησης της εύλογης και δίκαιης εμπορικής αξίας της εκχωρούμενης απαίτησης η οποία διενεργήθηκε από ανεξάρτητο ελεγκτικό οίκο. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης της, η δυνατότητα εκχώρησης της συγκεκριμένης απαίτησης σε τρίτο, εξετάστηκε και από ανεξάρτητο νομικό σύμβουλο. Στην βάση της ως άνω νομικής αξιολόγησης συντάχθηκε και το ιδιωτικό συμφωνητικό εκχώρησης με το οποίο και μεταβιβάστηκαν αντί ανταλλάγματος όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της απαίτησης. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα από την συναλλαγή ανήλθε σε έσοδο € 479 χιλ. και αναλύεται στην σημείωση 33.

Εντός της χρήσης δεν αναγνωρίστηκαν προβλέψεις απομείωσης επί των λογαριασμών του παρόντος κονδυλίου.

17 Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εμπορεύματα	1.850.359	2.238.826	1.627.829	2.181.416
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	19.640.818	16.170.372	18.626.472	15.393.839
Παραγωγή σε εξέλιξη	88.810	450.994	88.810	450.994
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	14.428.910	17.961.781	12.685.545	17.212.684
Λοιπά υλικά	1.969.689	1.987.897	1.932.322	1.974.755
Αποθέματα σε τελωνειακή αποταμίευση	776.187	1.292.777	776.187	1.292.777
Μείον προβλέψεις απομείωσης	-3.523.161	-3.106.072	-2.865.392	-2.959.453
Σύνολο	35.231.612	36.996.575	32.871.774	35.547.011

Ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ασφάλιση, φύλαξη) για να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο και τις ενδεχόμενες ζημιές λόγω απώλειας αποθεμάτων από φυσικές καταστροφές, κλοπές, κλπ. Παρά το γεγονός ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε τομέα όπου ο κίνδυνος της τεχνολογικής απαξίωσης των αποθεμάτων δεν είναι σημαντικός, η διοίκηση επανεξετάζει συνεχώς την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων και σχηματίζει κατάλληλες προβλέψεις, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Κατά την 31/12/2019, προέκυψε ανάγκη διενέργειας επιπλέον πρόβλεψης ποσού €528 χιλ. Η κίνηση των προβλέψεων για απαξίωση αποθεμάτων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2019 και 2018 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πρόβλεψη αποθεμάτων έναρξης	-3.106.072	-3.212.031	-2.959.453	-3.037.868
Πρόβλεψη Συγχωνευόμενης εταιρείας την 01.01.2018	0	0	0	-24.216
Πρόβλεψη χρήσης	-527.579	0	-12.230	0
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη εντός της περιόδου	109.603	105.947	106.291	102.631
Συναλλαγματική Διαφορά	886	12	0	0
Πρόβλεψη αποθεμάτων λήξης	-3.523.162	-3.106.072	-2.865.392	-2.959.453

18 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πελάτες εσωτερικού	3.161.108	3.063.001	3.384.015	3.172.857
Πελάτες εξωτερικού	19.630.042	11.079.010	23.650.311	12.371.014
Πελάτες επισφαλείς	2.009.989	2.009.989	2.009.989	2.009.989
Πελάτες εκχωρημένοι σε factoring	6.177.562	1.193.570	6.177.562	1.193.570
Πελάτες δημοσίου	1.254.104	857.473	1.254.104	857.473
Επιταγές εισπρακτέες	225.222	163.798	225.222	163.798
Σύνολο	32.458.026	18.366.842	36.701.202	19.768.701
Μείον: Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	-11.561.619	-11.992.360	-11.450.815	-11.900.815
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	20.896.407	6.374.482	25.250.387	7.867.886

Όλες οι παραπάνω απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφλησή τους κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η Εταιρεία από την 1η Ιανουαρίου 2018 εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για την απομείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στα υπόλοιπα των εμπορικών απαιτήσεων την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

Για τις εμπορικές απαιτήσεις, η Εταιρεία έχει υπολογίσει τις εκτιμώμενες πιστωτικές ζημίες (ECLs) με βάση τις αναμενόμενες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής πιστωτικές ζημίες. Για όλα τα υπόλοιπα που εκκρεμούν για περισσότερο από 90 ημέρες, η Εταιρεία εξέτασε τον κίνδυνο αθέτησης, τις καθυστερημένες ημέρες και τις ιστορικές ζημίες από πιστωτικές αξίες προσαρμοσμένες ώστε να αντισταθμίζουν τις τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες ανά πελάτη προκειμένου να καθοριστούν οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για κάθε μεμονωμένο υπόλοιπο εμπορικών απαιτήσεων. Ο κίνδυνος της αθέτησης όπως καθορίζεται από τα ιστορικά στοιχεία έχει ενσωματώσει τον παράγοντα του χρόνου δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες συναλλαγές. Σημειώνεται ότι κατά την 31/12/2018 εξαιτίας των εγγενών αβεβαιοτήτων λόγω της πυρκαγιάς και της διακοπής της δραστηριότητας της εταιρείας, η Διοίκηση είχε ορίσει αυστηρότερα κριτήρια αναφορικά με τον κίνδυνο της αθέτησης.

Επιπλέον, η μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, πέρα από τα ιστορικά στοιχεία των πελατών, βασίζεται και σε ένα κατάλληλα σχεδιασμένο μακροοικονομικό μοντέλο το οποίο λαμβάνει υπόψη του μια ομάδα

σημαντικών παραγόντων (όπως ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ, ο πληθωρισμός, δείκτες κατανάλωσης, παραγωγής, κατασκευών κτλ) καθώς επίσης και γενικούς στατιστικούς δείκτες της αγοράς προκειμένου να καθορίσει τις μελλοντικές προοπτικές και εξελίξεις. Παράλληλα, λαμβάνονται υπόψιν μελέτες και προβλέψεις από δημόσιους οργανισμούς και φορείς προκειμένου να υπάρξει καλύτερη προσέγγιση των βραχυπρόθεσμων εξελίξεων της οικονομίας (του προσεχούς 12μηνου). Κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, το ως άνω μοντέλο έχει ενσωματώσει την προοπτική μιας ουδέτερης προς θετική εξέλιξης για την μελλοντική οικονομική κατάσταση.

Μετά την ως άνω αξιολόγηση, η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2019 και 31/12/2018 έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Στην αρχή της περιόδου	-11.992.360	-12.992.657	-11.900.815	-12.900.815
Προβλέψεις Χρήσης	-21.470	0	0	0
Αναστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	450.000	1.000.215	450.000	1.000.000
Λοιπές Μεταβολές (μεταφορές, συναλλαγματικές διαφορές κ)	2.210	82	0	0
Στο τέλος της περιόδου	-11.561.619	-11.992.360	-11.450.815	-11.900.815

Ο Όμιλος, παρά τη μικρή έκθεσή του στην Ελληνική αγορά και τη μεγάλη διασπορά του πελατολογίου του, λόγω της δραστηριοποίησης του σε περιβάλλον υψηλών πιστωτικών κινδύνων, έχει καθορισμένες πολιτικές και εργαλεία για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου κινδύνου (βλέπε σχετικά και σημείωση 42). Επίσης, έχει διενεργήσει τις απαιτούμενες προβλέψεις απομείωσης, προκειμένου να αντιμετωπίσει ενδεχόμενες ζημιές από τον συγκεκριμένο κίνδυνο.

Η χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2019 και 31/12/2018 έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	19.416.196	5.847.634	23.261.258	6.306.346
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:				
< 90 ημέρες	1.469.998	424.755	1.790.348	1.330.004
<91 - 180 ημέρες	171	100.278	34.056	187.990
<181 - 360 ημέρες	10.042	1.815	164.725	43.546
> 360 ημέρες	0	0		0
Σύνολο	20.896.407	6.374.482	25.250.387	7.867.886

19 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων	277.549	501.449	277.549	501.449
Αγορές υπό παραλαβή	5.138.176	2.586.000	4.540.027	2.586.000
Απαιτήσεις ΦΠΑ & παρακρατούμενων φόρων	4.927.036	3.861.646	4.605.279	3.562.476
Προκαταβολές προμηθευτών	2.939.571	9.450.696	2.807.507	9.293.078
Έσοδα χρήσης εισπρακτέα	159.000	90.621	159.000	90.621
Έξοδα επομένων χρήσεων	562.226	390.888	548.593	382.663
Απαιτήσεις έναντι ασφαλιστικής αποζημίωσης	0	48.000.000	0	48.000.000
Λοιπές απαιτήσεις	329.070	418.668	292.207	402.772
Σύνολο	14.332.627	65.299.969	13.230.163	64.819.061

Τον Δεκέμβριο του 2018, μετά την ολοκλήρωση των εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης και ενώ εκκρεμούσε η ολοκλήρωση του νομικού τμήματος της διαδικασίας της ασφαλιστικής αποζημίωσης, η Εταιρεία συμφώνησε με το Συνασφαλιστικό Σχήμα (ήτοι το σχήμα των ασφαλιστικών εταιρειών που είχε την ασφαλιστική κάλυψη έναντι της πυρκαγιάς που ξέσπασε στο εργοστάσιο της Εταιρίας στο Νέο Όλβιο Ξάνθης, τον Μάιο του 2018), στη λήψη ποσού € 66 εκ., ως το τελικό συνολικώς καταβλητέο ασφάλισμα. Η Εταιρεία είχε ήδη εισπράξει εν είδη προκαταβολής έναντι ασφαλισματος ποσό € 18 εκ. και ως εκ τούτου το υπόλοιπο ποσό των € 48 εκ. περιλαμβάνεται στο ανωτέρω κονδύλι κατά την 31.12.2018. Το συγκεκριμένο ποσό εισπράχθηκε εντός του πρώτου εξαμήνου του 2019.

Όλες οι παραπάνω απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφλησή τους κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε έλεγχο απομείωσης των παραπάνω απαιτήσεων και σχηματίζει, εφόσον τούτο απαιτείται, τις απαραίτητες προβλέψεις.

Στις λοιπές απαιτήσεις του παρόντος κονδυλίου περιλαμβάνονται και απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (βλ. περαιτέρω σημείωση 41 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων).

20 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μετρητά στο ταμείο	7.661	5.669	5.418	4.825
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	7.869.611	13.607.772	6.021.054	12.382.532
Σύνολο	7.877.272	13.613.441	6.026.472	12.387.357

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά καθώς και τραπεζικές καταθέσεις σε ευρώ, δολάριο και RON, διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Οι καταθέσεις σε τράπεζες τοκίζονται με κυμαινόμενα επιτόκια και βασίζονται στα μηνιαία επιτόκια καταθέσεων τραπεζών. Το σταθμισμένο κατά μέσο όρο επιτόκιο την ημερομηνία αναφορά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ήταν 0% (31^η Δεκεμβρίου 2018: 0%).

Τα έσοδα από τόκους από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε τράπεζες λογιστικοποιούνται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έσοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

21 Ίδια κεφάλαια

i) Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Ονομαστική αξία μετοχής	Αριθμός μετοχών (τεμάχια)	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2019	2,93	15.151.860	44.394.950	38.985.693	83.380.643
31η Δεκεμβρίου 2019	2,93	15.151.860	44.394.950	38.985.693	83.380.643

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης δεν πραγματοποιήθηκε ουδεμία μεταβολή στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας. Το ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε €44,4 εκ. και διαιρείται σε 15.151.860 μετοχές ονομαστικής αξίας €2,93 εκάστη. Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο είναι ίδιο με τις μετοχές που έχουν εκδοθεί και διατεθεί σε μετόχους και είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ονομαστική αξία κάθε μίας μετοχής της Εταιρείας είναι €2,93 (31^η Δεκεμβρίου 2018: € 2,93)

ii) Υπέρ το Άρτιο

Το υπέρ το άρτιο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας προέκυψε από την έκδοση μετοχών έναντι μετρητών σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας.

iii) Τακτικό Αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό έχει σχηματιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

iii) Λοιπά Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά ποσού €67,0 εκ. περίπου αφορούν:

- αποθεματικά ποσού €67,5 εκ. που σχηματίστηκαν από κέρδη προηγούμενων χρήσεων κάνοντας χρήση φορολογικών διατάξεων. Τα αποθεματικά αυτά είναι ελεύθερα προς διανομή εφόσον πληρωθεί φόρος 10%. Τα σχηματισθέντα αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων και Νόμων, σύμφωνα την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δε θα διανεμηθούν στους μετόχους. Η διανομή του υπολοίπου των ανωτέρω αποθεματικών μπορεί να πραγματοποιηθεί ύστερα από την έγκριση των μετόχων σε τακτική συνέλευση και εφόσον έχει καταβληθεί ο αναλογών φόρος διανομής.
- Αποθεματικά αναλογιστικών ζημιών, ποσού €(0,50) εκ.

iv) Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί, εργαλεία αντιστάθμισης (OTC συμβόλαια), τα οποία παρακολουθεί μέσω λογιστικής αντιστάθμισης ταμειακών ροών καθώς εντός του 2019 πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για τον εν λόγω χειρισμό με βάση το αναθεωρημένο πρότυπο (ΔΠΧΑ 9). Η διακύμανση της αξίας των εν λόγω συμβολαίων κατά την αποτίμηση των ανοιχτών θέσεων της Εταιρείας την 31/12/2019 επηρέασε απευθείας τα Ίδια κεφάλαια δημιουργώντας αντίστοιχο αποθεματικό το οποίο ανέρχεται σε - €72 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ν) Αποτέλεσμα εις νέον

Οι σωρευμένες ζημιές του ομίλου την 31/12/2019 ανήλθαν στο ποσό € 93 εκ. και την 31/12/2018 στο ποσό € 103 εκ. Οι σωρευμένες ζημιές για την εταιρεία την 31/12/2019 και 31/12/2018 ανήλθαν σε € 92 εκ. και € 102 εκ. αντίστοιχα.

22 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα πρέπει να επιμετρώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Με βάση τα ανωτέρω, η επιμέτρηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατά την 31/12/2019, θα πρέπει να αντανakλά τις επακόλουθες φορολογικές συνέπειες που θα προκύψουν από τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία αναμένει κατά την ημερομηνία αναφοράς να ανακτήσει ή να εξοφλήσει τη λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεών της.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν. 4579/2018, αποφασίσθηκε η σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων κατά 1% ετησίως, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος 2019. Βάσει αυτού, υπολογίστηκε ο αναβαλλόμενος φόρος για την χρήση 2018.

Την 12/12/2019 ψηφίστηκε ο Ν. 4646/2019, βάσει του οποίου τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων φορολογούνται με συντελεστή 24% από το 2019 και εφεξής.

Η επίδραση στα αποτελέσματα της χρήσης από τη μεταβολή του φορολογικού συντελεστή, βάσει των ανωτέρω, ανήλθε σε έξοδο € 55,7 χιλ. για τον Όμιλο και € 50,6 χιλ. για την Εταιρεία αντίστοιχα (βλ. σημείωση 40).

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στον βαθμό που είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Τα συμψηφισμένα ποσά της αναβαλλόμενης φορολογίας για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι τα παρακάτω:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2019		31/12/2018	
	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση
Ενσώματα πάγια	0	4.778.865	0	4.335.537
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	192.261	0	260.569	0
Αποθέματα	1.181.776	0	913.705	0
Εμπορικές Απαιτήσεις	1.834	0	102.627	0
Λοιπές Απαιτήσεις	0	81	0	44.699
Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	171.890	0	166.082	0
Παροχές σε εργαζομένους	173.292	0	149.011	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	441.598	0	2.646.219	0
Λοιπές προβλέψεις	406.766	0	0	1.330.993
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημιές	401.652	0	348.879	0

Σύνολο	2.971.068	4.778.947	4.587.092	5.711.229
Συμφηφισμός	-2.567.218	-2.567.218	-4.319.750	-4.319.750
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ υποχρέωση	403.850	2.211.729	267.343	1.391.480

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2019		31/12/2018	
	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση
Ενσώματα πάγια		4.401.389		3.960.796
Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	192.994		259.710	
Αποθέματα	927.120		861.339	
Εμπορικές Απαιτήσεις	1.834		102.627	
Λοιπές Απαιτήσεις		81		44.699
Αποθεματικό Αναλογιστικών ζημιών	170.861		165.284	
Παροχές σε εργαζομένους	171.804		147.817	
Λοιπές υποχρεώσεις	214.409		2.383.988	
Λοιπές προβλέψεις	406.766	0		1.330.993
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημιές	0	0	0	0
Σύνολο	2.085.786	4.401.470	3.920.766	5.336.488
Συμφηφισμός	-2.085.786	-2.085.786	-3.920.766	-3.920.766
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ υποχρέωση	0	2.315.684	0	1.415.723

Η μεταβολή της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης /υποχρέωσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία, παρουσιάζεται ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	-1.124.137	-3.356.133	-1.415.721	-3.623.115
Αποτελέσματα χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-710.976	2.263.326	-928.304	2.073.508
Αποτελέσματα χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0	0	0
Κινήσεις στην καθαρή θέση	28.573	-30.511	28.342	-30.364
Επίδραση από συγχώνευση	0	0	0	164.250
Λοιπές κινήσεις	-1.338	-820	0	0
Υπόλοιπο λήξης	-1.807.878	-1.124.137	-2.315.683	-1.415.721

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμφηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμφηφιστούν με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη.

Ο Όμιλος αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών (€ 61 χιλ.), καθώς με βάση το εγκεκριμένο επιχειρηματικό πλάνο, η διοίκηση κρίνει ότι υπάρχει δυνατότητα συμφηφισμού των φορολογικών ζημιών με επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη. Στην εταιρεία το 2019 δεν υπάρχουν αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμφηφισμό.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται υπάρχουν οι προϋποθέσεις περαιτέρω βελτίωσης της ανταγωνιστικής του θέσης και κατά συνέπεια του μεριδίου αγοράς, των πωλήσεων και της οργανικής του κερδοφορίας. Συγκεκριμένα, οι βασικές παραδοχές της Διοίκησης που στηρίζουν την αύξηση της οργανικής κερδοφορίας (και κατ' επέκταση την ύπαρξη προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών), όπως αυτή έχει αποτυπωθεί στο ανωτέρω αναφερόμενο επιχειρηματικό πλάνο, είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών προέρχεται από την αλλοδαπή και κυρίως από περιοχές που εμφανίζουν οικονομική ανάπτυξη, η Εταιρεία θα προχωρήσει στην ανάπτυξη νέων και τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων, θα ακολουθήσει ένα λελογισμένο πρόγραμμα επενδύσεων καθώς επίσης θα εξορθολογήσει περαιτέρω το κόστος, λόγω επίτευξης οικονομιών κλίμακας και συνεισφοράς του εργοστασίου ανακύκλωσης στην περιοχή της Κομοτηνής.

23 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η επιχείρηση δεν έχει επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κάποιο ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζομένους της, το οποίο να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων για το σύνολο των εργαζομένων. Ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί η συμβατική υποχρέωση με βάση την ισχύουσα νομοθεσία όπως προκύπτει από το ν. 2112/20 και ν. 3026/54, και όπως αυτοί τροποποιήθηκαν από το ν. 4093/2012, για παροχή ενός εφάπαξ ποσού κατά τη στιγμή της συνταξιοδότησης σύμφωνα με το 40% της κλίμακας ν. 2112/20. Αυτά τα προγράμματα δεν χρηματοδοτούνται και αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 (defined benefit plans) και η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε βάσει αναλογιστικής μελέτης, η οποία καταρτίστηκε από ανεξάρτητο αναλογιστή. Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου, έχει ως εξής:

Μεταβολές στην υποχρέωση Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρή Υποχρέωση στην αρχή της χρήσης	1.260.379	1.140.889
Παροχές πληρωθείσες εργοδότη	-167.743	-84.648
Δαπάνη προς καταχώρηση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	293.746	198.982
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρούνται στην Κατάσταση συνολικών Εσόδων	51.877	5.156
Καθαρή Υποχρέωση στη λήξη της χρήσης	1.438.260	1.260.379
	31/12/2019	31/12/2018
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά το τέλος της χρήσης	1.438.260	1.260.379
Πραγματική αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος κατά το τέλος της χρήσης	0	0
Καθαρή υποχρέωση προς καταχώρηση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης κατά το τέλος της χρήσης	1.438.260	1.260.379

Οι λεπτομέρειες και οι βασικές υποθέσεις της αναλογιστικής εκτίμησης για τις χρήσεις που έληξαν την 31/12/2019 και 31/12/2018 έχουν ως κάτωθι:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2019	31/12/2018
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	129.742	112.465
Δαπάνη τόκου	21.426	20.536
Κόστος προϋπηρεσίας	5.999	0
Κόστος (αποτέλεσμα) διακανονισμών	136.579	65.980
Καθαρό έξοδο χρήσης	293.746	198.982
Ποσό που καταχωρείται στη χρήση στα λοιπά συνολικά έσοδα	51.877	-5.156

Σωρευτικό ποσό στα λοιπά συνολικά έσοδα	-716.208	-664.331
--	-----------------	-----------------

Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Εταιρείας, έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρή υποχρέωση στην αρχή της χρήσης	1.252.408	1.089.324
Υποχρέωση συγχωνευόμενης εταιρείας την 01.01.2018	0	44.442
Παροχές πληρωθείσες εργοδότη	-167.743	-84.648
Δαπάνη προς καταχώρηση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	292.321	198.067
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	50.783	5.223
Καθαρή Υποχρέωση στη λήξη της χρήσης	1.427.769	1.252.408

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά το τέλος της χρήσης	1.427.769	1.252.408
Πραγματική αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος κατά το τέλος της χρήσης	0	0
Καθαρή Υποχρέωση προς καταχώρηση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης κατά το τέλος της χρήσης	1.427.769	1.252.408

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	128.453	111.679
Δαπάνη τόκου	21.290	20.408
Κόστος προϋπηρεσίας	5.999	0
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	136.579	65.980
Καθαρό έξοδο χρήσης	292.321	198.067
Ποσό που καταχωρείται στη χρήση στα Λοιπά συνολικά έσοδα	50.783	-5.223
Σωρευτικό Ποσό στα Λοιπά συνολικά έσοδα	-711.921	-661.138

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ / Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2019	31/12/2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,15%	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	1,50%	2,00%

Κινητικότητα προσωπικού :	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Έτη Προϋπηρεσίας	Ποσοστό Αποχωρήσεων	Ποσοστό Αποχωρήσεων
Από 0 έως 1 έτος	7%	7%
Από 1 έτος έως 5 έτη	5%	5%
Από 5 έτη έως 10 έτη	3%	3%
Από 10 έτη και άνω	0%	0%

Οι παραπάνω παραδοχές αναπτύχθηκαν από τη διοίκηση σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη.

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων είναι το επιτόκιο προεξόφλησης και η αναμενόμενη μεταβολή των μισθών. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις επιδράσεις στην αναλογιστική υποχρέωση από τυχόν μεταβολές των εν λόγω παραδοχών.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	Αναλογιστική Υποχρέωση	Ποσοστιαία Μεταβολή
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	1.315.413	-9%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	1.575.248	10%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	1.553.893	8%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	1.332.108	-7%

24 Δανειακές υποχρεώσεις

Ο δανεισμός του Ομίλου περιλαμβάνει τόσο μακροπρόθεσμης λήξης δάνεια όσο και δάνεια για χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης με βάση τις ανάγκες του. Οι δανειακές υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες) του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Ομολογιακά δάνεια (ΟΔ)	63.172.805	66.102.960	63.172.805	66.102.960
Τραπεζικός δανεισμός	8.531.107	26.093	7.500.000	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.805.223	4.541.756	2.805.223	3.527.602
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα στους επόμενους 12 μήνες	-5.475.435	-4.151.140	-5.222.202	-3.933.173
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	69.033.700	66.519.669	68.255.826	65.697.389
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	16.443.157	34.431.967	16.443.157	34.431.967
Υποχρεώσεις προς εταιρίες factoring	3.457.713	536.187	3.457.713	536.187
Βραχυπρόθεσμο τμήμα μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων	5.475.435	4.151.140	5.222.202	3.933.173
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	25.376.305	39.119.294	25.123.072	38.901.326
Σύνολο δανείων	94.410.006	105.638.963	93.378.898	104.598.715

Ο Όμιλος δεν έχει δάνεια αποτιμώμενα στις εύλογες αξίες. Η λογιστική αξία των δανειακών υποχρεώσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη αξία τους και κατ' επέκταση το επιτόκιο προεξόφλησης που θα χρησιμοποιούνταν για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας εκτιμάται παρόμοιο με τα επιτόκια που ο Όμιλος καταβάλλει.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των χρηματοδοτικών μισθώσεων για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2019 (και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έξοδα» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο δανεισμού για την τρέχουσα χρήση ανήλθε σε 3,9% έναντι 3,8% της προηγούμενης χρήσης.

Αναφορικά με τα ανωτέρω μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια, παρατίθεται ο παρακάτω πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών για τον Όμιλο κατά την 31/12/2019 και 31/12/2018.

Ποσά σε €		Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Δανειακές 31/12/2019	υποχρεώσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Τραπεζικός δανεισμός & Χρηματοδοτική Μίσθωση	Δάνεια με εκχώρηση απαιτήσεων	Δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις	Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων
Έως 1 έτους		4.071.600	17.846.992	3.457.713		25.376.305
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών		3.500.000	1.992.883		15.847	5.508.730
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών		55.601.205	1.917.616			57.518.821
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών			1.766.797			1.766.797
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών			1.548.082			1.548.082
Άνω των 5 ετών			2.691.270			2.691.270
Σύνολο		63.172.805	27.763.641	3.457.713	15.847	94.410.006

Ποσά σε €		Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Δανειακές 31/12/2018	υποχρεώσεις	Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	Τραπεζικός δανεισμός & Χρηματοδοτική Μίσθωση	Δάνεια με εκχώρηση απαιτήσεων	Δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις	Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων
Έως 1 έτους		3.099.685	35.483.422	536.187		39.119.294
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών		4.065.554	767.126		26.093	4.858.773
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών		3.500.000	749.502			4.249.502
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών		55.437.721	689.269			56.126.990
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών			538.232			538.232
Άνω των 5 ετών			746.172			746.172
Σύνολο		66.102.960	38.973.722	536.187	26.093	105.638.963

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου, στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018, αναλύονται ανά είδος και ημερομηνία λήξης, στον πίνακα που ακολουθεί:

Ποσά σε €		Ο ΟΜΙΛΟΣ				
		Υπόλοιπο στις 31/12/2019			Υπόλοιπο στις 31/12/2018	
	Εταιρεία	Λήξη	Μακροπρόθεσμο	Πληρωτέο την επόμενη χρήση	Μακροπρόθεσμο	Πληρωτέο την επόμενη χρήση
1)ΟΔ EFG Eurobank	SYSTEMS	30/12/2022	12.693.954	3.000.000	14.693.954	2.000.000
2)ΟΔ EFG Eurobank	SYSTEMS	27/6/2020	1.071.600	1.071.600	2.171.285	1.099.685
Κ.Ο.Δ.	SYSTEMS	20/6/2022	49.407.251	0	49.237.721	0
E.I.B.	SYSTEMS	26/8/2026	7.500.000	576.923		
ALPHA Finance Lease	SYSTEMS	23/1/2020	10.307	10.307	275.004	275.004
Συμβάσεις μισθώσεων	SYSTEMS		2.794.916	563.372	3.252.598	558.485
Συμβάσεις μισθώσεων	SEBA		792.344	212.304	932.352	172.886
Συμβάσεις μισθώσεων	ROMANIA		222.916	40.930	81.802	45.082
Συμβάσεις πιστωτικών γραμμών	ALSE DE		15.847		26.093	
Σύνολο			74.509.135	5.475.435	70.670.809	4.151.140

Οι εταιρείες του Ομίλου διατηρούν επίσης πιστωτικά όρια με διάφορες τράπεζες για την κάλυψη γενικών χρηματοδοτικών αναγκών. Η πλειοψηφία των δανειακών γραμμών αφορούν σε βραχυπρόθεσμα δάνεια και διακανονισμούς πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα και χωρίς δικαίωμα αναγωγής που έχει συνάψει η μητρική εταιρεία και τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και ανανεώνονται αναλόγως με τις ανάγκες της, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αφορούν κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα.

25 Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Ακολουθώς παρατίθεται η συμφωνία της μεταβολής των υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, για τον Όμιλο και την Εταιρεία για τη χρήση που έληξε την 31/12/2018:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 31/12/2017	64.355.528	24.750.291	89.105.818
Αποπληρωμές	-159.582	-20.195.425	-20.355.007
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	0	34.631.780	34.631.780
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2018:			
Συναλλαγματικές διαφορές	-6.863	0	-6.863
Αναγνώριση δανειακών υποχρεώσεων βάσει του ΔΠΧΑ 16	2.117.295	0	2.117.295
Αναταξινομήσεις	146.939	-146.939	0
Λοιπές μεταβολές	66.353	79.587	145.939
Υπόλοιπο 31/12/2018	66.519.669	39.119.294	105.638.963
Αποπληρωμές	-10.246	-22.041.360	-22.051.606
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	7.512.604	2.921.527	10.434.130
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2019:			
Συναλλαγματικές διαφορές	-466	0	-466
Αναγνώριση δανειακών υποχρεώσεων βάσει του ΔΠΧΑ 16	383.640	0	383.640
Αναταξινομήσεις	-5.421.503	5.421.503	0
Λοιπές μεταβολές	50.004	-44.659	5.345
Υπόλοιπο 31/12/2019	69.033.700	25.376.305	94.410.006

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 31/12/2017	62.909.700	15.276.529	78.186.229
Αποπληρωμές	0	-20.156.255	-20.156.255
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	0	34.631.780	34.631.780
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2018:			
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0
Προσθήκες δανειακών υποχρεώσεων από συγχώνευση	1.324.732	9.430.931	10.755.663

Αναγνώριση δανειακών υποχρεώσεων βάσει του ΔΠΧΑ 16	1.035.359	0	1.035.359
Αναταξινόμησης	361.245	-361.245	0
Λοιπές μεταβολές	66.353	79.587	145.939
Υπόλοιπο 31/12/2018	65.697.389	38.901.326	104.598.715
Αποπληρωμές	0	-21.820.477	-21.820.477
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	7.500.000	2.921.527	10.421.527
Μη ταμειακές μεταβολές 01/01 - 31/12/2019:			
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0
Αναγνώριση δανειακών υποχρεώσεων βάσει του ΔΠΧΑ 16	128.263	0	128.263
Αναταξινόμησης	-5.165.355	5.165.355	0
Λοιπές μεταβολές	95.529	-44.659	50.871
Υπόλοιπο 31/12/2019	68.255.826	25.123.072	93.378.898

26 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων το μακροπρόθεσμο τμήμα κρατικών επιχορηγήσεων το οποίο πρόκειται να αναγνωρισθεί συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων του ενεργητικού.

Το υπόλοιπο του λογαριασμού κατά την 31/12/2019 και 31/12/2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μακροπρόθεσμο τμήμα κρατικών επιχορηγήσεων	6.365.007	6.760.001	6.365.007	6.760.001
Σύνολο	6.365.007	6.760.001	6.365.007	6.760.001
Βραχυπρόθεσμο τμήμα κρατικών επιχορηγήσεων	395.237	397.761	395.237	397.761

Τον Δεκέμβριο του 2018, εισπράχθηκε ποσό € 224 χιλ. ως μέρος επιχορήγησης ύψους € 784 χιλ. έναντι επένδυσης συνολικού ύψους €2.800 χιλ. που αφορούσε την δραστηριότητα της ανακύκλωσης μολύβδου στην παραγωγική εγκατάσταση της Κομοτηνής, η οποία είχε υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.3908/2011. Η εν λόγω επένδυση έχει ολοκληρωθεί από την εταιρεία και αναμένεται η τελική επίσημη απόφαση ολοκλήρωσης.

Οι αποσβέσεις λογίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων. Για τη χρήση 01/01/2019 - 31/12/2019 οι αποσβέσεις επιχορηγήσεων ανήλθαν σε € 398 χιλ. για τον Όμιλο και την εταιρεία.

27 Προμηθευτές και Λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Προμηθευτές εσωτερικού	10.889.436	10.233.192	11.123.714	10.181.832
Προμηθευτές εξωτερικού	12.721.562	13.263.759	12.088.230	12.968.850
Επιταγές πληρωτέες	1.160.161	2.309.157	1.160.161	2.309.157
Σύνολο	24.771.160	25.806.108	24.372.105	25.459.839

28 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ακολουθεί ανάλυση των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Επιχορηγήσεις	395.237	397.761	395.237	397.761
Έσοδα επόμενων χρήσεων	628.686	7.991.156	628.686	7.991.156
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	4.019.608	4.901.440	3.739.874	4.773.124
Προκαταβολές πελατών	5.441.927	5.075.645	4.078.466	4.412.304
Ασφαλιστικά ταμεία	1.230.756	987.923	1.196.695	975.234
Λοιποί φόροι	746.039	852.757	660.035	789.497
Λοιπές Υποχρεώσεις	710.761	497.017	665.243	444.269
Σύνολο	13.173.014	20.703.698	11.364.237	19.783.344

Στα έσοδα επόμενων χρήσεων του 2018 περιλαμβάνονταν ποσό € 7.845 χιλ. που αφορούσε το μέρος της αποζημίωσης των ασφαλιστικών εταιρειών για την πυρκαγιά στο εργοστάσιο της εταιρείας στην Ξάνθη, που αντιστοιχεί στην αποζημίωση για τα διαφυγόντα κέρδη του 2019. Το συγκεκριμένο ποσό αναγνωρίστηκε ως έσοδο στην τρέχουσα χρήση.

29 Προβλέψεις

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση της κίνησης των προβλέψεων του Ομίλου και της Εταιρείας:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	2.585.500	2.025.711	2.585.500	2.025.711
Πρόσθετες προβλέψεις	600.000	1.000.000	600.000	1.000.000
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις	0	-350.000	0	-350.000
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-730.113	-90.211	-730.113	-90.211
Υπόλοιπο λήξης	2.455.387	2.585.500	2.455.387	2.585.500

Οι προβλέψεις αφορούν κυρίως σε εκκρεμείς νομικές υποθέσεις.

30 Πωλήσεις

Οι πωλήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Εσωτερικού	9.106.431	8.123.240	9.106.431	8.126.240
Τρίτων Χωρών	48.040.028	25.822.320	47.992.124	25.822.320
Ευρωπαϊκή Ένωση	123.031.382	74.525.802	120.715.571	73.585.174
Σύνολο	180.177.841	108.471.362	177.814.126	107.533.735

Η κατανομή των εσόδων από πωλήσεις στους λειτουργικούς τομείς του ομίλου παρουσιάζεται στη σημείωση 37.

31 Λειτουργικά έξοδα ανά κατηγορία

Τα λειτουργικά έξοδα ανά κατηγορία, κόστος πωληθέντων, έξοδα διοικητικής λειτουργίας, έξοδα λειτουργίας διάθεσης, έξοδα έρευνας και ανάπτυξης και έξοδα αναδιοργάνωσης του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Μεταβολές αποθεμάτων και κόστος πωλήσεων	111.878.374	72.193.946	111.512.320	73.085.920
Ακαθάριστες αμοιβές και εργοδοτικές εισφορές εργαζόμενων	23.225.188	15.882.472	21.794.168	14.853.199
Έξοδα μεταφοράς αγαθών	7.092.928	3.903.909	6.375.262	3.800.266
Αποσβέσεις	5.798.117	4.476.446	5.191.941	3.935.477
Φόροι τέλη	287.750	389.655	278.325	386.387
Ασφάλιστρα	796.576	611.001	756.550	591.584
Λοιπά έξοδα	19.333.827	14.536.905	18.509.871	13.719.575
Σύνολο	168.412.760	111.994.334	164.418.436	110.372.408

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Συμπεριλήφθηκαν σε:				
Κόστος πωληθέντων	143.695.460	92.948.908	141.827.837	92.622.772
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	7.456.919	8.516.722	6.880.246	8.025.231
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	15.309.149	9.090.372	14.353.103	8.790.734
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	1.951.233	1.438.331	1.357.250	933.671
Σύνολο	168.412.760	111.994.333	164.418.436	110.372.408

Για την ετήσια περίοδο 2019, στα λοιπά έξοδα περιλαμβάνονται αμοιβές του τακτικού ελεγκτή ποσού € 1,7 χιλ. που αφορούν σε επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες (εξαιρουμένων των υπηρεσιών του υποχρεωτικού και του φορολογικού ελέγχου).

32 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Συναλλαγματικές διαφορές έσοδα	322.727	465.762	322.720	463.369
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	299.107	333.720	296.031	333.720
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	767.735	1.352.000	767.735	1.350.000
Αποζημιώσεις έναντι έκτακτων ζημιών	8.455.494	58.250.347	8.455.494	58.250.347
Έσοδα από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για αντιστάθμιση μολύβδου	614.393	775.357	614.393	775.357
Λοιπά έσοδα	82.538	347.686	53.239	327.863
Σύνολο	10.541.994	61.524.871	10.509.610	61.500.655

Τον Δεκέμβριο του 2018, μετά την ολοκλήρωση των εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης, και ενώ εκκρεμούσε η ολοκλήρωση του νομικού τμήματος της διαδικασίας της ασφαλιστικής αποζημίωσης, η Εταιρεία συμφώνησε με τους ασφαλιστές της στη λήψη ποσού 66 εκατ. ευρώ ως το τελικό συνολικώς καταβλητέο ασφάλισμα με το οποίο και θα επήρχετο πλήρης και ολοσχερής εξόφληση κάθε απαίτησης της Εταιρείας κατά του Ασφαλιστή για την προαναφερθείσα πυρκαγιά. Εκ του προαναφερόμενου ποσού, ποσό ύψους € 58,2 εκ. περιλαμβάνεται στα Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης της προηγούμενης χρήσης και συγκεκριμένα στην γραμμή «Αποζημιώσεις έναντι έκτακτων ζημιών». Το υπόλοιπο ποσό ύψους € 7,8 εκ αφορά αποζημίωση για τα διαφυγόντα κέρδη του 2019 και ως εκ τούτου αναγνωρίστηκε σαν έσοδο στην τρέχουσα χρήση.

Επίσης, εντός της χρήσης 2019 εισπράχθηκε και ποσό ύψους € 571 χιλ. ως αποζημίωση για την ζημιά στο εργοστάσιο της Κομοτηνής εξαιτίας της μικρής σε έκταση φωτιάς που εκδηλώθηκε το 2018. Το συγκεκριμένο ποσό αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης στην προαναφερθείσα γραμμή των Λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης.

Στα έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις περιλαμβάνεται ποσό € 450 χιλ. το οποίο αφορά αναστροφής της πρόβλεψης απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων. Η εκτίμηση της διοίκησης για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές διενεργήθηκε στα πλαίσια εφαρμογής των απαιτήσεων του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 9.

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Συναλλαγματικές διαφορές έξοδα	516.811	771.600	505.084	763.535
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	176.822	98.822	173.734	96.790
Πρόβλεψη αποζημιώσεων & επίδικων υποθέσεων	600.000	1.000.000	600.000	1.000.000
Καθαρή λογιστική ζημία από την πυρκαγιά	1.146.546	33.009.188	1.146.546	33.009.188
Κόστη Αδράνειας	3.224.234	7.773.338	3.224.234	7.773.338
Λοιπά έξοδα	234.603	153.169	211.834	152.502
Σύνολο	5.899.016	42.806.118	5.861.431	42.795.353

Η εταιρεία εντός της χρήσης, μέχρι την πλήρη αποκατάσταση του εργοστασίου της ως αποτέλεσμα της φωτιάς που εκδηλώθηκε το 2018, επιβαρύνθηκε με κόστη αδράνειας ύψους € 3.224 χιλ. Το συγκεκριμένο ποσό εμφανίζεται στον ανωτέρω πίνακα στο αντίστοιχο κονδύλι.

Επίσης, στην γραμμή Καθαρή λογιστική ζημία από την πυρκαγιά περιλαμβάνεται εντός της χρήσης ποσό € 1.147 χιλ. που αφορούν κόστος υπηρεσιών και ανταλλακτικών παγίων για επισκευές εντός του 2019 μηχανολογικού εξοπλισμού που επηρεάστηκε από την εν λόγω φωτιά.

Στα ανωτέρω κονδύλια συναλλαγματικών διαφορών περιλαμβάνονται και κέρδη /(ζημιές) από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης προαγοράς ξένου συναλλάγματος (USD forward contracts).

33 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Χρηματοοικονομικά έξοδα:				
Τόκοι δανείων	-4.235.021	-3.562.003	-4.195.812	-3.518.130
Τόκοι και προμήθειες factoring	-624.608	-695.742	-621.469	-695.742
Λοιπά τραπεζικά έξοδα	-341.956	-707.649	-336.470	-702.710
Σύνολο	-5.201.585	-4.965.394	-5.153.750	-4.916.582
Χρηματοοικονομικά έσοδα:				
Πιστωτικοί τόκοι καταθέσεων	562	6.930	554	6.925
Τόκοι χορηγούμενων ενδοομιλικών δανείων	0	0	0	0
Σύνολο	562	6.930	554	6.925
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα				
Καθαρό Αποτέλεσμα εκχώρησης απαίτησης Ελληνικού Δημοσίου	479.162	0	479.162	0
Έσοδα προεξόφλησης μακροπρόθεσμων απαιτήσεων σε παρούσες αξίες	12.240	26.328	12.240	26.328
Έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων	0	-210.095	0	-210.095
Κέρδη από πώληση μεριδίου θυγατρικών χωρίς απώλεια ελέγχου	0	0	0	400.000
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	0	-919.540	0
Ζημιές από πώληση μεριδίου σε εταιρεία ενοποιούμενη με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	0	0	0	0
Σύνολο	491.402	-183.767	-428.138	216.233
Σύνολο χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων περιόδου	-4.709.621	-5.142.230	-5.581.334	-4.693.424

Όπως αναλυτικά αναφέρεται στην σημείωση 16, την 20η Δεκεμβρίου 2019 η Εταιρεία, προέβη στην εκχώρηση χωρίς αναγωγή της απαίτησης έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 10.007 χιλ. προς την συνδεδεμένη εταιρεία OLYMPIA GROUP SYMMETOXΩN AE έναντι τιμήματος ποσού € 8.100 χιλ. το οποίο και εισέπραξε στο σύνολο του εντός της χρήσης.

Η συγκεκριμένη απαίτηση είχε επιμετρηθεί την 31.12.2018 στο αποσβεσμένο κόστος ανερχόμενη σε ποσό € 7.620 χιλ. ενώ το αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία της εκχώρησης ανήλθε σε ποσό € 8.498 χιλ.

Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα ποσού € 479 χιλ. αναλύεται α) σε αναστροφή του εσόδου του κόστους προεξόφλησης μέχρι και την ημερομηνία της συναλλαγής ποσού €877 χιλ. προερχόμενο από την μεταβολή της περιόδου προεξόφλησης και β) σε ζημία από την εκχώρηση της απαίτησης ποσού € 398 χιλ..

Η διοίκηση της εταιρείας αξιολογώντας το χρηματοδοτικό σκοπό της συναλλαγής ταξινόμησε το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα της συναλλαγής στα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσης.

34 Κέρδη ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (εκφρασμένα σε ευρώ ανά μετοχή) για τον Όμιλο και την Εταιρεία για την περίοδο 01/01-31/12/2019 και την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο του 2018 έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018	01/01 – 31/12/2019	01/01 – 31/12/2018
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	10.100.940	9.834.854	10.045.595	10.648.443
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής από διακοπείσες δραστηριότητες	0	565.587	0	1.654.082
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής για σκοπούς βασικών κερδών ανά μετοχή	10.100.940	10.400.441	10.045.595	12.302.525
Αριθμός μετοχών				
Μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των βασικών κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή	15.151.860	15.151.860	15.151.860	15.151.860
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,6666	0,6491	0,6630	0,7028
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή) από διακοπείσες δραστηριότητες	0,0000	0,0373	0,0000	0,1092
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ ανά μετοχή)	0,6666	0,6864	0,6630	0,8119

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί στους κατόχους κοινών μετοχών της μητρικής με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου.

Δεν υφίστανται μειωμένα κέρδη ανά μετοχή.

35 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων, (συνδεδεμένα μέρη) όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα απαιτήσεων / υποχρεώσεων από εμπορικές πράξεις, μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται παρακάτω:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πωλήσεις αγαθών & υπηρεσιών				
SUNLIGHT EUROPEAN BATTERY ASSEMBLY	0	0	14.786.148	2.478.266
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE AE	0	0	115.385	118.385
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	3.269.560	2.311.319
TECHNOFORM AE	50.879	54.752	50.879	54.752
SUNLIGHT ITALY SRL	10.453.675	5.086.678	10.441.435	4.922.396
OLYMPIA GROUP AE (βλ. σημείωση 16 & 33)	8.100.000	0	8.100.000	0
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	1.110	89.158	1.110	89.158
Σύνολο	18.605.664	5.230.588	36.764.517	9.974.276

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ALSE DEUTSCHLAND GMBH	0	0	51.626	11.507
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	1.910	2.542
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	3.154.486	2.777.420	3.127.353	2.743.775
SUNLIGHT ITALY SRL	260	18.102	260	18.102
ΑΦΗΣ Α.Ε	0	66.629	0	66.629
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	812.564	226.752	812.357	226.545
Σύνολο	3.967.310	3.088.903	3.993.506	3.069.100

Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
SUNLIGHT EUROPEAN BATTERY ASSEMBLY	0	0	7.210.647	2.092.266
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE AE	0	0	222.907	109.925
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	495.318	237.417
SUNLIGHT ITALY SRL	4.340.858	321.852	4.340.724	300.778
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	28.820	17.969	28.820	17.969
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	833	951	833	951
Σύνολο	4.370.511	340.772	12.299.249	2.759.306

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ALSE DEUTSCHLAND GMBH	0	0	15.688	10.362
SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	0	0	0	0
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	795.410	1.421.072	783.364	1.409.025
ΑΦΗΣ ΑΕ	0	33.455	0	33.455
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	208.968	136.840	208.968	136.840
Σύνολο	1.004.379	1.591.367	1.008.020	1.589.682

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ακαθάριστες αμοιβές και εργοδοτικές εισφορές	1.263.121	664.500	1.263.121	664.500
Λοιπές αμοιβές και συναλλαγές μελών ΔΣ	239.213	130.220	198.305	130.220
Σύνολο	1.502.333	794.720	1.461.426	794.720

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας που έχουν συνάψει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (μισθωτοί) αμείβονται για τις υπηρεσίες τους αυτές με μηνιαίες αποδοχές, οι οποίες περιλαμβάνονται στα έξοδα διοίκησης της Εταιρείας.

Η εταιρεία έχει χορηγήσει δάνειο σε διευθυντικό στέλεχος του Ομίλου το οποίο την 31.12.2019 ανέρχεται σε € 65 χιλ. Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. και δεν υπάρχουν απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου και στις οικογένειές τους πέραν του ανωτέρω ποσού.

Εγγυήσεις μεταξύ συνδεδεμένων

Η Εταιρεία έχει παράσχει εγγύηση υπέρ της συγγενούς Εταιρείας ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ προς την Τράπεζα ΕFG Eurobank Ergasias ΑΕ με σκοπό την παροχή πίστωσης ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού μέχρι του ποσού των €570 χιλ.

36 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

36.1 Δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής τους λειτουργίας. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Ο Όμιλος την 31/12/2019 έχει διενεργήσει προβλέψεις ύψους €2.455 χιλ. (31/12/2018: €2.586 χιλ.), η ανάλυση των οποίων παρατίθεται στη σημείωση 29 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση του Ομίλου καθώς και οι εξωτερικοί νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Υπόθεση απαίτησης επιδότησης από τον ΟΑΕΔ, ποσού €3.959 χιλ.

Όπως αναφέρεται στην επεξηγηματική σημείωση 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά την 31/12/2019 περιλαμβάνονται και «επιχορηγήσεις εισπρακτέες από τον ΟΑΕΔ» ποσού €3.959 χιλ.

Οι εν λόγω επιδοτήσεις έχουν εξοφληθεί κατά το μέρος που αφορά σε απαιτήσεις της Εταιρείας από τον ΟΑΕΔ για την περίοδο μέχρι και το α' εξάμηνο του 2010 (με τις τελευταίες καταβολές να έχουν πραγματοποιηθεί εντός του 2013). Δεδομένου ότι η παραγραφή των εν λόγω απαιτήσεων είναι πενταετής (άρθρο 86 Ν. 2362/1995) και αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους εντός του οποίου γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες, η Εταιρεία, προς προάσπιση των συμφερόντων της, προέβη στην δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων αυτών και την άσκηση αγωγών κατά του ΟΑΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των άρθρων 105 ΕιςΝΑΚ και 71 ΚΔΔ, με τις οποίες αξιώνει αποζημίωση για τη μη καταβολή των ως άνω επιδοτήσεων. Σημειώνεται δε, ότι οι σχετικές επιχορηγήσεις της περιόδου 01/07/2010 έως και 30/6/2012 είχαν εκχωρηθεί από την Εταιρεία σε Ελληνική Τράπεζα, ως εγγύηση για την λήψη χρηματοδότησης, η οποία έχει επίσης ασκήσει αγωγή αποζημίωσης, υπό τον κίνδυνο της παραγραφής.

Με βάση τις αποφάσεις υπ' αριθμ. Α147/2018 και Α325/2018, οι υποθέσεις παραπέμφθηκαν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Κομοτηνής. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις ετράπη σε αναγνωστικό το αίτημα εκ μέρους της ενάγουσας, το οποίο δεν επηρεάζει την ουσία της υπόθεσης.

Η διοίκηση του Ομίλου και ο ανεξάρτητος νομικός σύμβουλος που χειρίζεται τις υποθέσεις δεν γνωρίζουν να έχουν εγερθεί ζητήματα συμβατότητας των εν λόγω επιδοτήσεων προς το δίκαιο της ΕΕ με προδικαστικά ερωτήματα απευθυντά στα κοινοτικά όργανα και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους οι ως άνω αγωγές πιθανολογείται βάσιμα ότι θα γίνουν δεκτές στο σύνολό τους.

36.2 Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου δεν είναι οριστικές, καθώς υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, οι οποίες αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Ανέλεγκτες Χρήσεις
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ABEE	Ελλάδα	2019
ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE	Ελλάδα	2017, 2019
ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΕ	Γερμανία	2011-2019
ALSE DEUTSCHLAND GMBH		

SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL	Ρουμανία	2006 – 2019
SUNLIGHT EUROPEAN BATTERY ASSEMBLY SRL	Ιταλία	2018 -2019
ECORBA SRL	Ιταλία	2019
SUNLIGHT ITALY SRL	Ιταλία	2009 – 2019
ΤΕΧΝΟΦΟΡΜ ΑΕ	Ελλάδα	2013 – 2019

Κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2013 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2019, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις που αναφέρονται παραπάνω, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2018, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σημειώνεται ότι η θυγατρική ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE δεν έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2011-2013 και 2017 καθώς για τις χρήσεις αυτές δεν πληρούσε τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Για τη χρήση 2019, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

36.3 Εγγυήσεις

Οι εγγυήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018, έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ε/Ε Καλής εκτέλεσης	5.377.353	6.075.475	5.377.353	6.075.475
Ε/Ε Συμμετοχής	194.500	189.500	194.500	189.500
Ε/Ε Προκαταβολής & εξασφάλισης υποχρεώσεων	1.781.180	1.647.040	1.781.180	1.647.040
Ενέγγυες πιστώσεις LC σε Ευρώ	0	3.588.735	0	3.588.735
Ενέγγυες πιστώσεις LC σε δολάριο	0	15.221	0	15.221
Σύνολο	7.353.033	11.515.971	7.353.033	11.515.971

Οι εγγυήσεις που έχουν χορηγηθεί σε συνδεδεμένες εταιρίες παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 35.

36.4 Εμπράγματα βάρη και ενεχυριάσεις

Την 27 Ιουνίου 2012 εκδόθηκε ομολογιακό δάνειο συνολικού ποσού €7,5 εκ. για την κατασκευή της εργοστασιακής μονάδας στην Κομοτηνή, με συντονιστή την τράπεζα EFG Eurobank – Ergasias. Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων των ομολογιούχων ενεγράφη προσημείωση υποθήκης επί του βιομηχανοστασίου της Εταιρείας στην Κομοτηνή ύψους €9.800 χιλ.

37 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς», σύμφωνα με το οποίο, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και έχει καθορίσει δύο (2) λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας του Ομίλου.

Πιο συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τις στρατηγικές αποφάσεις του Ομίλου βάσει των επιμέρους αποτελεσμάτων και της κατανομή πόρων δύο βασικών τομέων δραστηριότητας:

- **Τομέας Βιομηχανικών και Ειδικών Εφαρμογών:** Στον συγκεκριμένο τομέα περιλαμβάνονται βιομηχανικές μπαταρίες κλειστού και ανοικτού τύπου, τεχνολογίας μολύβδου, εξειδικευμένες μπαταρίες υποβρυχίων, τεχνολογίας μολύβδου, μπαταρίες τορπιλών, τεχνολογίας οξειδίου Αργύρου-Ψευδαργύρου καθώς και στοιχεία μπαταριών ιόντων – λιθίου για αμυντικές εφαρμογές.
- **Τομέας Ελαφρών Εφαρμογών:** Στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται βιομηχανικές μπαταρίες χαμηλότερης κυρίως ισχύς.

Η Διοίκηση παρακολουθεί τις λειτουργικές επιδόσεις των συγκεκριμένων τομέων σε επίπεδο πωλήσεων και λειτουργικών αποτελεσμάτων, εφαρμόζοντας τις ίδιες λογιστικές αρχές με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα, τα αποτελέσματα από συγγενείς επιχειρήσεις και ο φόρος εισοδήματος παρακολουθούνται στο σύνολο του Ομίλου. Αντίστοιχα, οι πόροι που κατανέμονται στους δύο τομείς παρακολουθούνται από τη Διοίκηση σε επίπεδο αποθεμάτων, πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων και προμηθευτών και λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων, ενώ τα έσοδα και κέρδη, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις κάθε λειτουργικού τομέα για την περίοδο 01/01 – 31/12/2019 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Τομέας Βιομηχανικών και Ειδικών Εφαρμογών	Τομέας Ελαφρών Εφαρμογών	Λοιπά μη καταναμεμένα	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστ/τες	Σύνολο
01/01-31/12/2019						
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	170.428.635	9.749.206	0	180.177.841	0	180.177.841
Απόσβεση ενσώματων/άυλων στοιχείων του ενεργητικού	5.787.093	11.023	0	5.798.117	0	5.798.117
Λειτουργικό αποτέλεσμα	14.538.799	1.869.260	0	16.408.059	0	16.408.059
Χρηματοοικονομικά έσοδα			562	562	0	562
Χρηματοοικονομικά έξοδα			-5.201.585	-5.201.585	0	-5.201.585
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα			491.402	491.402	0	491.402
Κέρδη από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης			38.044	38.044	0	38.044
Κέρδη προ φόρων				11.736.481	0	11.736.481
Φόρος εισοδήματος			-2.262.049	-2.262.049	0	-2.262.049
Κέρδη χρήσης μετά φόρων				9.474.432	0	9.474.432
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2019	53.742.322	2.385.697	148.328.928	204.456.947	0	204.456.947
Υποχρεώσεις της 31/12/2019	23.904.122	867.038	121.653.945	146.425.105	0	146.425.105

Τα αντίστοιχα έσοδα και κέρδη, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις κάθε λειτουργικού τομέα για την περίοδο 01/01 – 31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Τομέας Βιομηχανικών και Ειδικών Εφαρμογών	Τομέας Ελαφρών Εφαρμογών	Λοιπά μη καταναμεμένα	Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Διακοπείσες δραστ/τες	Σύνολο
01/01-31/12/2018						
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	99.949.977	8.521.385		108.471.362	5.064.600	113.535.962
Απόσβεση ενσώματων/άυλων στοιχείων του ενεργητικού	4.456.912	9.841		4.466.753	10.611	4.477.365
Λειτουργικό αποτέλεσμα	13.328.089	1.867.693		15.195.782	1.297.600	16.493.382
Χρηματοοικονομικά έσοδα			6.930	6.930	0	6.930
Χρηματοοικονομικά έξοδα			-4.965.394	-4.965.394	-2.494	-4.967.888
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα			-183.767	-183.767	0	-183.767
Κέρδη από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης			61.527	61.527	-53.907	7.620
Κέρδη προ φόρων				10.115.079	1.241.198	11.356.277
Φόρος εισοδήματος			-362.705	-362.705	-675.611	-1.038.316
Κέρδη χρήσης μετά φόρων				9.752.374	565.588	10.317.962
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2018	40.962.500	2.408.557	172.761.850	216.132.907	0	216.132.907
Υποχρεώσεις της 31/12/2018	24.033.488	1.772.621	141.636.336	167.442.444	0	167.442.444

Γνωστοποίηση γεωγραφικών πληροφοριών:

Τα έσοδα καθώς και τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού ανά γεωγραφική περιοχή για τον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

Έσοδα από Εξωτερικούς πελάτες	Ελλάδα	Ευρωπαϊκή Ένωση	Τρίτες Χώρες	Σύνολο
01/01 - 31/12/2019	9.106.431	123.031.382	48.040.028	180.177.841
01/01 - 31/12/2018	8.123.240	74.525.802	25.822.320	108.471.362

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	Ελλάδα	Ευρωπαϊκή Ένωση	Τρίτες Χώρες	Σύνολο
31/12/2019	119.034.997	2.432.073	0	121.467.070
31/12/2018	79.618.271	2.130.345	0	81.748.616

* Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού δεν περιλαμβάνουν τα «Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού» καθώς επίσης και τις «Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις» σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 8.

38 Μερίσματα

Δεδομένου ότι η Εταιρεία έχει ζημιές εις νέον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις διανομής μερίσματος.

39 Αριθμός προσωπικού

Ο αριθμός του προσωπικού κατά κατηγορία εργαζομένων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31/12/2019 και 31/12/2018 αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μισθωτοί	355	267	322	246
Ημερομίσθιοι	692	572	689	569
Σύνολο εργαζομένων	1.047	839	1.011	815

40 Φόροι Εισοδήματος

Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία που ίσχυε μέχρι το 2018, ο φορολογικός συντελεστής ανέρχεται σε 28% για τη χρήση 2019 και 29% για την χρήση 2018. Εντός του 2019 ψηφίστηκε καινούργιος φορολογικός νόμος (Ν. 4646/2019) βάσει του οποίου διαφοροποιείται ο φορολογικός συντελεστής στο 24% με άμεση ισχύ εντός του 2019.

Η συμφωνία για το ποσό των φόρων εισοδήματος που καθορίζεται από την εφαρμογή του Ελληνικού φορολογικού συντελεστή στα κέρδη προ φόρων συνοψίζεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Τρέχων φόρος εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-2.262.049	-362.705	-2.416.940	-524.762

Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	-710.975	2.263.326	-928.303	2.073.508
Τρέχον έξοδο φόρου	-1.551.074	-2.626.031	-1.488.637	-2.598.270
Σύνολο φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-2.262.049	-362.705	-2.416.940	-524.762
Τρέχον έξοδο φόρου από διακοπείσες δραστηριότητες	0	-30.933	0	-30.933
Τρέχον έξοδο φόρου επί των κερδών από την εκποίηση διακοπεισών δραστηριοτήτων	0	-644.678	0	-644.678
Σύνολο φόρου εισοδήματος	-2.262.049	-1.038.316	-2.416.940	-1.200.373

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Αποτελέσματα προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	11.736.481	10.115.079	12.462.535	11.173.206
Αποτελέσματα προ φόρων από διακοπτόμενες δραστηριότητες	0	52.757	0	106.665
Κέρδη /(ζημιές) από την εκποίηση διακοπεισών δραστηριοτήτων	0	1.188.441	0	2.223.028
Αποτέλεσμα προ φόρων	11.736.481	11.356.277	12.462.535	13.502.898
Συντελεστής φόρου	24%	29%	24%	29%
Αναμενόμενη δαπάνη φόρου	-2.816.756	-3.293.320	-2.991.008	-3.915.840
Προσαρμογές αναβαλλόμενου φόρου				
Επίδραση από διαφορές φορολογικών συντελεστών θυγατρικών εξωτερικού	7.253	1.375	0	0
Επίδραση από αλλαγή φορολογικού συντελεστή	-55.710	0	-50.625	0
Επίδραση από μελλοντική μείωση φορολογικών συντελεστών	-3.272	375.606	0	390.549
Σωρευμένες φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	-238.425	0	0	0
Αναπροσαρμογή εκτίμησης για ζημιές προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες αναγνωρίζεται φορολογική απαίτηση	812.781	2.165.161	812.781	2.161.138
Φόρος που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενα έξοδα	-139.505	-687.250	-359.672	-236.332
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά	108.000	391.500	108.000	391.500
Διαφορά πρόβλεψης φόρου προηγούμενης χρήσης	63.585	0	63.585	0
Λοιπές προσωρινές διαφορές λογιστικής - φορολογικής βάσης	0	8.613	0	8.613
Σύνολο φόρου εισοδήματος	-2.262.049	-1.038.316	-2.416.940	-1.200.373

41 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ανάλυση επιπέδων χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

- **Επίπεδο 1:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- **Επίπεδο 2:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

- **Επίπεδο 3:** Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Στο εν λόγω επίπεδο περιλαμβάνονται επενδύσεις των οποίων ο υπολογισμός της εύλογης αξίας βασίζεται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς χρησιμοποιώντας ωστόσο και παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Οι πίνακες που ακολουθούν απεικονίζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018.

ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31/12/2019				31/12/2018			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς							
Ποσά σε €	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων								
- Παράγωγα αντιστάθμισης τιμή μολύβδου	0	0	0	0	0	39.568	0	39.568
- Παράγωγα αντιστάθμισης συναλλάγματος	0	338	0	338	0	16.652	0	16.652
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	0	338	0	338	0	56.220	0	56.220
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις								
- Παράγωγα αντιστάθμισης τιμή μολύβδου	0	94.857	0	94.857	0	0	0	0
- Παράγωγα αντιστάθμισης συναλλάγματος	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	0	94.857	0	94.857	0	0	0	0
Καθαρή εύλογη αξία	0	-94.519	0	-94.519	0	56.220	0	56.220

Εντός των χρήσεων 2019 και 2018 δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2.

Κατά την 31/12/2019, ο Όμιλος δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες τα οποία να ανήκουν στο Επίπεδο 3.

42 Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το συνολικό πρόγραμμα διαχείρισης του κινδύνου του Ομίλου εστιάζεται στις διακυμάνσεις των αγορών και έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει τις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις αυτών των διακυμάνσεων στην χρηματοοικονομική απόδοσή του.

Η διαχείριση του κινδύνου πραγματοποιείται από το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης της Εταιρείας, βάσει πολιτικών εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων.

- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης δεν εκτελεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές που δε σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, συμβόλαια προαγοράς συναλλάγματος και μολύβδου, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους, δάνεια, επενδύσεις σε χρεόγραφα και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο και συνεπώς υφίσταται έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται κυρίως από το Δολάριο ΗΠΑ και σε πολύ μικρότερο βαθμό από το Ρουμάνικο RON, ο δε μεγαλύτερος όγκος συναλλαγών πραγματοποιείται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου, δηλαδή σε Ευρώ (€). Ο κίνδυνος προκύπτει κυρίως από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και καθαρές επενδύσεις σε επιχειρήσεις εξωτερικού (θυγατρική στην Ρουμανία).

Η Εταιρεία φροντίζει οι μελλοντικές εκροές χρημάτων σε ξένο νόμισμα να καλύπτονται από συμβόλαια προαγοράς συναλλάγματος με σκοπό τον περιορισμό του συναλλαγματικού κινδύνου.

Εάν τα ξένα νομίσματα είχαν ανατιμηθεί/υποτιμηθεί κατά 5% έναντι του Ευρώ με όλες τις υπόλοιπες μεταβλητές σταθερές και ο Όμιλος δεν είχε προβεί σε αντίστοιχες ενέργειες αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου, η επίδραση στα λειτουργικά αποτελέσματα, στα Ίδια Κεφάλαια αλλά και στην καθαρή κερδοφορία του Ομίλου, για την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση θα είχε ως εξής:

Ισοτιμία €/ \$ (ποσά σε € '000)	01/01 - 31/12/2019		01/01 - 31/12/2018	
	-5,00%	5,00%	-5,00%	5,00%
Καθαρά Αποτελέσματα προ φόρων	-1.187	1.187	-780	780
Καθαρά Αποτελέσματα μετά φόρων	-902	902	-554	554
Ίδια κεφάλαια	-902	902	-554	554

Κίνδυνος τιμών εμπορευμάτων

Οι τιμές των εμπορευμάτων (commodities) που προμηθεύεται ο Όμιλος καθορίζονται στις διεθνείς αγορές από την παγκόσμια ζήτηση και προσφορά και έχουν ως αποτέλεσμα την έκθεση του Ομίλου στην διακύμανση αυτών. Ο Μόλυβδος (Lead) ο οποίος αποτελεί την σημαντικότερη πρώτη ύλη, θεωρείται ένα εκ των βασικών μετάλλων (base metals) και η τιμή του διαπραγματεύεται σε οργανωμένα χρηματιστήρια προεξάρχοντος του London Metal Exchange. Ο Όμιλος είναι άμεσα εκτεθειμένος στη διακύμανση της τιμής του μολύβδου, καθώς αποτελεί το πλέον βασικό συστατικό στοιχείο του κόστους παραγωγής συσσωρευτών/μπαταριών μολύβδου – οξέως. Αναφορικά με τη διακύμανση της τιμής του μολύβδου ο Όμιλος χρησιμοποιεί κατά το δυνατόν φυσική αντιστάθμιση (natural hedging), η οποία πραγματοποιείται με την αντιστοίχιση του τιμοκαταλόγου αγοράς με την τιμή βάσης μολύβδου που χρησιμοποιείται στον τιμοκατάλογο πώλησης μπαταρίας. Στις περιπτώσεις εκείνες που η φυσική αντιστάθμιση του μολύβδου δεν είναι δυνατή, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εργαλεία αντιστάθμισης (OTC συμβόλαια), που έως τώρα φαίνεται να καλύπτουν σε σημαντικό βαθμό, τις ανάγκες και να είναι συμβατά με τον τρόπο λειτουργίας του.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν για τον Όμιλο απόλυτα συμβατές επιδιώξεις με την οικονομική και επιχειρηματική ανάπτυξη. Προς τούτο, παρακολουθεί στενά όλες τις αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και φροντίζει να λαμβάνει εκ των προτέρων όλα τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος μη έγκαιρης συμμόρφωσης με τη νομοθεσία αλλά και να ελαχιστοποιήσει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα.

Κίνδυνος επιτοκίου

Τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου που εκτίθενται σε επιτοκιακές διακυμάνσεις αφορούν κυρίως στα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Ωστόσο, στην παρούσα οικονομική συγκυρία πολύ χαμηλών επιτοκίων, και ανάγκης διατήρησης άμεσης ρευστότητας ο εν λόγω κίνδυνος θεωρείται χαμηλός. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος με την έκδοση του 5-ετούς ομολογιακού δανείου των €50 εκ., το οποίο φέρει σταθερό επιτόκιο (4,25%), έχει επιλέξει να διατηρεί ένα portfolio δανείων σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου. Σε κάθε περίπτωση, η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο επιτοκίου.

Την 31η Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά στον τραπεζικό δανεισμό του και στα ταμειακά διαθέσιμά του και ταμειακά ισοδύναμα τα οποία υπόκεινται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ευαισθησίας του αποτελέσματος καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/-1%.

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε €	01/01 - 31/12/2019		01/01 - 31/12/2018	
	1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης	-534.375	534.375	-413.594	413.594
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-406.035	406.035	-293.652	293.652

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε €	01/01 - 31/12/2019		01/01 - 31/12/2018	
	1%	-1%	1%	-1%
Επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης	-532.069	532.069	-413.594	413.594
Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-404.372	404.372	-293.652	293.652

Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται στα κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Εμπορικές απαιτήσεις», «Λοιπές απαιτήσεις», και «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα».

Το Τμήμα Πιστωτικού Ελέγχου ελέγχει διαρκώς την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών του Ομίλου και τα χαρακτηριστικά αυτών και διαμορφώνει αντίστοιχα την πιστωτική πολιτική. Λόγω της μεγάλης διασποράς της πελατειακής βάσης ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους, κάνει δε συστηματική χρήση ασφάλειας πιστώσεων, factoring και όπου κρίνεται σκόπιμο προκαταβολών και ενέγγυων πιστώσεων.

Επιπλέον εφαρμόζει εγκεκριμένες διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου αναφορικά με την παροχή πιστώσεων, τα πιστωτικά όρια των πελατών και την διαχείριση της είσπραξης των απαιτήσεων. Οι απαιτήσεις αξιολογούνται συστηματικά ως προς την εισπραξιμότητα τους και αναγνωρίζεται πρόβλεψη επισφάλειας αυτών, όπου απαιτείται.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από σχηματισθείσα πρόβλεψη επισφαλούς απαιτήσεως. Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	7.877.272	13.613.441	6.026.472	12.387.357
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	31.383.710	71.495.907	35.349.621	72.651.146
Σύνολο	39.260.982	85.109.347	41.376.093	85.038.503

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην γραμμή «Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις» του ανωτέρω πίνακα δεν αντιστοιχούν στα ποσά της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η ορθή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκών πηγών χρηματοδότησης. Το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Ομίλου διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με βάση αναλυτικό ταμειακό προγραμματισμό του συνόλου των αναμενόμενων εισροών – εκροών, ο οποίος εκτελείται σε καθημερινή βάση, στα πλαίσια της διαρκούς λειτουργίας και απρόσκοπτης χρηματοδότησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την βελτιστοποίηση του λειτουργικού κεφαλαίου κίνησης, καθώς και την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών ορίων.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2019 και 31/12/2018 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	5 έτη	Σύνολο
Ποσά χρήσης 2019				
Τραπεζικός Δανεισμός	25.376.305	66.342.430	2.691.270	94.410.006
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	37.944.173			37.944.173
Σύνολο	63.320.479	66.342.430	2.691.270	132.354.179
Ποσά χρήσης 2018				
Τραπεζικός Δανεισμός	39.119.294	65.773.497	746.172	105.638.962

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	46.509.807			46.509.807
Σύνολο	85.629.100	65.773.497	746.172	152.148.769

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2019 και 31/12/2018 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	5 έτη	Σύνολο
Ποσά χρήσης 2019				
Τραπεζικός Δανεισμός	25.123.072	65.595.179	2.660.647	93.378.898
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	35.736.342			35.736.342
Σύνολο	60.859.414	65.595.179	2.660.647	129.115.240
Ποσά χρήσης 2018				
Τραπεζικός Δανεισμός	38.901.326	64.951.217	746.172	104.598.715
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	45.243.183			45.243.183
Σύνολο	84.144.509	64.951.217	746.172	149.841.898

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην γραμμή «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» των ανωτέρω πινάκων δεν αντιστοιχούν στα ποσά της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, καθώς περιλαμβάνουν μόνο χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 παρουσιάζουν θετικό κεφάλαιο κίνησης, με τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού να υπερβαίνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά €10.989 χιλ. και €12.511 χιλ. αντίστοιχα. Κατά τη προηγούμενη χρήση τόσο ο Όμιλος όσο και η Εταιρεία παρουσίαζαν θετικό κεφάλαιο κίνησης κατά €30.781 χιλ. και €30.617 χιλ. αντίστοιχα.

Περαιτέρω υφίστανται αχρησιμοποίητα χρηματοδοτικά όρια προς την Εταιρεία, που δύναται να χρησιμοποιηθούν εφόσον κάτι τέτοιο απαιτηθεί.

Στην ως άνω αξιολόγηση έχει ληφθεί υπόψη η επίδραση του γεγονότος της εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19 (βλ. σημείωση 43).

Διαχείριση κινδύνου κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να εξασφαλιστεί η υψηλή πιστοληπτική του διαβάθμιση, η απρόσκοπτη λειτουργία της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και η επίτευξη των αναπτυξιακών τους σχεδίων ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς σύνολο Ιδίων κεφαλαίων». Ως καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των ταμειακών του διαθεσίμων. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους δείκτες με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζει πιστοληπτική ικανότητα συμβατή με την αναπτυξιακή του στρατηγική.

Ποσά σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Χρηματοοικονομικοί Δείκτες				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	69.033.700	66.519.669	68.255.826	65.697.389
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	19.900.870	34.968.153	19.900.870	34.968.153
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	5.475.435	4.151.140	5.222.202	3.933.173

Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	-7.877.272	-13.613.441	-6.026.472	-12.387.357
Καθαρός δανεισμός	86.532.734	92.025.522	87.352.426	92.211.359
Ίδια κεφάλαια	58.031.842	48.690.462	58.015.769	48.087.470
Καθαρός δανεισμός / Ίδιων κεφαλαίων	1,49	1,89	1,51	1,92

43 Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Στις 30 Ιανουαρίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε την εξάπλωση του ιού COVID-19 ως "έκτακτη ανάγκη διεθνούς ενδιαφέροντος για τη δημόσια υγεία". Τον Μάρτιο 2020 ο ΠΟΥ κήρυξε τον COVID-19 πανδημία. Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 είναι ένα μη διορθωτικό γεγονός για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εξελίξεις η πανδημία του COVID-19, αναμένεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην παγκόσμια όσο και στις επιμέρους οικονομίες για το 2020. Η διάρκεια και η ένταση των επιπτώσεων, αν και δεν μπορούν να προβλεφθούν αξιόπιστα στην παρούσα φάση, αναμένεται να προσδιοριστούν από:

- το κατά πόσο ο ιός υπόκειται σε εποχικό πρότυπο, δηλαδή πόσο εντονότερη είναι η εποχική κατανομή της μεταδοτικότητας του ιού, στου μήνες χαμηλών θερμοκρασιών, σε σχέση με τους μήνες υψηλών θερμοκρασιών,
- τη χρονική διάρκεια που θα απαιτηθεί για την ανάπτυξη αποτελεσματικών μεθόδων αντιμετώπισης της νόσου (εμβόλιο, θεραπευτική αγωγή),
- εάν μια χώρα είναι εκτιθέμενη σε διαταραχές από την πλευρά της ζήτησης ή της προσφοράς,
- την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών και άλλων μέτρων των χωρών της Ευρωζώνης για τη λήψη και την τόνωση της οικονομίας καθώς και των αποφάσεων των εποπτικών αρχών των τραπεζών για την διευκόλυνση των τραπεζικών ιδρυμάτων στην παροχή ρευστότητας και στήριξης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με τη ραγδαία μετάδοση της ασθένειας του Κορωνοϊού COVID-19, επανεξετάζοντας τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας και μελετώντας τους πιθανούς παράγοντες κινδύνου που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική θέση, τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

Σχέδια Επιχειρησιακής Συνέχισης

Με πρώτο γνώμονα την προστασία της υγείας των εργαζομένων η Διοίκηση έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά μέτρων για την διασφάλιση της ομαλής επιχειρησιακής λειτουργίας της Εταιρείας και των θυγατρικών της, (εργασία εξ αποστάσεως, τηλεργασία, απαγόρευση ταξιδιών και επισκέψεων, απολυμάνσεις στους χώρους εργασίας είναι κάποια από αυτά), προκειμένου να μετριάσει τις όποιες επιπτώσεις στους εργαζομένους αφ' ενός και αφ' ετέρου να εξασφαλίσει κατά το δυνατόν ομαλότητα στην εκτέλεση των επιμέρους δραστηριοτήτων της. Πέραν των αρχικών μέτρων που έθεσε σε εφαρμογή η Διοίκηση συνεχίζει να επεξεργάζεται και να αξιολογεί εναλλακτικά σενάρια με σκοπό να ανταποκρίνεται εγκαίρως στο ραγδαίως μεταβαλλόμενο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί.

Επιπτώσεις στις δραστηριότητες και τα οικονομικά αποτελέσματα

Η εξάπλωση COVID-19, στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, σίγουρα αναμένεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα και στην εφοδιαστική αλυσίδα. Παρά το ότι δεν μπορούμε στην παρούσα φάση να ποσοτικοποιήσουμε ή να αξιολογήσουμε πλήρως τις επιπτώσεις, πιθανοί παράγοντες κινδύνου που αναμένεται να επηρεάσουν τη δραστηριότητα και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου είναι οι ακόλουθοι:

i) ζήτηση για τα προϊόντα της εταιρείας: Παρά το γεγονός ότι η Sunlight δραστηριοποιείται κυρίως στην δευτερογενή αγορά μπαταριών έλξης διεθνώς και κατά συνέπεια η ζήτηση είναι σχετικά ανελαστική, δύσκολα θα μπορούσε να βγει τελείως αλώβητη από την εξάπλωση του ιού. Η Διοίκηση, πέραν της Ελλάδος, εξετάζει προσεκτικά την κατάσταση και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες καθώς αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό ποσοστό των εξαγωγών της Εταιρείας. Οι σχέσεις μας με τους πελάτες στις εν λόγω αγορές είναι πολυετείς και προς το παρόν, συνεχίζουμε την προμήθειά τους χωρίς σημαντική επιβράδυνση των παραγγελιών. Παρόλα αυτά η μείωση στις πωλήσεις είναι αδύνατον να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεδομένης της αβεβαιότητας ως προς το μέγεθος και την διάρκεια του προβλήματος. Εκτιμάται ωστόσο ότι για το υπόλοιπο του 1ου εξαμήνου, ο κύκλος εργασιών θα επηρεασθεί αρνητικά.

ii) εφοδιαστική αλυσίδα: Σημαντικό τμήμα των αγορών πρώτων υλών προέρχεται από το εξωτερικό. Η Εταιρεία διατηρεί αποθέματα για να αντιμετωπίσει απρόβλεπτες διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας, σε αρκετές δε περιπτώσεις έχει εναλλακτικές πηγές προμήθειας. Η διατήρηση ωστόσο του COVID 19, επί μακρό χρονικό διάστημα είναι πιθανόν να επιφέρει προβλήματα στην απρόσκοπτη τροφοδοσία των παραγωγικών μονάδων της Sunlight.

iii) μεταφορές: Ενδέχεται να υπάρξουν διαταραχές στην ικανότητα των μεταφορικών εταιρειών που συνεργάζεται η Εταιρεία, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει την παράδοση προϊόντων ή την παραλαβή πρώτων υλών. Σημειώνεται ωστόσο ότι μέχρι και σήμερα δεν έχει προκύψει σχετικό πρόβλημα.

iv) προσέλευση στην εργασία και εκτέλεση εργασιών: Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η Διοίκηση υλοποιώντας τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχισης έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά μέτρων (εργασία εξ αποστάσεως, απαγόρευση ταξιδιών και επισκέψεων, απολυμάνσεις στους χώρους εργασίας είναι κάποια από αυτά), προκειμένου να μετριάσει τις όποιες επιπτώσεις στους εργαζομένους αφ' ενός και αφ' ετέρου να εξασφαλίσει κατά το δυνατόν ομαλότητα στην εκτέλεση των επιμέρους δραστηριοτήτων της. Τονίζεται ωστόσο ότι είναι αδύνατον να αποκλεισθεί ότι η επί μακρόν παραμονή του COVID19 ή η επιβολή αυστηρότερων μέτρων περιορισμού των μετακινήσεων των πολιτών, δεν θα επηρεάσει την απρόσκοπτη εκτέλεση των παραγωγικών, εμπορικών και διοικητικών δραστηριοτήτων της Sunlight.

Παράλληλα η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί τις αποφάσεις των χωρών της Ευρωζώνης για τη λήψη σειράς δημοσιονομικών και άλλων μέτρων για την τόνωση της οικονομίας καθώς και των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τη λήψη δέσμης μέτρων νομισματικής πολιτικής με σκοπό να εξασφαλιστούν ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης για την οικονομία με στόχο την εξομάλυνση των επιπτώσεων της κρίσης.

Οικονομική Θέση

Κατά την ημερομηνία αναφοράς των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων αλλά και σήμερα ο Όμιλος διαθέτει καλή χρηματοοικονομική θέση, θετικό κεφάλαιο κίνησης χωρίς σημαντικές λήξεις υποχρεώσεων μέχρι και τα μέσα του 2022 και αχρησιμοποίητα χρηματοδοτικά όρια, που δύνανται να χρησιμοποιηθούν εφόσον κάτι τέτοιο απαιτηθεί. Περαιτέρω η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθώντας στενά τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις, προβαίνει σε ανάλυση ευαισθησίας για τις μελλοντικές ταμειακές ροές, και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα

μέτρα με στόχο να εξασφαλίζει ταμειακή επάρκεια και την απρόσκοπτη συνέχιση των δραστηριοτήτων του. Προς αυτήν την κατεύθυνση σημειώνεται ότι Διοίκηση του Ομίλου έχει αντιμετωπίσει σημαντικές προκλήσεις τα τελευταία χρόνια, με πιο πρόσφατη την διαχείριση του γεγονότος της καταστροφής του εργοστασίου από την πυρκαγιά, και διαθέτει την εμπειρία και την ικανότητα να διαχειριστεί αποτελεσματικά μεταβλητές που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της δρώντας σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Όλα τα παραπάνω αποτελούν σημαντικούς παράγοντες μετριασμού του ρίσκου που ενέχει η αβεβαιότητα για την εξέλιξη της κατάστασης.

Σημειώνεται ωστόσο πως κάθε πιθανή επιπτώση στα αποτελέσματά μας θα εξαρτηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από τις συνεχιζόμενες εξελίξεις. Κατά συνέπεια, οι οικονομικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική μας θέση που σχετίζονται με την επιδημία του COVID-19 δεν μπορεί να εκτιμηθούν αξιόπιστα και εύλογα επί του παρόντος.

Δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν είτε στον Όμιλο είτε στην Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

44 Έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΒΕΕ την 07/04/2020.

Αθήνα, 07 Απριλίου 2020

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

ΡΟΥΜΠΕΝ Η. ΜΠΟΥΡΛΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 552845

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 618155

**Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.**

ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 625227

**Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

ΜΙΧΑΗΛ Α. ΣΑΜΟΥΗΛ
Α.Δ.Τ. Χ 177253

45 Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου με καταβολή μετρητών για την περίοδο από 20/06/2017 μέχρι την 31/12/2019

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4.1.2 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εφεξής το «Χ.Α.»), την απόφαση υπ' αριθ. 25/17.07.2008 του Δ.Σ. του Χ.Α. και την υπ' αριθ. απόφαση 8/754/14.04.2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (εφεξής η «Ε.Κ.»), γνωστοποιείται ότι, από την έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου ποσού ευρώ πενήντα εκατομμυρίων (€50.000.000) με την έκδοση πενήντα χιλιάδων κοινών ομολογίων με τιμή διάθεσης €1.000 έκαστη, που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την από 02/06/2017 απόφαση του ΔΣ της «ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΜΥΝΤΙΚΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ» (εφεξής η «Εταιρεία») με την οποία εγκρίθηκε το περιεχόμενο του Ενημερωτικού Δελτίου προς την Επιτροπή κεφαλαιαγοράς, και την με αριθμό 786/8.6.2017 απόφαση έγκρισης του περιεχομένου του Ενημερωτικού Δελτίου από την Ε.Κ., αντλήθηκε συνολικά καθαρό ποσό ευρώ πενήντα εκατομμυρίων (€50.000.000). Τα έξοδα της έκδοσης, ανερχόμενα σε €1.055.769 καλύφθηκαν εξ' ολοκλήρου από λοιπά διαθέσιμα της Εταιρείας.

Η έκδοση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου μετά τελικού ποσού άντλησης κεφαλαίων, η τελική κατανομή των δικαιούχων και η παροχή εντολής στην ΕΛΚΑΤ για κατάθεση του ως άνω ποσού σε λογαριασμό της Εταιρείας εγκρίθηκε με την από 20/06/2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Περαιτέρω, οι εκδοθείσες πενήντα χιλιάδες κοινές ανώνυμες ομολογίες εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην οργανωμένη αγορά τίτλων σταθερού εισοδήματος του Χρηματιστηρίου Αθηνών στις 21/06/2017.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα συγκεκριμένα ανά κατηγορία χρήσης/επένδυσης προοριζόμενα ποσά, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των σκοπούμενων επενδύσεων καθώς και η έως την 31/12/2019 διάθεση των αντληθέντων κεφαλαίων:

Χρονοδιάγραμμα και Κατανομή Αντληθέντων Κεφαλαίων								
Σκοπός Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων (ποσά σε χιλ. €)	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ	Ποσά Αντληθέντων Κεφαλαίων που καταβλήθηκαν έως 31.12.2018	Ποσά Αντληθέντων Κεφαλαίων που καταβλήθηκαν στο 2019	Υπόλοιπο προς διάθεση
Τομέας Επένδυσης								
Αποπληρωμή μέρους υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού	27.000	0	0	0	27.000	27.000	0	0
Ίδρυση στο εξωτερικό δύο (2) θυγατρικών εταιρειών	500	500	0	500	1.500	1.000	0	500
Αγορά νέου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού	1.000	6.500	1.000	0	8.500	7.500	1.000	0
Κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης	0	0	0	0	8.000	8.000	0	0
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής εταιρείας SUNLIGHT RECYCLING ABEE	5.000	0	0	0	5.000	5.000	0	0
Σύνολο	33.500	7.000	1.000	500	50.000	48.500	1.000	500

Με την από 24 Μαΐου του 2018 Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων εγκρίθηκε ομόφωνα αλλαγή στο χρονοδιάγραμμα χρήσης αντληθέντων κεφαλαίων και ειδικότερα χρήση ποσού € 6 εκ για αγορά ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, εντός του 2018, έναντι του αρχικού ποσού € 3 εκ όπως αυτό αναφερόταν στο Ενημερωτικό Δελτίο.

Επίσης, με την από 29 Ιουνίου 2018 Επαναληπτική Συνέλευση των Ομολογιούχων Δανειστών αποφασίστηκε η αλλαγή χρήσης αντληθέντων κεφαλαίων (όρος 7.1.(θ) του ΚΟΔ), ποσού € 1,5 εκατ. για αγορά νέου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού αντί αύξησης μετοχικού κεφαλαίου για σύσταση θυγατρικών εταιρειών στο εξωτερικό.

Οι συγκεκριμένες αλλαγές έχουν ενσωματωθεί στον ανωτέρω πίνακα.

Αθήνα, 07 Απριλίου 2020

Οι δηλούντες

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

**Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.**

ΡΟΥΜΠΕΝ Η. ΜΠΟΥΡΛΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 552845

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 618155

ΜΙΧΑΗΛ Κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 625227